

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [1]

NICOLAI HEINSII DAN. F.

IN

PRUDENTIUM

ADNOTATA.

AMSTELODAMI,

Apud Danielem Elzevirium.

cIↄ Iↄc LXVII.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

NICOLAI HEINSII
IN
PRUDENTII
CATHEMERINA
NOTÆ.

IN *librum Cathemerinon præfatio*] Hanc præfationem non ad Cathemerina oportet referri peculiariter, ſed ad univerſum Prudentii noſtri opus poëticum, cujus in eâ partes ſingulæ percenſentur. Aberat autem, quod mireris, ab omnium vetuſtiſſimis Puteanæ bibliothecæ membranis. Ceteri etiam codices initio Cathemerinon erant mutilati. ipſam, de qua agimus, præfationem Prudentius videtur mutuatus ex illo Actorum Apoſtolicorum loco cap. VI. ubi occurrit διακονία καθημερίνη. Nec defuerunt, qui duos hujus libelli hymnos poſtremos loco moverent, ut illic pluribus dicemus, quod ad cantus quotidianos referri poſſe nequaquam viderentur.

v. 11. *Ac luxus petulans*] *Et luxus* cum Thuaneo & Oxonio. cum *ac luto* mox ſubſequatur.

v. 22. *Hæc dum vita volans agit*] *vita volens* in Thuaneo. quod mihi præ vulgata ſcriptura concinnum omnino eſt viſum: qui meminerim id loquen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

quendi genus Maroni, inter ceteros, eſſe perquam familiare. de quo ad ipſum Æneidos V, v. 219, curis ſecundis ad Naſonem Metamorphoſeon II, v. 128, & ad Silium Italicum XI, v. 445. noſter Hamartigenia, *juga dura volentes Addictis ſubeunt Cervicibus*, &, *letalia prudens Eligit atque volens*. &, *ſuaſerat ut meliora volens ſequeretur*. Hymno B. Laurentii, *erumpit volens vocem ſecutus ſpiritus*. mox *me Saliæ* diſertim idem Thuaneus & Altinius: quomodo caſtigandum eſſe jam alii monuerunt. Flavio Salia & Flavio Philippo Conſulibus natus Prudentius anno ab U. C. CCCL.

HYMNUS AD GALLI CANTUM] ſic Put. & Thu. & alii.

v. 6. *Ægros, ſopores, deſides*] alii *Ægro ſopore deſides*. ſed Puteanus cum Thuano & Altinio *Ægros, ſoporos, deſides*. quod & in duobus Weitzianis notæ præſtantioris comparet. recte. Nec turbandus fuit ordo horum verſuum, quod in editis nonnullis exemplaribus eſt factum.

v. 26. *Eſt forma mortis perpetis*] in Puteaneo à manu prima, *Mortis imago eſt perpetis*. Forte, *Imago mortis perpetis*. ut per epexegeſin iſta dicantur, quod Prudentio ſollemne. Apotheoſi, *Lumen imago Dei*. ſic & Præfatione in Pſychomachiam primo ſtatim verſu tollendum eſt verbum ſubſtantivum ex auctoritate codicum veterrimorum,

Senex fidelis prima credendi via. & infra Cathemerinon hymno IX, v. 85, ex optimis membranis, *O novum cades ſtupenda vulneris miraculum!* vide & notas hymno XII, v. 177. Reſpexit autem Prudentius Naſonianum illud,

Stulte, quid eſt ſomnus, gelidæ niſi mortis imago?

v. 53. *Fit namque peccator prius*] *peccatum*, & mox, *linguæ lubrico*, non *lingua lubrica*, ex ſcriptis.

v. 81. *Jeſum ciamus vocibus*] *Hiſum* veterrimus

Putea-

Puteanus & hoc loco & paſſim alibi. ut Hymno VII. v. 178. atque ita extuliſſe nonnumquam veteres id vocabuli ex compluribus aliis Prudentii locis fit manifeſtum, ubi lex metri præſcribit ſic enuntiandum eſſe. Apotheoſeos v. 222. *Scrutati æternum Regem cognovimus Hiſum.* & v. 417. *Cognoſcimus Hiſu.* ubi veterrimi Codices *IHV.* v. 570, *atque invocat IHM.* v. 767. 932. 989. 1055. Pſychomachia. 764. 777. alibi.

v. 84. *Cor mundum vetat*] *vetet* cum Goldaſti membranis malo.

v. 97. *Tu, Chriſte, ſumnum diſſice*] ita vetuſſimi codices. cum in vulgatis pleriſque circumferatur *diſcute.* ſic Peri Stephanon Hymno II, v. 209. iidem codices,

Cum membra morbus diſſicit.

ſic etiam utroque loco ex quinque pervetuſtis codicibus ad librum tertium Paulini de vita B. Martini Franciſcus Juretus reſtitutum ivit: qui de hoc verbo illic loci conſulendus: in eo tamen lapſus, quod Hymno ſequenti ex membranis antiquis reponit, *Tu vitam totam diſſice.* nam noſtri *diſpice* vel *deſpice* conſtanter.

II. HYMNUS MATUTINUS] ſic cum Puteaneo, Thuano, & reliquis.

v. 12. *Regnante palleſcit Deo*] imo *palleſcet* cum iiſdem exemplaribus.

v. 21. *Verſuta fraus & callida*] In Oxonio *Verſuta frons.*

v. 58. *Sunt multa fucis illita*] bene *fuſcis* Egmondanus codex. quomodo & Giſelinus ex veterrimo exemplari.

v. 68. *Tu lux Eoi ſideris*] *Tu Rex* cum ſcriptis. & mox cum iiſdem, *Sudavit impar prælium*, non *prælio.* quod & Giſelinus curis ſecundis vidit. apud

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Claudianum Nuptiis Honorii Aug. *quæ prælia ſudas?* & noſter id verbum frequenter cum caſu quarto conjungit. hymno proximo, *mella ſudat recens favus.* & hymno ſexto, *reſudare crapulam.* & in Apotheoſi, *crudus conviva reſudat congeriem ventris.* hymno in exſequiis defuncti, *morbus tormenta reſudans.* hymnus octavo Kal. Jan. *Jam ſtillat ilex arido ſudans amomum ſtipite*, atque ita paſſim noſter.

v. 93 *Tandem faceſſat*] ſic vetuſtiores ex noſtris.

v. 102 *Ne lingua mendax*] *ne* etiam in ſequentibus Puteanus.

III. HYMNUS ANTE CIBUM.] ita omnino ſic noſtri.

v. 20. *Trina ſuperna regat pietas*] *ſuperne* Puteanus codex & Altinius cum Egmundano Weitzii. recte. *Superne* enim & *inferne* & *interne* ſyllabam poſtremam corripiunt. ſic Paſſione SS. Petri & Pauli: *Omnicolor vitreas pictura ſuperne tinguit undas.* apud Lucretium libro IV conſtanter codices vetuſti,

—— *edita pars &*
Remorum recta eſt, & recta ſuperne guberna.

libro VI, *Terra ſuperne tremit magnis concuſſa ruinis.*
& ibidem,
Tecta ſuperne timent, metuunt interne cavernas.

ſed & apud Auſonium in Epiſtolis ad Theonem:
Implicitum quam te noſtris internè medullis
Defore tam longi temporis in ſpatio.

v. 44. *plumigenam ſeriem*] *plumigeram* cum potioribus membranis.

v. 82. *Flatibus incita*] *inclyta* Puteaneus. *inclita* Thuan. Egmundanus *incluta*. *incita* mox ſubſequetur.

v. 90. *canit harmonia*] in Puteaneo *canet*. etiam in Oxonio. mox iidem cum duobus Torrentii, *Nos igitur tua, ſancte, manus.* non *ſancta*.

v. 100. *Fla-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

V. 100. *Flavit & indidit ore animam*] vetuſtiſſimus Puteanorum fratrum codex, *Ore animam dedit ex proprio*. aliquanto concinnius. cujus alterum illud interpretamentum eſt.

V. 142. *Numine quem*] *quam* vetuſtiores omnes. ut ad carnem referatur. In Thuano tamen à ſecunda manu. *quem* Apotheoſi, *His adfecta caro eſt hominis, quam femina prægnans Eniſa eſt ſub lege uteri.*

V. 175. *Viſcera tenſa*] *tenta* Puteaneus aliique complures cum Torrentii duobus. mox idem cum Oxonio *Ne libeat*. vulgati *Nec*.

V. 204. *Dux parili redivivus homo*] ſic Puteaneus. In Oxonio *Dux parilis redivivus humo*. ſed probum eſt *parili humo*. quod in Thuaneo exſtabat. ſed & in ſuis Weitzius id invênit.

IV. HYMNUS POST CIBUM] ita ſcripti.

V. 5. *Seraphim*] *Seraphin* Put. deinde idem *aut vigemus*, non *ac* cum Oxonio. etiam *Omnes quod ſumus* vetuſtiores, excepto Altinio, non *Omne*, quod Weitzio probabatur, & *Inter viſcera*, non *Intra*. tum *innocenſve votum* iidem.

V. 50. *Fameſque blanda*] *fameque* Put. & Oxonius. uti Weitzius exhibuit. quod à Giſelino perperam damnabatur. mox *indigenſque victus*, non *victu*, iidem cum Egmondano & Altinio.

V. 59. *Abacuc*] Puteaneus *Ambacum*. *Abbacuc* Thuan. & Oxonius. *Ambacum* etiam in duobus Weitzianis.

V. 77. *Mundi ſcilicet impotentis actu concluſos regis*] *antro concluſos regis* caſtigabat Johannes Cauchius. ſed aliter ſcripti. *actum* pro vago & incerto motu rerum humanarum videtur poſuiſſe. ſic *malis rotari nos* mox ſubjungit. Hymno ſexto animum in ſomnis vagantem *tenui actu frui* dicturus eſt. & ſub finem ejuſdem Hymni optimæ membranæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Procul ô procul vagantum
Portenta ſomniorum,
Procul eſto pervicaci
Præſtigiator actu.

noſter denuo Hymno Romani ex optimis membranis, v. 972.

Aut ferrum in ore nil agens & irritum
Verſaſſe fruſtra ſe retuſis actibus.

apud Lucanum libro IX de Syrtibus,

Pilaque contorſit violento ſpiritus actu. &
——— quas ne per litora ſparſas
Colligeret rapido victoria Cæſaris actu.

v. 81. *Cum te, ſumme deus, precemur unum*] Puteaneus & Thuanus cum Torrentii duobus *Cur te.* bene. & ſine interrogationis nota pari modo apud Ciceronem occurrit frequenter.

v. 86. *Nam languente trucis leonis ira*] *truci ira* Puteaneus cum Thuano. quod auribus magis blanditur apud Naſonem, *Candida pax homines, trux decet ira feras.*

V. HYMNUS AD INCENSUM LUCERNÆ] ſic codices noſtri. *cerei paſchalis* ritum Prudentii ævo ignotum fuiſſe ex antiquitatibus eccleſiaſticis colligi licet. mox codices iidem, deinde ſcripti, *Lucem redde tuis Chriſte fidelibus.* poſt verſum nonum habent Fabricii & Sichardi editiones verſus quatuor, qui à membranis noſtris abſunt, & abeſſe debent.

v. 22. *lacrimis ſtillat alentibus*] *olentibus* ſcribendum cum Puteaneo & Thuano ac Torrentianis tribus. refer ad ceram odoratam, ex qua cerei fiebant. ſupra Hymno tertio, *Nectare ſudat olente favus.* Apud Statium in Silvis Luſu Saturnali,

Quantum vel dare cereos olentes,
Cultellum, tenueſve codicillos!

ſic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

ſic vetuſta editio Parmenſis, quod omnino probum eſt. nam *cerei nitentes* circumferuntur ibi vulgo. apud Naſonem Met. VIII. *Solvit odoratas pennarum vincula ceras.* Veram in Prudentio ſcripturam jam vidit Gronovius Obſervationum Eccleſiaſticarum capite V, addito hoc Paulini loco ex Natali III. Felicis, *Lumina ceratis adolentur odora papyris.*

v. 26. *Flammis mobilibus*] *nobilibus* Puteanus & Thuaneus, cum Rottendorphio (quem ut & Nomſianum poſthac adhibebimus) ac Weitzii nonnullis. ſed hoc ipſo Hymno mox habebimus, *Pendent mobilibus lumina funibus.* uti & vere duo Weitziani.

v. 53. *Denſatur cuneis turba pedeſtribus*] *Denſetur* codices noſtri, quod & aliis apud Prudentium locis revocari debet, ex fide membranarum. ut Hamartigeniæ v. 410. 916. deinde Gronovius ex conjectura *turmam* pro *turba* reponit. idem mox, *Currus pars & equis & volucres rotis conſcendunt celeres.* currus volucres & equis & rotis. placet utrumque. Videndus is Obſervat. Eccleſiaſt. cap. V.

v. 57. *Hinc jam ſervitii neſcia priſtini*] *Hic* potiores. in Rottendorphio pro diverſa ſcriptura notatum *libera priſtini.* mox *ſuos præcipit* iidem codices.

v. 68. *permeat æquore*] *dum permeat* Rottendorphius.

v. 82. *domitum Pharon*] *domitam* noſtri, & priſcæ Editiones cum Giphanio. Ægyptum domitam. nec aliter Cauchius. mox *rabidis æſtibus.* & pro *devoret impios,* ut *voret* iidem. denique *Cui jejuna heremi ſaxa loquacibus exundant ſcatebris.* non, *jejuna viæ ſaxa madentibus.* idem in eodem vocabulo permiſit ſibi Pſychomachia: *Excidit ergo animis heremi ſitis?*

v. 103. *Quæ conflata*] *difflata* duo vetuſtiores. mox malim *revolent,* quam *revolant.* ſed aliter ſcripti.

v. 111. *Raptataſque animas*] *Jactataſque* ſcripti. & mox Puteanus cum Thuano, *fonticulis uda fugacibus.* nec aliter Egmondanus codex cum Altinio, & in Obſervationibus Eccleſiaſticis Gronovius. qui præterea paullo ante caſtigabat *cultaque pinguia.* ut ſeges deſignetur. quomodo & præfatione in Apotheoſin,

Qui læta Chriſti culta fur interpolat,
Addens avenas æmulas.

ſed ſcripti cum Vulgatis *cultaque.*

v. 120. *Prælabens fluvius*] *Prælambens* ex omnibus noſtris. ſic Hamartigeniâ, *Sed dum liventes liquor incorruptus arenas prælambit.* mox *Concentu pariles*, non *parili* Puteanus & Rottendorph.

v. 135. *Umbrarum populus*] *Functorum* Thuan. Rottendorph. Altin. Noniſianus cum duobus Torrentii.

v. 149. *O res digna, Deus.*] *digna pater* Puteaneus. *Pater* pro Deo frequenter occurrit apud noſtrum. perperam paullo ante editio Giſelini *Phoſporeum jugum* pro *Boſporeo.* ut recte in ſcriptis.

VI. HYMNUS ANTE SOMNUM.

v. 6. *Vis una, lumen unum*] *Vis ac poteſtas una* in Puteaneo: ut poſtrema ſyllaba in poteſtas corripiatur. Salmaſius Auſonii locum addiderat: *Majeſtas uniuſmodi Sociata Sancto ſpiritu vis ac poteſtas etiam* in Schedis Grævianis.

v. 11. *Redit quietis hora*] *Redit &* codices noſtri. niſi quod in Altinio, *Rediit.*

v. 29. *Liber vagat per auras*] ſic Puteanus & Thuaneus. duo Torrentiani, ac tres ex noſtris, *vagas per auras. vagat* non auſim mutare. de quo verbo nos ad Naſonem Metamorph. VIII, v. 13. videndus de hoc verbo Giphanius Indice Lucretiano.

v. 61. *Quorum reverſus unus*] *regreſſus* in Puteano & Oxonio. iidem mox cum aliis nonnullis *Monuit famem futuram.*

v. 76. *Quam*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 76. *Quam tacenda*] *quam tuenda* pro diverſa ſcriptura Puteanus.

v. 105. *Quam beſtiam rapacem*] *capacem* in omnibus noſtris. ad capacem alvum refer. hymno VII de Jona, *Alvi capacis vivus hauritur ſpecu.* & Pſychomachia:

Fertur Avaritia, gremio præcincta capaci.

deinde *Charybdem* in Puteaneo & quatuor aliis. tum *Hanc nempe*, non *Hæc*, ſcripti potiores. & *Johannis exſecratur*, recte Puteaneus, ut metro conſulatur. ſic & hymno VII v. 46. Hamartigen. v. 916. denique, *Præferre nomen auſa* ablato verbo ſubſtantivo meliores.

v. 118. *Te chriſmate innotatum*] etſi ſic Puteaneus & alii quidam ex vetuſtioribus, amplector tamen *innovatum*: quod in quinque tam noſtris quam Torrentianis & margine Oxonii legebatur. idque Gronovius quoque in Obſervationibus Eccleſiaſticis probat.

v. 140. *Præſtigiator aſtu*] *actu* Puteaneus & Nomſius cum Egmondano. de quo ad Hymnum IV v. 77 diximus.

VII. HYMNUS JEJUNANTIUM.

v. 1. *O Nazarene, lux Bethleem*] ſic vetuſtiores noſtri, non *dux*. in Apotheoſi de Chriſto,

O nomen prædulce mihi, lux & decus & ſpes.

mox *fibra cordis lividi* bene Rottendorphius. quomodo & editio Aldina. in ceteris ſcriptis *vividi*.

v. 20. *Stertat ut præcordiis ſagaciſſimus*] *in præcordiis* cum Nomſiano & ſchedis Grævianis.

v. 22. *Deterſa ut intus*] *& intus* Puteaneus cum Thuaneo & Altinio.

v. 32. *Curru præpeti*] *præpete* vetuſtiores. & mox *Victus precanti.* tum *voce præſtrictus* non *perſtrictus* Oxonius cum Altinio & Weitzio. nec aliter à manu

ſecunda Puteaneus. ſic *præſtrictus uterus* Apotheoſi v. 115. *præſtringi luce oculos.* ibidem v. 400. *præſtringi levi vulnere* Pſychom: 507. *præſtringere aërem pennis* ibidem v. 324. omnia ex ſcriptis.

v. 69. *Parvum locuſtis*] *Rarum* Puteaneus. probe. In Oxonio *Parum*. quod & Aldus expreſſit. Fuit cum *parcum victum* huc revocarem (quod & Giſelino in mentem veniſſe poſtea comperi. ſic *parcus & parabilis victus* apud Curtium. ſed *rarus victus* pro infrequenti.

v. 72. *Veterum piatas*] ſic noſtri, quod perperam mutavit Weitzius.

v. 103. *Sed noſſet ille cum minacem judicem*] *qui minacem* Puteaneus cum Thuaneo & Nomſio. *dum minacem* Rottendorphius. ſed *qui* verum eſt. quod etiam in Torrentiano uno ac margine Oxonii comparebat.

v. 119. *molares diſſecarent vividi*] præſtant *molares uvidi* cum duobus vetuſtiſſimis. præterea *diſſeparent* in Puteaneo. hoc eſt *diſſiparent*.

v. 124. *Ventris receſſus circuibat tortiles*] *Ventris Mæandros tortiles* optime Puteaneus cum Oxonio, Nomſiano, Rottendorphio & uno Torrentii. Mæandros ventris pro tortili & ſinuoſo ventris receſſu dixit, correpta prima ſyllaba ab ſequentem litteram vocalem. ut in *præire*, *præambulare* & ſimilibus. qua ratione ductus etiam Naſo in Triſtibus primam corripuit in *Mæotis*. noſter ſuperiori hymno,

O tortuoſe ſerpens,
Qui mille per Mæandros
Fraudeſque flexuoſas
Agitas quieta corda.

Mæandros enim omnia flexuoſa appellabant. ſic *Purpura Mæandro duplici* apud Maronem. apud Feſtum: *Mæandrum genus picturæ dictum eſt à ſimilitudine flexus amnis, qui appellatur Mæandrus.* paria fere Nonius.

nius. apud quem Varro *Mæandrata* pro flexuoſis. *Mihi facies Mæandrata & ſinuata, atque etiam adeo pinges orbem terræ.* ita enim caſtigandum videtur pro *& vinculata atque etiam adeo inges.* apud Ciceronem pro Piſone, *Quos tu Mæandros, quæ deverticula flexioneſque quæſiſti?* Pari fere modo & Græci. apud Heſychium, Μαίανδρος ποταμὸς Μιλήτου, ἄλλοι Καρίας, καὶ κόσμος τις ὀρφινὸς, καὶ εἶδος ἱππασίας παρὰ ἱπποδάμασταις. apud Joſephum in Antiquitatibus Judaïcis, Μαίανδρος ἐν κρατῆρσι πηχυαίοις τὸ ὕψος ἐξείργασο κατὰ σύνθεσιν λίθον παντοίων τὴν ἰδέαν. nec diſſimili modo *labyrinthum* pro re perplexa poſuit noſter in Apotheoſi.

v. 139. *Tectus flagellis multinodi germinis*] *multinodis* in Puteaneo. ſic *clava trinodis*, non *trinoda* poëtis, & *enode lignum. trunci enodes* apud Maronem. mox *ſordidus cinis* cum Puteaneo, Thuano, & aliis duobus. ut & *pullati patres.* quod in *bullatos* perperam mutarat Weitzius.

v. 156. *Rex ipſe Coos æſtuantem murices*] hanc lectionem, quam codices noſtri conſtanter tuentur, ad Claudianum diu eſt quod aſſeruimus in Rufinum libro I, v. 352. Hymno Laurentii in optimis membranis *Sitimque honoris æſtuans. æſtuare curſum* Claudiano. *æſtuare æſtum* Lucretio non ſemel. *Piſæumque domus non æſtuat annum* in Silvis Statii. Pſychomachia:

Nec patitur vitare focos, quibus æſtuat aurum,
Quod petit arſurus pariter peculator avarus.

Cyprianus Sodoma:

Sulphura cum flammis flagrantibus æſtuat æther.

Torrentius, cum in ſuis exemplaribus inveniſſet, *Coo æſtuantem murice*, & *Coos muricis*, caſtigandum opinatus eſt, *Coo exæſtuantem murice.* Plura libro II in Symmachum, v. 9.

v. 162. *Jejuna menſas pubes omnis deſerit*] probe omni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

omnino *pubis* in Puteaneo & Torrentianis duobus. ſyllaba enim brevis hac ſede requiritur. & ſane Cæſarem declinaſſe *pubis puberis* Priſcianus libro VI monet. paſſione Hippolyti pari modo liber optimus ac veterrimus,

Mane ſalutatum concurritur: omnis adorat
Pubis: eunt, redeunt Solis ad uſque obitum.

ſic *torques* & *torquis*, *feles* & *felis*, *vulpes* & *vulpis*, *valles* & *vallis*. apud noſtrum *Johannis* pro *Johannes* ultima correpta frequenter. & libro II contra Symmachum *Spurca ſuis* in optimis membranis pro *Sordida ſus*, quod vulgatos codices inſedit. dixere enim veteres *ſuis ſueris*, ut *pubis puberis*. Pſychomachiæ v. 479.

Nec parcit propriis amor inſatiatus habendi
Pigneribus, ſpoliatque ſuos famis inpia natos:

ſic vetuſtiſſimus liber. ut & mox v. 508.

——— *ſtupuit luis inproba caſtis*
Heroum jugulis longe ſua tela repelli.

& certe tam in Puteaneo quam in Egmondano ejuſcemodi vocabula in *is* frequenter efferebantur, etiam illic locorum, in quibus lex metri id haud quaquam poſtulabat. ſic hymno B. Vincentii v. 397 duo vetuſtiſſimi codices *Sed nulla famis*. Hymno Romani, v. 701, *Quæ cautis illud perpeti ſpectaculum.* & v. 840. *Tuus ille ſervus prolis ancillæ tuæ.* ſic duo vetuſtiſſimi codices.

v. 165. *Sucum papillæ parca nutrix denegat*] *derogat* præſtiterit cum Puteaneo ac Ambroſianis ſchedis, Oxonio, Torrentiano uno. alterum ex interpretatione obrepſit. in Nomſiano *abnegat*. apud Naſonem Triſt. II. v. 278. in nonnullis codicibus,

Et nimium ſcriptis derogat ille meis.

v. 167. *armentalium ſollers virorum*] *armentarium* in Oxonio. addita interpretatione, *armenta cuſtodientium*. pro *armentariorum*. hinc Virgilius:

Armen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Armentarius Afer agit. ſed & *armentalis equa* apud eundem occurrit. mox *hauriant* cum Thuano & Oxonio malim, quam *hauriat*.

v. 174. *Proſper ſiniſtrum*] ſic vetuſtiores. in duobus *Proſpere*. in uno Torrentii *Proper* pro *Propere*. quod alii in ſuis invenerunt exemplaribus. mox *Ecmancipator* in Thuaneo.

v. 199. *Ut cum vorandi vicerit libidinem*] *vicerint* ſchedæ vetuſtiſſimæ Ambroſianæ. quod magis placet.

v. 205. *Quod limat ægram pectorum rubiginem*] *pectoris* Ambroſianum fragmentum. Thuaneus *peccati rubiginem* in Oxonio, Nomſio & Rottendorphio, *corporis libidinem*. ſed Oxonio addita ſcripturæ diſcrepantia, *vel pectorum rubiginem*.

v. 216. *Satis beatus quiſque*] ita codices noſtri. apage illud *quiſqui* Giſelinianum, quod paſſim inculcavit. ut Apotheoſ. v. 18. Hamartig. v. 875. & aliis compluribus locis.

VIII HYMNUS POST JEJUNIUM.

v. 22. *Sordibus cultu*] *Sordidus* cum noſtris potioribus.

v. 31. *& latentem munere donat.*] argute & ingenioſe, ut ſolet, Gronovius conjectat, *patenti munere*. Certe in Nomſiano repperi *latente*. mox *gregique perditam ſano* Puteaneus & Thuanus bene cum Rottendorphio.

v. 35. *Vellus adfixis*] *adfixum* Rottendorphii liber. quod & Cauchio arridebat.

v. 42. *inpexis lappis*] ſic vetuſtiores noſtri. non *inplexis*.

v. 64. *Corpus enervans*] *inervans* vetuſtiores noſtri conſtanter cum ſchedis Ambroſianis. unde fuit, cum ſcribendum arbitrarer, *corpus inerrans*. Sed quod locis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

locis compluribus apud noſtrum ſic diſertim vetuſtiſſimæ membranæ exhibeant, idque etiam in codice Aldhelmi de Virginitatis laude admodum antiquo, qui in Bodleiana exſtat Oxoniæ bibliotheca, pari modo exaratum offenderim, quoties quidem prima in *enervare* corripitur ſyllaba, haud auſim controverſiam movere auctoritati veteris ſcripturæ. *Inervare* enim videntur dixiſſe pro *innervare*. nam in *innitor*, *innecto*, ſimilibuſque vocabulis, in quîs *n* littera deberet geminari, ſemel tantum exprimebatur. cujus rei cum vetuſta exemplaria Maronis aliorumque fidem abunde faciunt, tum A. Gellius id ipſum adſtruit ac teſtatur. in optimo codice Apotheoſi v. 400. *inergima*, pro *energima*.

V. 71. *Sive tu menſam renuas cibumque ſumere temptes*] ſic Ambroſ. Putean. Thuan. & Oxon. cum ceteris. niſi quod *cibumve* in Oxonio & aliis recentioribus. Injurii igitur ſunt illi, qui id ejecere, repoſito *menſam renoves*. quod in uno Torrentii occurrebat. in alio *renovas*. Unde, *menſam removes* & *temptas* ad Naſonem ego. etiam fruſtra.

IX HYMNUS OMNIS HORÆ] ſic Put. & Ambroſ. In Thuaneo, HYMNUS OMNI HORA. In Oxonio HYMNUS OMNIBUS HORIS. In Rottendorphio HYMNUS SEMPER CANENDUS. Codices nonnulli male verſum unumquemque dividunt in duos.

V. 6. *Cælo influentem*] *fluentem* Rottendorphius. paullo ante in Goldaſtiano non male *tympano*, omiſſo τῷ *&c*.

V. 10. *Corde natu ex parentis*] *Corde fuſus* utique concinnius in ſchedis Ambroſianis. ſic ſuperiori hymno de Johanne Baptiſta,

Nec ante partu de ſenili effuſus eſt,
Quam prædicaret virginem plenam deo.

infra

infra hymno XII,

Effuſa nuper corpora,
Animaſque rimatur novas.

Apotheoſi,

Quiſque hominum vidiſſe Deum memoratur, ab ipſo
Infuſum vidit gnatum.

ibidem de anima,

—— præſcriptis quam quia condens
Efflavit fuditque modis. &,
Non animas animæ pariunt: ſed lege latenti
Fundit opus natura ſuum.

In carmine Chriſtiani poëtæ, quod Claudiano adſcribunt,

Chriſte, potens rerum, redeuntis conditor ævi,
Vox ſummi ſenſuſque Dei, quem fudit ab alta
Mente Pater.

mox *cognominatus* cum eodem Ambroſiano ac ceteris vetuſtioribus. non *cognominatur*.

V. 17. *primoplaſti ex germine*] *protoplaſti* Rottendorphius ex noſtris & Torrentiani duo. quod Fabricius ſecutus eſt. ſic apud Alcimum Avitum,

His protoplaſton ſenſum primordia prima.

ſed compluribus exemplis licet evincere, veteres multum ſibi permiſiſſe in vocabulis Latinogræcis hujuſcemodi procudendis. mox Putean. & Thuan. & Ambr. *Merſerat quem lex*, non *quam*. ut ad protoplaſten referatur.

V. 23. *pſallant omnes Angeli*] *pſallite omnes* Ambroſ. Putean. Thuan. cum uno Torrentii. recte. vulgatam cum metro obverſari Meyerus vidiſſet, voluit reponi, *pſallat omnis Angelus*.

V. 25. *Ecce, quem vates vetuſtis concinebant ſæculis*] *præcinebant* in duobus Torrentianis. *præcinebat* in Rottendorphio. in Thuano *concinebat*. quod jam præceſſit v. 5.

V. 27. *cuncta conlaudent eum*] *Deum* in uno Torrentia-

rentiano. non male. mox pro *promtum ex hydria* Ambroſ. *ſumtum*. in Thuano *Nuntias miniſter*.

v. 38. *Vertat æquor fundo ab imo*] ſic noſtri. in aliis quibuſdam, *Verrat*. non probo. eſt hemiſtichion Maronianum.

v. 55. *peſtis milleformis*] bene in Puteaneo *milliformis*. ut *multiformis*. ſic in Apotheoſi v. 195. *caniformis Anubis*. mox idem codex *& pecus lymfaticum*. nec aliter Thuaneus & Nomſius. in Oxonio, Altinio, & Rottendorphio *ut pecus*. quod ſecutus eſt Giſelinus. Weitzius, *fit pecus*.

v. 58. *Quinque panibus pereſis*] Puteaneus, Thuaneus, Ambroſ. ſic ordinant hos verſus, ut primo loco legatur, *Ferte qualis ter quaternis* (non *Fertque qualus ter quaternus*, quod vulgatos & Rottendorphium inſedit) ſecundo, *Adfatim refecta*, tertio, *Quinque panibus*. quod & præſtantiores occupavit Weitzianos. ſecundo, inquam, loco, *Adfatim refecta* Ambroſianus cum Altinio, non *referta*. quod plus eſt. *refecta* etiam Nomſianus. cæteri cum vulgatis *referta*. ſed in Apotheoſi, ubi eandem habes hiſtoriam, *crudus conviva reſudat congeriem ventris*. aliter ordinavit hos verſus Giſelinus, quem membranæ majori ex parte ſequuntur.

v. 60. *accubantum milia*] *adcubentum* Puteaneus & Oxonius, conſtanti errore. quod mireris. mox *& perennis ſuavitas* in Ambroſiano. deinde *clauſa quæque obſtacula* in Puteaneo, Oxonio & Nomſio. ſed male.

v. 72. *cardo diſſolubilis*] *indiſſolubilis* Oxonius cum Nomſio, Altinio & Rottendorphio. & ſane ſupra v. 40. quinta ſede etiam admiſit ſpondæum.

v. 74. *Objice extrorſum repulſo*] ita Puteaneus. quod & Torrentio probabatur. In Oxonio *extrorſum excluſo*. in Thuano *extrorſum recluſa*. ſic obex feminini generis apud Maronem alioſque occurrit

in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

in membranis. de quo ad Maronem ipſum Æneïdos X. v. 377. & ad Claudianum libro II in Eutrop. v. 34. In Apotheoſi tamen habes v. 750. *duro objice.* & Hamartig. v. 876. *vitreo objice.* & ibidem v. 910. *nullo objice.* alii cum duobus Torrentianis, *objice extrorſum recluſo.*

v. 76. *luce fulva*] putem *furva*, ſi per libros liceat. ut ad *antra* referatur. & ſic Torrentius cum Cauchio.

v. 82. *Solve vocem mens ſonoram*] *ſonora* Puteaneus & alii complures. in Oxonio *Solve mens voce ſonora.* Puto, *Solve voce mens ſonorâ, ſolve linguam mobilem.*

v. 85. *O novum cæde ſtupenda*] ſic Puteaneus, Oxonius, Nomſius & Rottendorphius. In margine editionis Giſelinianæ *cædis ſtupendæ.* male omnino. quod tamen Weitzius arripuit. Thuaneus & Torrentiani duo *cæde in ſtupendâ.* at ſchedæ Ambroſianæ, *cædes ſtupenda.* ut *cædes ſtupenda* & *vulneris miraculum* per epexegeſin dicantur. vide annotata ſupra ad Hymnum I, v. 25. mox *colla ſibila* cum Puteaneo. nec aliter in Goldaſti codice Weitzius invenerat. quod Virgilianum de ſerpente:

Tollentemque minas & ſibila colla tumentem
Dejice.

v. 92. *verſipelli aſtutia*] pro hac ſcriptura ſtant Puteaneus & Oxonius. in aliis *hortamine. verſipellis aſtutia* occurrit denuo v. 38. præfationis in Apotheoſin.

v. 111. *perſtrepant concentibus*] *perſtrepunt* in Ambroſiano.

X HYMNUS CIRCA EXSEQUIAS DEFUNCTI] ſic Put. & Thuan. in Oxonio & Rottendorphio CIRCA EXEQUIAS DEFUNCTORUM.

v. 8.

v. 8. *Animus ſimul & caro vivit*] *Et ſpiritus & caro ſervit* in vetuſtioribus. Cauchius conjiciebat pro *Animus*, *Flatus*. ſed & ſequentia in Puteaneo codice ſic exprimuntur, quamquam ſcripturam illam in nonnullis ſuorum inventam damnavit Giſelinus:

Et ſpiritus & caro ſervit.
Reſoluta ſed iſta ſeorſum
Proprios revocantur in ortus.
Petit halitus aëra fervens:
Humus excipit arida corpus.
Sic cuncta creata neceſſe eſt
Obitum tolerare ſupremum,
Ut ſemina diſſociata
Sibi ſumat origo reſorbens.
Hanc tu, deus optime, &c.

Apparet autem hanc diſcrepantiam ex duplici editione horum carminum profluxiſſe. Peſſime Weitzius: qui omnes diverſitates lectionum quaſi in unum conflavit. quod minime ferendum. etiam Fabricius perperam duas lectiones in contextum auctoris adſcivit. Videamus ſingula. *Spiritum* pro *anima* poni nil novum. *ſervire deo.* & hoc Prudentianum. ſic Apotheoſi, ——— *in uno*
Conſtituit jus omne Deo, cui ſerviat ingens
Virtutum ratio.

Codex Ambroſianus itidem vetuſtiſſimus ita verſus ſubſequentes conſtituebat; ut utramque ſcripturam videatur quoque exprimi voluiſſe. Nam ſic in ſchedis Bigotianis invenio,

Sibimet ſumat origo reſorbens,
Reſciſſa ſed iſta ſeorſum
Anima rapit aura liquorem.

quæ ad verſum XVI, XVII & XX editionis Weitzianæ opinor referenda eſſe. ubi verſu ultimo male exhibetur, *Rapit arma*, ſecundo *Reſoluta*, primo *ſibi ſumat*. Weitziana à verſu XIII uſque XXI abſunt

à Nom-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

à Nomſiano & Rottendorphio. In Oxonio Weitziana ſic exprimebantur; ut primo loco verſus eſſet XII ejus editionis, mox XX, XIII, XXII, XXIII, XXIV, XIV, XV, XXV, ceteris omiſſis. In editione Giſelini & Aldina legebatur:

Animus ſimul & caro vivit.
Reſciſſa ſed iſta ſeorſum
Solvunt hominem perimuntque.
Humus excipit arida corpus;
Animæ rapit aura liquorem.
Quia cuncta creata neceſſe eſt
Labefacta ſeneſcere tandem,
Compactaque diſſociari,
Et diſſona texta retexi.

v. 27. *Iter inviolabile monſtras*] *monſtrans* in Puteaneo & Oxonio. in Rottendorphio *monſtra.*

v. 37. *At ſi generis memor ignis*] *generis memor ignei* optime Nomſius & Rottendorphius cum uno Torrentiano & Grævianis ſchedis. in Oxonio *igneoli.* ſic & apud Naſonem Met. VI. v. 113. *Aſopida luſerit igneus*, non *ignis* ex ſcriptis. deinde *contagia pigra* non *nigra*, noſtri omnes.

v. 68. *Quæ nunc gelidus ſopor urguet*] ſic noſtri, non *arcet*. Horatianum eſt:

Ergo Quintilium perpetuus ſopor urguet?

v. 84. *Fletum dedit oſſa ſepulcro*] ſic & Thuaneus. in aliis *Fleta*. Puteaneus & Oxonius cum duobus præterea noſtrorum & Aldina editione *Fleto ſepulcro.* probe.

v. 90. *quam ſit rationis egenis*] hic denuo noſtros ſecutus ſum. minus bene *egena* Weitzius. deinde in Torrentianis duobus *Cæleſtia ſcandere regna.* quale illud Ennianum,

Si fas endo plagas cæleſtis ſcandere cuiquam.

v. 109. *Nam nulla*] *Jam nulla* Put. Thuan. & duo alii.

v. 120.

v. 120. *quos moverat ipſe*] *ipſa* Puteaneus à manu ſecunda.

v. 126. *Hominis tibi membra ſequeſtro*] Forte *tibi ſequeſtra.*

v. 128. *Factoris ab ore creatæ*] In Puteaneo, Oxonio, & ſchedis Græviaṅis Cauchii, *Cui nobilis ex patre fons eſt.* utrumque exhibet verſum Nomſianus. mox pro *illa requiret* Puteaneus *illa.*

v. 161. *Gremio ſenis abdita molli*] *addita* Puteaneus. mox idem *Recubabit ut illa Lazari.* quod & in ſuis Weitzius videtur inveniſſe in ceteris noſtris, *ut eſt Eleazar.*

v. 166. *Quibus atra è morte triumphans*] *atra morte* Oxonius cum aliis duobus. quomodo & Weitziani nonnulli cum priſcis editionibus. In Puteaneo *triumfas.* mox *mandans* in Oxonio.

v. 180. *Liquido ſpargemus odore*] *adore* Rottendorphius, cum Altinio. quod & marginem occupavit Oxonii.

XI HYMNUS OCTAVO KALENDAS JANUARIAS.] ſic Put. Oxon. & Aldus. In Rottendorphio: HYMNUS NATALIS DOMINI. Ceterum in eodem Rottendorphio & Nomſio hic hymnus cum ſequenti agmen claudebat libri περὶ στεφάνων poſt Paſſionem Romani. ſed male.

v. 14. *Quem matris edit caſtitas*] *mater caſtitas* in noſtris omnibus. ſic præfatione Pſychomachiæ,

Nec ante prolem conjugalem gignere,
Deo placentem, matre virtute editam.

hoc eſt matre, quæ virtutis omnis exemplum ſit. ita *mater caſtitas*; omnium caſtiſſima.

v. 22. *Cælum diemque*] ita ſcripti. Eraſmus *Noctem diemque. Cælum noctemque & Tartara* in Altinio. Forte *ſolum diemque.* ut hymno Romani. v. 326.

v. 77. *O ſancta præſepis tua*] *præſepis tui* ex ſcriptis.

v. 97.

v. 97. *Hunc quem latebra & obſtetrix*] *latebra & obſtetrix* Oxonius, Rottendorphius, & duo Torrentiani, cum Altinio.

XII HYMNUS EPIPHANIÆ. ſic veteres.

v. 56. *claramque ſignabat viam*] *monſtrabat* Puteaneus. nec aliter pro diverſa ſcriptura Oxonius. nil muto. mox *ſubnixum face* in Rottendorphio.

v. 70. *Theſaurus & fragrans odor*] In Puteaneo *Thenſaurus & flagrans odos.* mox *at myrrheus*, in Oxonio. bene. *ad myrrheus* in Putean. quod tantundem eſt. vulgati, *ac.*

v. 73. *Hoc eſt ſepulcrum*] In Puteaneo *Hoc hoc eſt ſepulcrum.* Puto *Hoc hoc ſepulcrum.* ablato verbo ſubſtantivo.

v. 99. *Satelles, i, ferrum rape*] Hæc vera eſt ſcriptura, quam & Puteaneus adſtruit, & Thuanus cum Nomſio. quicquid turbatur ab aliis codicibus. ſic & in Apotheoſi v. 381. reſtituendum,

——— I, ſcriba tripictis
Digere verſiculis.

v. 110. *Mucrone diſtricto*] *deſtricto* opinor. etſi aliter libri. mox τὸ *plaga deſcendat* cave immutes. *deſcendit vulnus ad oſſa meum*, apud Naſonem.

v. 131. *Aram ante ipſam*] ſynalæpha eſt. qua propter minime hæc adverſus codicum auctoritatem ſollicitanda. *Aram ante cujus* Eraſmus. *Aram ſub ipſam* Torrentius & Cauchius ex Apocalypſi. Hamartig. v. 354.

Ingenii peperit bona omnia conditor unus.

ita ſcripti. & v. 700 in nonnullis,

Vade homo, adflatu noſtri prænobilis oris.

præfatione Pſychomachiæ,

Parente natus alto & ineffabili.

ex membranis. tum ipſa Pſychomachia v. 493.

mor-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

——— *mortalia cuncta*

Occupat interitu, neque eſt violentius ullum
Terrarum vitium. & v. 685.

Sciſſa procul palla, ſtructum & ſerpente flagellum.

v. 834.

Panditur alta domus. nullum hic ſtructile ſaxum.

v. 902.

Ceſſiſſe ſtomacho. fervens bella horrida fervent
Oſſibus incluſa; fremit & diſcordibus armis.

ſic ſcripti. alibi plura. paullo poſt *Quo proficit*, non *Quid* Put. Ambroſ. Thuan. & Rottendorphius cum Cauchii libris.

v. 142. *Edicta quondam fugerat*] *Edicta quadam* à ſecunda manu Puteaneus.

v. 145. *Cautum & ſtatutum juſſerat*] *jus erat* omnino ſcribendum cum Puteano, Ambroſiano, & Rottendorphio. Cauchius conjiciebat paullo poſt *Cautus ſtatuto juſſerat.* ac deinde idem pro *Puerile pignus* corrigebat *Virile pignus.* ut paullo ante, *Proles virilis indolis.* ſed aliter membranæ.

v. 170. *Paſſis in altum brachiis*] *Panſis* vetuſtiores omnes. pari modo & in Germanici Arateis antiquiſſima, quæ conſului, exemplaria. & in Pſychomachia, & præf. in Symm. *panſo carbaſo. cornibus oppanſis* v. 410.

v. 177. *Qui ter quaternas petras*] *quaternis petris* Eraſmus conjectabat perperam. eſt enim epexegeſis, *ter quaterna petræ Apoſtolorum ſtemmata.* plura exempla congeſſimus ad Præfat. Cathemerin. v. 26. Infra, *Omneſque ſuſcipiunt tribus,*
Biſſena fratrum ſemina.

Hamartigenia v. 243.

Tranſilit objectas præſcripta repagula ripas.

quod perperam immutarant. v. 789.

Chriſtigenam ſecunda domum Davitica regna
Edidit.

ubi

ubi contra auctoritatem membranarum dederant, *& Davitica regna.* v. 845.

Averſis ſed rite oculis poſt terga tenebras
Liquerunt miſeri properanda pericula mundi.

quæ etiam interpolabantur vulgo.

v. 184. *Chriſti figuram pinxerint*] *finxerint* cum Eraſmo Thuaneus & Nomſius.

185. *Hic Rex priorum judicum*] *prior eſt judicum* in Thuaneo. ut ſupra hoc ipſo hymno,

O ſola magnarum urbium Major Bethlem!

magnus diſcipulorum Pſychomachia. v. 530. quod & illic immutarant. ut & paſſione Vincentii, v. 294. *Fortiſſimorum fortior.* & Paſſione Agnes, *Et quod dolorum tætrius omnium eſt.* Sed cum τὸ *prior eſt judicum* legibus metri adverſetur, exiſtimo à manu Prudentii fuiſſe, *Hic Rex priorum eſt judicum.* poſt pro *Dominæque rex eccleſiæ*, Cauchius *Geminæque*, qui in ſuis invenerat, *noſtræque rex eccleſiæ.* mox *Templi novelli & priſtini* Ambroſianus.

v. 189. *Hunc poſteri Effraim*] *Efrem* vetuſtiores. ut ſit ſynalœpha. quod Prudentio familiare. deinde *Manaſſæ* malo quam *Manaſſe.*

v. 203. *Perſa & Scytha*] τὸ *&* tollendum cum melioribus. duæ enim conſonantes productam reddunt ſyllabam proxime præcedentem. nihil frequentius in Prudentio occurrit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

IN HYMNOS ΠΕΡΙ ΣΤΕΦΑ´ΝΩΝ NOTÆ.

In Præfationem.

IMmolat *Deo patri*] verſus hic, qui initium carmini facit, quod Victor Giſelinus præfationis loco hymnis περὶ στεφάνων jubet præfigi, ſecutus vetuſti codicis & Daventrienſis editionis, ut ait, fidem, in omnibus exemplaribus noſtris deſideratur, ſi unum Rottendorphium excipimus, in quo exſtabat. Aſſentior tamen Giſelino revocanti eum poſtliminio, tum amoventi poſtremum hujus odes illum, *Quo regente vivimus*, idque cum Aldo Manutio. quem verſum tamen idem Rottendorphius cum Oxonio exhibebant. ut fortaſſe deſint nonnulla hujus carminis. Sed noſtrorum nullus Martyribus dicato libro hanc oden præponebat. Certe nec in Puteaneo libro, nec in ſchedis Ambroſianis, quæ initium & magnam partem hymnorum περὶ στεφάνων complectebantur, apparebat. In Oxonio autem claudebat agmen poëmatum omnium Prudentianorum. ut & apud Aldum. In Rottendorphio inter libros adverſus Symmachum & Dyptichon legebatur. quod auget ſuſpicionem, Dyptichon non eſſe fætum noſtri Prudentii. & ſic editiones nonnullæ, quæ Dyptichi præfationem faciunt hanc oden, quomodo & Nomſianus codex. In Thuaneo, *De opuſculis ſuis Prudentius: Jambicum mixtum.* Rottendophius quoque, *Incipit de opuſcu-*

opuſcu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

opuſculis ſuis. Aldus, *Ode, in qua poëta de ſe loquitur.*

v. 18. *Paropſis*] *parapſis* in Oxonio & Thuano. in Rottendorphio *parabſis.* monitum Pſychomachiæ verſu 532.

v. 26. *Ut obſoletum vaſculis caducis*] *vaſculum caducis* noſtri.

v. 33. *Quicquid illud accidit*] *accidet* in Thuaneo, rectius.

IN HYMNUM PRIMUM.

IN HONOREM SANCTORUM] expreſſimus Puteanei codicis ſcripturam. nec abludit Aldus. niſi quod ille *Emiterii & Chaledonii.* Ambroſianus, *Incipit Aur. Prudentii Clementis hymnus in laudem Sanctorum Martyrum Emeteri & Chelidoni Calagoritanorum.* in eodem codice hic hymnus proxime ſubſequebatur Martyrium Romani. Thuan. *Ematerii & Cheledoni Calaguerritanorum.* In Rottendorphio, *Paſſio Hemetrii & Celedonii. metrum Trochaïcum.* In Altinio, *Hymnus in honorem S S. Martyrum Hemiterii,* &c. In reliquis codicibus nulla inſcriptio.

v. 3. *Sanguinis notis & idem*] *notis eadem* Put. Ambr. Thuan. & ceteri noſtri cum Weitzianis omnibus & Aldo. nec mutare Giſelinus debuit, quamquam conſuluiſſe legi metricæ poteſt videri. ita tamen haud infrequenter Poëtæ horum temporum. Salmaſius locum Auſonii adſcripſerat, *Victum, habitus, mores ſemper eadem habuit.*

v. 11. *Præcucurrit proditrix*] *percucurrit* in noſtris omnibus.

v. 17. Non *ſinant*] ſic Nomſius & Rottendorphius ex noſtris. at vetuſtiores omnes, *Non ſinunt.*

v. 22. *Dira nec mors terruit*] *dura* Puteaneus & Thua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Thuanus cum Torrentii duobus. quod & Giphanius eſtamplexus.

v. 25. *Hoc genus mortis decorum eſt, hoc probis dignum viris.*] *hoc probrum* non inconcinne conjiciebat Cauchius, cum in yetuſto codice *probum* reperiſſet.ſed aliter noſtri.deinde omittunt *τὸ eſt* Egmondanus & Palatinus Weitzii, ex noſtris Putean. Altin. Rottendorphius ac Nomſius. & ſunt admodum familiares Prudentio hi hiatus, ſic ut pæne ſingulis pagellis eorum aliquod veſtigium atque exemplum occurrat. qua de re jam copioſe egimus Cathemerinon Hymno XII, v. 131. Salmaſius ex hymno Bedæ ſimile exemplum proferebat, *Hymnum dicat turba fratrum, hymnum cantu perſonet.*

v. 27. *Hoſtico domare ferro*] *donare* Aldus cum ſcriptis noſtris. quod eſt multo elegantius. mox iidem, *morte & hoſtem vincere.*

v. 33. *Militat ſacrarius*] *nunc fidei militat* in Puteaneo à manu prima. certe ſecunda in *fidei* ſyllaba paſſim producitur pari modo in poëmatiis D. Paulini. etiam apud Lucretium libro V. *via qua munita fidei.* Adi Notas Franciſci Jureti ad librum primum Paulini de Vita B. Martin. n. 6. Salmaſius huic loco adſcripſerat, videndum eſſe Bedam de metris, additis ex Paulino locis duobus, *Orbe cum ſanctæ pia pars fidei*, &, *Diſcutiebat ovans galea ſcutoque fidei.* mox Thuaneus *in ſigno lignum.* ſed *ſignum crucis* jam præceſſit.putabam aliquando *inſigne ligni.*

v. 46. *Duris colla boiis impedit*] *bacis* hic denuo noſtri & Torrentianus unus cum Aldo. de quo præfatione in Pſychomachiam v. 33.

v. 52. *Concaleſcunt pectora*] ſic noſtri. nec audio Giphanium reponentem *Convaleſcunt. corda Chriſto calefacta* paſſione B. Cypriani. *Inceditque fidem calore Chriſti*, Paſſione B. Fructuoſi. *Concaluiſſe Dei flatu*, Hamart. v. 183.

v. 59. Ser

v. 59. *Serviemus ſæculo*] *idolo* malebat Cauchius. nil neceſſe.

v. 63. *Quidquid eſt proprium Dei*] ſic vetuſtiores duo. totidem alii verbum ſubſtantivum non habent. Weitzius cum Cauchio, *quicquid eſt ſuum Dei*. deinde ex iiſdem ſcriptis, *& vos tribuni abſiſtite*.

v. 81. *Quave pœna ornaverit*] *quave pompa* in præcipuis noſtris. & placet. tamquam de victimis agat. in Thuaneo, *quave pœna ornaverit*.

v. 92. *Oppalluit*] nil mutandum. ſtant pro hac lectione noſtri. Adi annotata ad Pſychomachiam v. 410.

v. 94. *Jamne credis*] *credes* in Thuaneo. mox *domentur dæmones* Puteaneus & Cauchianus. at in aliis pleriſque *domantur*.

v. 103. *Nec tortor adſtat*] *inſtat* in Nomſio. *adſtat* jam præceſſerat. *inſtat* etiam Cauchianæ ſchedæ.

v. 113. *Algidus cum decolores horror artus concutit*] *decoloros* noſtri duo vetuſtiores cum Weitzii Egmondano. ſic ex ſcriptis *unicolora anima*, Hamartigenia v. 821.

v. 118. *State nunc hymnite matres*] ita ſcripti præſtantiores conſtanter. nec muta. Cauchius conjiciebat perperam, *Clara nunc hymniſtriarum*.

IN HYMNUM II. B. LAURENTII.

HYMNUS IN HONOREM PASSIONIS LAURENTII BEATISSIMI MARTYRIS] ſic Put. & Oxonius. qui & in inſcriptionibus horum hymnorum paſſim conveniunt porro. eoſque duximus ſequendos eſſe nobis. adeo quidem, ut ubi Puteaneus deficit, Oxonium ſimus expreſſuri. In Thuano, *Incipit paſſio Laurentii beatiſſimi Martyris*.

v. 4. *Ritum triumfas*] ſic malo cum Put. & Ambroſ. & Aldo, quam cum ceteris noſtris, *triumfans*.

v.16. *Incruento prælio*] ita noſtri ad unum omnes. male igitur *incruente* ex ſuis Giphanius. tamquam *incruens prælium* dixerit Prudentius paullo poſt.

v. 21. *Fore hoc* & v. 26. *Fletum fundere* omnes noſtri.

v. 32. *Prædicta palmam præſtitit*] *palam* Thuan. contra metrum. *palmam prætulit* in Puteaneo & Nomſio. hoc eſt, præ ſe tulit.

v. 46. *Urbi regiæ*] ſic duo vetuſtiores ex noſtris. *urbis* alii minus antiqui.

v. 86. *Præſtigiis*]. *præſtrigiis* diſertim Puteaneus. quod in uno ſuo exſtare etiam Weitzius teſtabatur. certe & Iſidorus *præſtigias* inde deducit, *quod celeritate manuum præſtringantur oculi, ita ut miracula videantur fieri*. nam falluntur Manutius & Lambinus ad Ciceronem, qui *præſtinguere oculos* non *præſtringere* dicendum contendunt. quorum ſententiam vetuſti paſſim codices, etiam Prudentiani, retundunt.

v.91. *Ut dedita ſtipendiis*] *didita* probe Puteaneus. quomodo & Cauchium reſtituiſſe innuebat Torrentius. Cauchii ipſius ſchedæ, *debita*.

v.96. *En Cæſar agnoſcit ſuum Nomiſma nummis inditum*] ſic conſtantiſſime libri veteres. Non eſt audiendus igitur Johannes Wouwerius, qui ad Octavium Minucii Felicis *ſuum ænigma* caſtigabat: & per *ænigma* inſcriptionem Cæſariani nominis inditam nummis intelligebat. etſi is adſentientem hic ſibi habuit celeberrimum & ſummum virum Gerardum Johannem Voſſium. ſequenti pagina memini occurrere, *Is ipſe tantum non habet Argenteorum ænigmatum Auguſtus*. ubi *emblematum* male reponebant. ſed ipſa hæc repetitio odioſa omnino & intempeſtiva foret. ſcio & illud Hymni X Cathemerinon *proprii ænigmata vultus*. ubi *ſchemata* nobis obtrudebant. ex quo loco apparet *τὸ ænigma* haud-

qua-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

quaquam ad averſam nummorum partem eſſe referendum, quod Giſelinus volebat. illic enim de reſurrectione mortuorum agitur, quorum formam omnem reſuſcitandam fore aſſeverat, eandemque vultus effigiem, quæ vivis olim adhæſerat. Gloſſæ, quæ ſub nomine Iſidori circumferuntur, *Ænigma, figura, ſive typus, vel ſpecies.* apposite ad mentem Prudentii. Αἰνίσσομαι ſive αἰνίττομαι nonnunquam ſignificare, do intelligendum, vel etiam alludo ad aliquid, Budæus contendit. hac ſignificatione *ænigmata* pro ſimulatione rei vivæ dicta poſſunt videri. Νόμισμα autem apud Græcos cum monetam interdum deſignet, nummum non ſemper, ea diſtinctio & hic loci eſt admittenda. Legebam ego aliquando, *En Cæſar agnoſcit ſuum Nomen nomiſmati inditum.* nunc verò vulgatæ ſcripturæ controverſiam metere moveri non placet.

v. 106. *Quæ vos*] *Quam* plerique. *Qua* Put. & duo Torrentiani. *Quæ* in Oxonio.

v. 134. *Ac ſpem devorat*] *ſpe devorat* omnino rectius Rottendorphius ex noſtris & Palatinus Weitzii, cum Cauchio ſic quoque conjectante. inveteratum mendum eſt: cum in Ambroſiano quoque ac ceteris antiquiſſimis id occurrat.

v. 144. *Cogens in unum congregat*] *& congregans* ſcripti.

v. 156. *Nerves in ulnam contrahat*] *in unum* Rottendorphii liber.

v. 160. *Quos ipſe primus noverat*] Abſque Puteaneo codice, longe illo optimo vetuſtiſſimoque foret, hic locus etiamnum mendoſus, ut in omnibus hactenus exemplaribus, circumferretur. *promus* inſigniter is præfert & convenienter. quia de penu eccleſiæ in proxime præcedentibus agebatur. in qua Diaconos arcæ præfuiſſe etiam ex Paulini libro IV de vita B. Martini apparet, ubi hæc habes:

Protinus adſtanti Diacono, quem more priorum
Antiſtes ſanctæ cuſtodem legerat arcæ,
Imperat, ut domini ſumtu nummiſque coëmtam
Aptaret properans algenti in corpore veſtem.

v. 165. *Præſcriptus en jam*] *& jam* in noſtris. deinde *fervidus Judex avaro ſpiritu*, in Puteaneo & Oxonio. quomodo & Aldus. non *fervido Judex avarus ſpiritu*. mox *diſpoſitas opes*, non *diſpoſtas* libri caſtigatiores.

v. 190. *Effoſſa gignunt rudera*] Schedæ Ambroſianæ vetuſtiſſimæ *Offoſſa*. quod non auſim damnare, etſi inſolens. Vide annotata ad Pſychomachiam v. 410. ubi plura. In veterrimis Maronis exemplaribus, *Offugere*, *Offulgere*, *Offore*, *Obvolvi aris*, & ſimilia. de quibus ad illum.

v. 192. *Excudit labor*] *excludit* in Rottendorphio.

v. 209. *Cum membra morbus diſſecat*] *diſſicit* noſtri omnes. & bene. monitum jam Cathemerinon Hymno I. v. 97.

v. 228. *Languoris expertes gerunt*] Put. & Oxonius *Laboris*. quod & editiones nonnullas occupavit, atque in iis Aldinam.

v. 234. *Qui veſte & ore prænitet*] *prænitent* in ſcriptis. mox, quod alii ex ſuis monent, *Hydrops aquoſus lurido veneno*, non diſplicet. etſi noſtri omnes *lucido veneno*. apud Horatium, *aquoſus albo corpore languor*.

v. 242. *Manus recurvas & volam plicans*] *in volam* noſter Gronovius in Obſervationibus Eccleſiaſticis, ex Widmanniano Weitzii codice. ſic ſupra *Nervos in ulnam contrahat*.

v. 250. *Sitique honoris æſtuans*] *Sitimque* ſcripti bene cum Aldo. monitum Cathem. Hymno VII. v. 156. at verò Puteaneus *Sitemque*. quomodo & Weitzii Egmondanus. ſed & ſuperiori verſu in

Bon-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Bongarſiano ac Widemannio Weitzii, tum editione Sichardi, *Quid ille fervens ambitum*, non *ambitu*. qua de re plura ſumus dicturi libro II. contra Symmachum v. 9. ſic Pſychomach. v. 293. ex ſcriptis *formidabile fervet.*

v. 263. *Dum dæmonum ſordes colis*] *coles* maluerim cum Puteaneo.

v. 286. *Aut putridum*] recte *putidum*, potiores tam noſtri quam Weitziani. *putris* præceſſerat modo. cujus primam ſolet corripere Prudentius, cum in *putidus* producatur.

v. 313. *Ridemur, clamat furens*] *fremens* Ambroſ. Thuan. Altin. Rottendorph & tres Torrentiani cum Weitzii pleriſque.

v. 318. *Cavillo mimico*] Thuaneus *capillo*. ſed male. ſic apud Sedulium libro V. perperam circumfertur. —— *jam jamque volant mendacia mille*

In Dominum vanis hominum conflata labellis.

ubi *favillis* nonnullæ editiones habent, quod & à me in ſcriptis exemplaribus eſt inventum. cum *cavillis* ſit revocandum.

v. 323. *Egon' cachinnis venditus*] *Ergon'* in Ambroſiano.

v. 327. *Cenſura nulla eſt faſcibus*] Salmaſius *cenſuram* hic capiebat pro dignitate. ſic cenſura oris & vir cenſorius pro pulchro. non aſſentior. paullo ante *Acroma feſtivum*, non *acroama*. ſcripti.

v. 338. *Pœnis morarum jugibus*] *moratam* malit vir ſummus Petrus Faber Semeſtrium libro III. cap. VIII. ſed nil neceſſe.

v. 353. *Quid mox*] ita ſcripti. & poſt, *conſtratum rogum* præſtantiores. neutrum à Weitzio debuit immutari. ſupra, *Prunas tepentes ſternite.*

v. 413. *O Chriſte, numen unicum*] *nomen* in Put. & Ambroſ. ſic ſequenti hymno Eulaliæ:

Quam juvat hos apices legere,

Qui tua, Chriſte, tropæa notant:
Nomen & ipſa ſacrum loquitur
Purpura ſanguinis eliciti.

v. 431. *Quodcumque terrarum jacet*] ſic vetuſtiores. In Oxonio *Quacumque.* in aliis compluribus minoris rei, *Quocumque*, mox *ſit Chriſtiana ut civitas* noſtri.

v. 437. *Confæderentur*] *Confæderantur* Puteaneus cum Oxonio, & mox *Manſueſcit orbis.* quibus & Aldina editio ſubſcribit. tum *abjunctas plagas* noſtri omnes, ut & *Veneratus.* non *adjunctas plagas* & *Venerator.* libro II in Symmachum, *quadrupes abjuncta eſt bipedi.* monuit jam Giphanius.

v. 456. *Errans Iüli cæcitas*] ſic noſtri omnes. etiam ſchedæ Ambroſianæ. niſi quod in uno Rottendorphio *Julica.* quod & Weitzius in duobus ſuis invenit. in uno *Julia.* alii ex ſuis monent *Jula.* non male. ſed vetuſtiſſimos ſequor. *Iülum* poſuit pro Romanis, tanquam conditorem nominis Romani. *Jula* Cauchius eſt amplexus, ut *urbs Romula* pro *Romulea.*

v. 463. *Cathedram poſſidens Primam*] ſic Put. Thuan. Oxon. Rott. Nomſius cum Aldo. in tribus Torrentianis & Altinio *Primus.* etiam in Ambroſiano. ſed τῷ *u* erat *a* ſuperſcriptum. quod vult *Primas.* in eodem *creditus.*

v. 479. *Nefanda damnet limina*] omnes noſtri cum Aldo *Nefaſta.* tum *ahenos peſſulos.* mox *Stabunt ut æra innoxia* Altin. Nomſ. & Rottendorph.

v. 493. *Repens medullas indoles*] *Replens* in Ambroſiano, Rottendorphio, tribus Torrentianis, Cauchiano.

v. 500. *Chriſti ad tribunal curritur*] *curſitat* ex conjectura Cauchius. ut ad plebem referatur. aliter ſcripti omnes. monet idem Cauchius, ad tribunalia baſilicarum reſpici à poëta.

v. 513. *Quidquid Quiritum ſueverat Ornare nænias*

Nu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Numæ] feliciter admodum ſeſe in hoc loco verſatum eſſe opinatur Giſelinus, qui ſic caſtigarit, cum *res ſacras* ante haberent libri editi. Sed omnino ſcribendum eſt *Orare ſimpuvium Numæ.* quod diſertim præferunt ex noſtris Puteaneus optimus, Nomſianus & Torrentiani duo. In Thuaneo quoque *ſinpuvium.* Aldus & multæ editiones *res vanas.* In Oxonio *Ornare res impias Numæ*, ſed in quo ſubjungitur hic verſus, *Orare ſimpuvium Numæ. res impias* in Rottendorphio quoque. Primus Giphanius ad Lucretium publice correxit, *Ornare ſimpuvium Numæ*: nec aliter Cauchius. qui *orare* tamen merito præferebat, & *ſimpūvium* derivabat παρὰ τὸ συμπίνειν. Salmaſius *ſimpulum* hoc loco vi debatur velle, quod in Puteaneo reperiſſet *ſimpuium.* optimeve tam Cauchius quam Giphanius monent illa Juvenalis Prudentium reſpexiſſe ex Sat. V. *ſimpuvium ridere Numæ, nigrumque Catinum.* verius tamen cum ſcriptis *Orare* quam *Ornare.*

v. 532. *Sedem celebrat oſſium*] *oſſuum* vetuſtiores bene. ita dixit *pecua* alibi, ut mirus eſt imitator antiquitatis. ſic & hymno V. v. 111. reſtituimus.

v. 536. *Qui vota fundit murmure*] *murmura* in Puteaneo. ſcribendum *vota murmura.* ſic ſupra. *Votaſque diſpenſat opes.* quod & ibi perperam immutarant. paullo poſt *Vaſco Hiberos* malebat Cauchius. quomodo ex noſtris Altinius.

v, 567. *Poſcunt licenter*] In omnibus noſtris Altinio excepto *jocantur*, etiam in Ambroſiano & Torrentianis tribus. nec auſim obniti. prave *letantur* Altinius. *licenter* ex Fuldenſi Weitzius. quem vide. mox *Martyras* vetuſtiores. vide Romani. v. 216.

IN HYMNUM III. EULALIÆ.

v. 2. *Mortis at indole*] *& indole* ſcripti. male in nonnullis recentioribus, *Mentis & indole.* Cau-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

chius conjectabat, *Moris at idole.* ſed Statio, *Ingenium crudele necis.*

V. 21. *Spernere ſucina, flere roſas*] ita ſcripti potiores. niſi quod in Ambroſiano & Oxonio *flore roſas.* Weitzius *flare* ex Bongarſiano. quod Salmaſius amplectebatur, & in margine editionis Sichardianæ exſtabat. vere, ut opinor. mox *modeſta gradum* Nomſius & Rottendorphius, noto Græciſmo.

V. 32. *Ingeniique ferox*] *ingeniumque* Thuan non placet.

V. 59. *Regna Canopica*] *Canopia* in eodem Thuaneo.

V. 80. *Frivola utraque & utraque nihil*] Cauchius malebat, *Frivolum utrumque & utrumque nihil.* Sed Prudentio multum licuiſſe in his talibus paſſim apparet ex noſtris hiſce caſtigationibus.

V. 100. *Si potis eſt, revocare tuam Torva puellula nequitiam*] *revocare viam nequitiæ* contra ſcriptos Giſelinus. ſed & vetuſtiores noſtri, *Si potis es.* nec aliter Aldus, & Weitziani duo. quomodo & libri primi contra Symmachum præfatione vetuſtus codex, *Hujus, ſi potis es, jam miſereſcito.* ubi tamen reliqui *potis eſt.* quod Giphanius ad Lucretium tuetur vocabulo *viridans*, exemplo Terentii & veterum, apud quos frequenter occurrit, *Si poteſt, ſi poterit.* ſed tunc potius dicendum foret, *ſi pote eſt.*

V. 109. *Flore quod occidis in tenero*] *Sole* Puteaneus. quod non eſt de nihilo. Similem ex Hamartigenia adſcripſerat locum Salmaſius, *Ut pueros ſol primus agit.*

V. 110. *Proxima dotibus & thalamo*] *thalamis* Put. & Oxon. Forte *thalami.* mox in eodem Oxonio *Excruciatilis exitii.*

V. 125. *Abfuerit*] *afuerit* duo veterrimi codices. & ſic apud Maronem, Gellium, alios paſſim in

an-

antiquiſſimis exemplaribus. de quo nos ad ipſum Maronem.

v. 151. *Crinis odorus & in jugulos*] *ut in jugulos Fluxerat* probe Put. Thuan. Alt. & Rottendorphius cum Aldo & priſcis editionibus. quod immutari non debuit. mox *involitans humeros* Palatinus. Simili prorſus modo ſcribendum quoque infra videtur.

v. 171. *Vidit ut ipſe ſatelles avem:*] non *Vidit & ipſe.*

v. 187. *Clara colonia Vettoniæ*] ſic vetuſtiores. non *Vectoniæ*. Græcis hic populus Οὐέττωνες ut plurimum dicuntur. de Ana Emeritam prætereunte quod ſubjungit, revocat mihi in memoriam locum Auſonii ex optimo Voſſianæ bibliothecæ exemplari à me caſtigatum in Epiſtola ad Paulinum, cujus initium, *Excutimus, Pauline, jugum.* Locus ſic ſe habet.

Et quod terrarum cœlique extenditur inter
Emeritenſis Anæ lateque fluenta Garumnæ.

ita, inquam, Voſſianus codex: cum in vulgatis circumferatur *Emeritæque amnes*. mox in noſtro duo vetuſtiſſimi codices cum Nomſio. *Mœnia pulchra lavit*, non *lavat*. idque ἀρχαϊκῶς & Maroniano more. ſic Hymno V. *Arvina cancerem lavit.*

v. 192. *Atria luminat alta nitor*] *alma* omnes noſtri cum Aldo.

IN HYMNUM IV. XVIII. MARTYRUM.

v. 15. *Civitas omnis*] *Civitas quæque* ſcripti. & recte. quod & Cauchio probabatur. Hymno XII v. 131. Cathemerinon jam oſtendimus ſollemne Prudentio eſſe, ut ſyllaba brevis ob ſequentes duas conſonantes reddatur longa. infra Hymno V. v. 218. ex ſcriptis, *Dente frequenti exaſperat*. & dubito an non & poſt v. 39. pari quoque modo ſit ſcribendum,

Obvia Chriſto rapiens. Cæterum à Thuaneo codice aberant hi quatuor verſus.

v. 25. *Nomen hoc gemma ſtrofio illigatum eſt*] *illigatæ* Thuaneus & Nomſius cum Puteaneo & Ambroſiano. rectius utique.

v. 31. *Noſtra præſtabit*] imo *geſtabit* cum ſcriptis.

v. 33. *Cucufate freta*] *fata* in uno Torrentiano. deinde *Barchinon* codices vetuſtiores.

v. 54. *Studioſa Chriſti*] *Chriſto* Put. Oxon. Altin. cum tribus Torrentianis & Palatino Weitzii.

v. 56. *Pacis honore*] *honora* opinor. mox *Martyrum turmas* Nomſius.

v. 78. *Clerus hinc*] *hic*, ut & verſu proximo ſcripti.

v. 89. *peregre necandus*] *peregri* ἀρχαϊκῶς ex ſcriptis. monuit jam Giphanius.

v. 98. *dederit ſepulcro*] *ſepulcri* ex iiſdem.

v. 102. *Arte virtutis*] Hic & tres ſequentes abſunt à Puteaneo.

v. 109. *Hic & Encrates*] Rottendorphius *Encrate*. reliqui, etiam Puteaneus & Ambroſianus, *Encrati*, cum Aldo. in Oxonio *Encratia*. in Martyrologio *S. Encratidis virginis & martyris* fit mentio.

v. 123. *abſciſa papilla*] ſic ſcripti. in martyrologio de hac ipſa: *mamilla abſciſa & jecore avulſo.*

v. 125. *Jam minus mortis pretium peractum eſt*] *peractæ eſt* concinnius aliquanto vetuſta apud me exemplaria, etiam Ambroſianum. Oxonius & Aldus *peractæ*, ſine verbo ſubſtantivo. tum mox *fine ſoporo*, non *ſupremo*, vetuſtiores.

v. 143. *Tumba viventis*] noſtri omnes cum Aldo *Juge viventis*. bene.

v. 146. *Dives optato ſimul & Luperco*] & *Toepecco* Ambroſ.

v. 153. *Publium pangat chorus*] *Pangere pſalmis*

jam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

jam præceſſit. ſequor igitur Aldum & tres ſcriptos, in quibus *pandat*. & ſic Weitziani fere omnes. tale illud apud Val. Flaccum initio operis,

——— verſà proles tua pandat Idume,
Namque poteſt, Solymo nigrantem pulvere fratrem.

v. 157. *Quantus Eventi*] In Puteaneo *Evovoti*. *Eunoti* in Ambroſiano. *Euvanti* in Altinio. quod & editiones nonnullas occupavit. In Thuano Nomſioque *Euvoti*. In Rottendorphio & uno Torrentii *Evoti*

v. 171. *explicandus*] *explicandas* in Oxonio.

v. 179. *Mōrſque Vincenti*] *Tuque Vincenti* in Puteaneo, & pro diverſa ſcriptura in Oxonio.

v. 181. *Additis Caio*] hic octo verſus in Puteaneo deſiderantur. idem de Tiliano codice neſcio quo teſtabatur Salmaſius.

v. 190. *veniam precatur*] *precantur*, & mox *ſpes ut abſolvat* in Ambroſiano.

IN HYMNUM V. B. VINCENTII.

v. 10. *Luces in inſigni ſtola*] Aldus & ſcripti omnes *Conluces inſigni ſtola*. niſi quod in Puteaneo *Conlucis*. nec aliter Cauchianus codex, & ſchedæ Græviana. quod verum eſt. Conſulantur annotata noſtra ad Hamartigeniam v. 626.

v. 15. *Litare divis gentium*] *gentibus* Thuaneus. ut fuerit fortaſſis, *Litare dis gentilibus*.

v. 22. *Qui ſceptra geſtat Romula*] *publica* Puteaneus, & pro diverſa ſcriptura Oxonius. non male, nam habet in deliciis id vocabuli noſter.

v. 25. *vos Nazareni*] in Puteaneo *Nazoreni*. Deinde *Hæc ſaxa* noſtri omnes. Giſelinus *ſacra* malebat.

v. 51. *Precanda jam nunc eſt tibi*] *Placanda* malebat Cauchius, obnitentibus ſcriptis. nec cauſam video.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 52. *Aut mors luenda eſt ſanguine*] abeſt à Rottendorphio verbum ſubſtantivum. & ſic in uno Weitzii. deinde *Reſpondit* ſcripti.

v. 63. *Atque ipſa pœnarum ultima*] *Quæque ipſa* in Puteaneo. at in Thuano *Aut ipſa*.

v. 68. *Coli jubentis numina*] *jubetis* in noſtris omnibus. uti & Aldus. nec aliter Weitziani.

v. 76. *Adſunt & illic ſpiritus*] Artificioſe in Puteaneo *At ſunt*. confirmant ſequentia, *ſunt*; *ſed magiſtri criminum*. ita enim ſcripti, non *ſed ſunt*. quæ reſponſionis loco ſunt, & objectionem diluunt. mox *aucipes* non *aucupes*, in ſcriptis vetuſtioribus. unde *auſpices* recentiora exemplaria mendoſe.

v. 87. *Ejuſque jam jamque adfore*] ſic ſcripti. Rottendorphius *jam jam adfore*. ut hiatus relinquatur Prudentio ſollemnis. mox *è latebris viſcerum*, non *corporum* Put. & Oxonius.

v. 99. *Illos reorum carnibus Paſtos, manuque exercitos*] *Illos reorum Plutones Paſtos refectis carnibus* in Puteaneo. quomodo & in Egmondano exſtare Weitzius adfirmat, & in margine libri alterius.

v. 103. *Impune ne noſtris ſibi*] *Ne inpune, ne noſtris ſibi* Puteaneus. quæ repetitio vim egregiam addit orationi.

v. 111. *Conpago donec oſſium*] *oſſuum* probe libri. ut & hymno II, v. 532.

v. 113. *Poſthinc hiulcis ictibus*] *biſulcis ictibus* in Oxonio. nam de ungulis intelligendum docent ſequentia, quas & hymno primo *biſulcas* dixit v. 44. infra hoc ipſo hymno v. 337. *ungularum ictus duplices* habemus. & denuo *biſulcas ungulas* hymno Romani v. 73. ſed & *mucro hiulcus* de ungulis hymno Romani ejuſdem v. 452.

v. 115. *Ut per lacunas vulnerum*] *per latebras* in Put. & Oxon.

v. 127. *Frontem ſerenam inluminat*] ſic Fabricius cum

cum Giſelino, & uno Weitzii. in noſtris *luminat*, conſtanter, & vere. Hymno Eulaliæ,

Hic ubi marmore perſpicuo
Atria luminat alma nitor. pro illuminat.

v. 142. *Dum ſe cicatrix colligit*] Hic deficiebat liber ille inſignis Puteanorum fratrum maximo noſtro cum damno. pro *diruet* Nomſianus *diluet*, ut & ſchedæ Græyianæ.

v. 146. *Si jam tuorum reſpicis*] pro hac ſcriptura ſtant conſtanter noſtri codices. In editis pleriſque perperam *Suam tuorum*. Unde Cauchiana nata conjectura *Satin'*.

v. 170. *Invictum, inſuperabilem*] claudicat verſus. quod cum agnoſcerent & alii, repoſuere, *inexpugnabilem*. ſed Thuaneus & tres Torrentiani, *inexſuperabilem*. Scribe, *inexſuprabilem*. amat enim has contractiones litterarum noſter.

v. 207. *Igni, grabato*] *Igni ut grabato* in Oxonio. In Rottendorphio *Ligno, grabato*.

v. 218. *Dente infrequenti exaſperat*] amplectendum, *Dente frequenti*. quod & in Giſelini nonnullis exſtabat recte. diximus hymno IV, v. 15. nec aliter Cauchius & Salmaſius.

v. 226. *Scintillat excuſſus ſalis*] ita noſtri & Weitziani. nec video cur Giſelinus *excuſſum cinerem* hoc loco repoſuerit. de ſale loquitur vivis iſtis carbonibus excuſſo, qui Vincentium torrebant. mox perperam *frigitur* pro *figitur* Cauchius. ſcripti obnituntur. quod & ipſum Perſio idem ibat reſtitutum, *&* *frigas in cute ſolem*.

v. 260. *Tergo jacentis ſternerent*] *jacenti ſternerent* Codices Weitziani, Palatino excepto. in Rottendorphio & Giſelinianis nonnullis *jacentis ſternere*. Forte *jacentis ſternier*.

v. 272. *Ruptis cavernis diſſilit*] ita noſtri.

v. 308. *Lucis latentis proditur*] *proditor* in uno Wei-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Weitziano. nec diſpliceret, ſi alii codices adſentirentur.

v. 329. *Exemtus, inquit, carcere*] *carceri* duo noſtri cum Thuaneo.

v. 335. *Mollire perfultum torum*] *præfultum* in noſtris. mox *veſtem linteam* non *lineam* potiores ſcripti. ut hymno Eulaliæ,

Membra tegit ſimul Eulalia
Pallioli vice linteoli.

v. 357. *Si mors habenda hujuſmodi eſt*] *ejuſmodi* in omnibus noſtris. etiam in Ambroſiano.

v. 362. *Mortis lavacris inclytam*] idem Ambroſ. Thuan. Altin. Oxon. & Rottendorphius *elutam*. aut ſic, aut *erutam* etiam Weitziani. Opinor τὸ *inclytam* ab Aldo profluxiſſe. qui ſiniſtro plane & inconſulto ſtudio nævos à Prudentio commiſſos, inſuper habita vetuſtorum codicum auctoritate, contendit emendare. Adi annotata ad Pſychomachiam v. 484.

v. 375. *Parique miſſus carcere*] *miſſum* omnes noſtri. quos inter & Ambroſianus.

v. 392. *Titulumque figat*] *fingat* Oxon. Altin. & Thuan. cum duobus Torrentii. quod in ſuis quoque Cauchius invenit. mox *famis* pro *fames* Ambroſ. & Thuan. de quo Cathem. VII, v. 162.

v. 402. *Circumvolaret*] rectius *circumvolarat* in Ambroſ. & Thuan. deinde *ſedule* non *ſedulo*, plerique noſtri. utrumque dicitur, ſed illud minus obvium.

v. 432. *nulluſne te franget modus*] *te refranget* in Ambroſiano. Forte *nulluſne refringet*. refringere pro frangere.

v. 443. *Vagis feretur flatibus*] *fluctibus* correctum in Thuaneo. quod & alios complures occupavit. In editis nonnullis *Auſtris feretur flatibus*. unde

Cau-

Cauchius, *Auſtris flantibus* vel *Auſtri flatibus*. ſed aliter ſcripti apud me.

v. 462. *Rorante praceps palmula*] *præpes* bene Ambr. Thuan. Rottendorph. & tres Torrentiani. *præceps* paullo ante præceſſerat.

v. 484. *Secura plebs iter legit*] *Secunda plebs iter legit* in Thuaneo. in aliis nonnullis *Secura plebs iter terit*. *terat* in uno Torrentiano. In Rottendorphio *gerat*. *Secura plebs inceſſerit* Aldus.

v. 506. *Seceſſus*] ita Thuan. Rottend. Nomſius & tres Torrentiani.

v. 515. *Altar quietem debitum*] *debitam* malo cum vetuſtioribus. mox iidem *Perfuſa ſubter hauriunt*.

v. 520. *Perfuſa ſubter hauriunt*] *ſubtus* Ambr. & Thuan.

v. 555. *Per quem*] ſic Aldus cum Oxonio & Schicardi editione. nec debuit à Weitzio mutari.

v. 563. *Si ſub tuorum gaudia*] *gaudio* Ambroſ. Oxon. & Rottendorph.

v. 565. *Pauliſper huc tu illabere*] Tollendum τὸ *tu* ex ſcriptis & Aldo. tum mox cum iiſdem, *Sic nulla jam reſtet mora*. confirmat utrumque Ambroſianus quoque.

IN HYMNUM VI. B. FRUCTUOSI.

In inſcriptione pro *Augurio*, Ambroſ. *Angorii*. Oxon. *Aucorii*.

v. 9. *ſupernum Chriſti ad ſedile*] *ſuperbum* Thuan. & Egmund. cum ſcriptis editiſque pleriſque, Virgiliano more. apud quem *fores & ſedes ſuperba*.

v. 30. *Et purgamen aquæ*] ſic Oxonius & Nomſius cum Altinio & Thuaneo.

Damnes, ſi ſapias] *Damnas* in Ambroſiano. unde *Damna* Bigotius.

v. 70. *Corpora concremanda ſolvit*] *concremata* Oxon.

Oxon. cum Thuano & Ambroſio. mox idem Thuan. *expediret*. quomodo & tres Weitzii.

v. 83. *Cur veſtri memor ut fiam rogatis*] ita ſcripti pertinaciter. Aldus autem, *ut ſiem*. ne peccetur in metrum. ſed vide Giſelinum. hymno Romani, v.815. Cypriani, 59. apud Aratorem parimodo,

Credite, vera fient, nec ſpe fruſtrabor inani.

v. 91. *Stabat calce mero*] ſic Aldus. ſcripti *mera*.

v. 94. *Non eſt credite pœna*] *credita* in Thuaneo.

v. 101. *minantur ipſi*] *ipſis* ſcripti. tum *trepidantibus caminis* recte potiores. *foci crepantes* jam præceſſerant.

v. 126. *quos forum peremit*] *quo foro* Ambroſ. an *quos foro?*

v. 128. *patente cælo*] *parente cæco* in Ambroſio, Thuaneo & Altinio. non male. ut & in uno Weitzii. alludunt alii nonnulli, in quibus, *parente cælo*.

v. 142. *ô triforme culmen*] *lumen* in Ambroſio.

v. 149. *anicla*] *anula* in Thuaneo. in alio *anulla*. quomodo & Ambroſianus. ut deriventur ab anu, *anula* & *anulla*. *anicula* uſitatius eſt. In Nomſio *anila*. in ſchedis Grævianis, *aniula*.

IN HYMNUM VII. B. QUIRINI.

v. 1. *Inſignem meritis virum*] *meriti* præter Aldum unus Weitzii, ex noſtris Thuaneus & Nomſius. ut cum ſecundo caſu conjungatur *Inſignis*. pro *Siſciæ* in Egmondano, Rottendorphio, Oxonio, Torrentianis duobus, & Altinio *Seſciæ*. Weitzius ex Widmanniano *Suſciæ*. ſed Ptolemæo quoque Σίσκια eſt. *Siſcia* Paterculo, Plinio, Antonini Itinerario. nec aliter Ambroſianus codex. Euſebii Chronicon ad annum MMCCCXXV. *Quirinus Epiſcopus Siſcianus pro Chriſto glorioſe interficitur.* mors ejus ibidem perceſetur.

v. 32.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 32. *Doctorem pavidi greges*] *Ductorem* in Rottendorphio.

v. 37. *heu ſuos Extemplo trepidos videt*] Magnus Scaliger ad eundem Chronici Euſebiani locum *heu ſuo Exemplo trepidos.* nam in Chronico, *ne ſuo terrerentur exemplo.* certe in Thuaneo *ſuos exemplo. tuos exemplo* Aldus & Ambroſianus. vera ſcriptura etiam in margine editionis Giſelinianæ comparet.

v. 42. *Verbis mirificis rogans*] *mitificis* probe ſcripti. & in his Ambroſianus. ſic & Dypticho ſcribendum,

Regia mitifici fulgent inſignia David.

Reſtituimus Silio etiam Italico id vocabulum ex optimis membranis, libro XII,

Exſequiæ tantum, famam nomenque volentem
Mitificæ mentis, tenuerunt funere læto.

perperam vulgati, *Horrifica mentis.*

v. 59. *Calcare & fremitum maris*] ſcripti non agnoſcunt τὸ *&*. bene. ſic mille locis noſter. paullo ante, *Nil ipſe proprii memor.*

v. 67. *vorticibus*] *verticibus* ſcripti. ſic & ſupra v. 27. tum *ut modo ſuſpendor* in Thuan. & Nomſio. nec aliter Ambroſianus. deinde in Oxonio, *Jam vis prodita nominis*, non *Et.* denique noſtri omnes, *Quam gentilis habet ſtupor.*

IN HYMNUM VIII.

nunc baptiſterium eſt Calagurri] *Calagurri* ex Oxonio addidimus. In Egmondano & Widmanniano Weitzii *Calagurra.*

v. 1. *Electus Chriſto locus eſt*] ita noſtri. Weitzius ex duobus ſuis *locus hic.* mox *Domini pro nomine caſi* in noſtris, non *Chriſti.*

v. 11. *æterno lapſu*] *æthereo* rectius nonnulli ex noſtris & Weitzianis.

v. 14. *jugiter unda Deo*] *uda* ex Thuaneo.

In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Inconcinnum enim omnino illud, *Exundat unda.*

IN HYMNUM IX. B. CASSIANI.

v. 2. *Vocant ab ipſo*] *Vocitant* in Ambroſiano. rectius.

v. 14. *Confoſſa parvis*] *Conceſſa* in Thuaneo. tum mox omnes noſtri *Æditmus*, non *Æditimus*. quod Weitzius arripuit.

v. 25. *triſtia viſa*] *juſſa* ſcripti plerique. Ambroſ. tamen *viſa*, ut & Nomſius. & facit ad excuſationem Martyris, tamquam præcepta ejus revera aſpera ac triſtia non eſſent, ſed diſcipulis talia viderentur.

v. 36. *Fictis ſignis*] *Strictis* Rottendorphius & tres Torrentiani.

v. 41. *volupe eſt ut præbeat ipſe*] hoc modo noſtri omnes, quos inter & Ambroſianus. nec à Weitzio immutandum fuit. deinde *minis coërcuit* Thuaneus. ſed Ambroſius cum reliquis *nimis*. probe. in eodem *Ductor ſeverus*.

v. 50. *curva humens pagina*] alii *curva tumens*. codices noſtri partem majorem *curta tumens*. Sed recte Thuaneus, *curta & umens*. quomodo nos jampridem ad Claudianum caſtigavimus. monuitque in exercitationibus eccleſiaſticis Gronovius ἐ πάνυ. in Ambroſiano *chartæ & umens*. Cauchius proxime verum *curva & humens*.

v. 74. *dextera ut ferret ſtilum*] *ut fere* Ambroſianus. *ferre* Altinius. Fortaſſe *dexterâ ferri*. quamquam & poſterior in *ferre* produci poteſt, ob ſequentes duos conſonantes, Prudentiano more. *ferre* etiam Palatinus Weitzii, & ex ſuo codice Cauchius.

v. 77. *Pingere puncta libet*] alii *pungere*. ſed probe tres noſtri *Pangere*. & ſic à manu prima Thuaneus. ſed & Ambroſianus *pangere*. *Pangere, figere,*

Feſto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Feſto *pangere clavum* Livio. *pangere plantam* paſſim apud rei ruſticæ ſcriptores, hoc eſt, in terram defigere.

V. 96. *Tibi ſi qua ſpes eſt*] Ita non male Giſelinus. Sed ſcripti cum Aldo, *Spes ſi qua tibi eſt*, ſolito hiatu.

V. 104. *ſorte nutantem boni*] *forte* in ſcriptis. mox *urbe adeo* Rottendorphius. Fortaſſe, *urbe abeo*. Foro Cornelii.

IN HYMNUM X. B. ROMANI.

Hunc Hymnum ſeparant codices nonnulli à ceteris hymnis περὶ ϛεφάνων. ita Aldus, qui primum ei hos inter locum ſub titulo *Romani* adſignavit. In vetuſtiſſimo fragmento Ambroſiano ſimiliter præcedebat hymnum in paſſionem Emeterii & Chelidonii, cum hac inſcriptione, *Sancti Romani Martyris contra Gentiles dicta. Opuſcula Aurelii Prudentii Clementis, metro Jambico ſenario.* ſub finem, *Finit Sancti Romani liber Peri Stephanon. Incipit Aurelii Prudentii Clementis hymnus in laudem Sanctorum Martyrum Emeterii*, &c. In Puteaneo non potuit illi locus idem obtigiſſe. Cum hymnus Emeterii illic proxime Pſychomachiam excipiat. Forte poſt libros adverſus Symmachum illic, uti & in Thuaneo, legebatur. Cæterum quod detrimenti ſumus paſſi in Puteaneo, qui hac parte erat mutilatus, id quodammodo ſchedæ Ambroſianæ æque vetuſtæ reſarcivere, quæ hymnum hunc fere totum complectebantur. Eædem ſchedæ verſus XXX primos hymni hujus nomine præfationis indigetant. Nam ante illa *Galerius orbis*, codex ille, *Explicit præfatio. Incipit paſſio.* In codice Oxonio poëma hoc ſub titulo *paſſionis Romani* inter Hamartigeniam & Pſychomachiam legebatur inſertum. Sed & in vita Prudentii, quam is ipſe codex exhibebat, novem ejus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

recenſentur libri, Cathemerinon, Apotheoſis, Pſychomachia, Hamartigenia, contra Symmachum; item contra Symmachum, Romanus, Peri Stephanon, Tituli Hiſtoriarum. In Thuaneo: *Incipit ejuſdem Romanus contra gentiles.* In Rottendorphio ultimum hoc poëma eſt inter hymnos περὶ στεφάνων.

v. 12. *& modis laborat abſonis*] concinnius foret, *& laborat abſonis modis.* ſed ſcriptis exemplaribus obniti nolo.

v. 15. *laxabit ſonos*] *balabit ſonos* in Ambroſiano. mox idem cum Rottendorphio & tribus Torrentianis *Euangeliſta ſcribit*, non *ſcripſit*.

v. 22. *luculenter diſſeret*] *luculente* in Thuano, & ceteris fere omnibus. ſic infra v. 377. *terrulente* non *terrulenter*.

v. 43. *Eccleſiatenuſque de ſacrariis*] libri duo aut tres apud me *Eccleſiatenus ac de.* in Altinio *Eccleſia tenus atque de ſac.* alii aliter. ſed in Ambroſiano & Thuaneo, *Eccleſias tenuſque.* Scribe meo periculo *Eccleſiaſten uſque de ſacrariis Raptare plebem.* Ἐκκλησιαστὴς enim apud Græcos tam qui audit concionem, quam qui concionatur. atque ita in Thuaneo exſtare ſchedæ Salmaſianæ me docuerunt.

v. 49. *Altaris aram*] *arcam* in Thuaneo.

v. 52. *Romanus acris*] ſic caſtigatiores. in quibuſdam minus vetuſtis, *ſacris.* Unde Cauchius *Heros ſacræ Romanus excellentiæ.* in Thuaneo à manu prima, *Romanus acræ.*

v. 73. *Coſtas biſulcis exſecandas ungulis*] ita ſcripti. non *exarandas.*

v. 92. *ut carnifex*] τὸ *ut* abeſt à Rottendorphio. rectius.

v. 104. *Confido in almo Spiritu*] Aldus & ſcripti plerique *Confido in ſancto Spiritu.* ſed Ambroſ. & Thuan. vere. *Confido ſancto in Spiritu.*

v. 110. *& uncis unguliſque creſcere*] *vinculiſque*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

que ſcripti cum Aldo. probe. hymno primo:

Creſcit & ſuſpenſus ipſe, vinculis latentibus.

Silius Italicus explicabit locum libro primo v. 175. ubi deſcribit ſupplicium de famulo Tagi ſumtum,

——— per artem
Sævitiæ extenti, quantum tormenta jubebant,
Creverunt artus.

v. 116. *Tundatur, inquit, tergum crebris ictibus*] *terga* Aldus cum Thuaneo, Altinio, & Rottendorphio. ut ſit Græciſmus. & ſic Giphanius. In Ambroſiano *Tendatur, inquit, terga.* Puto:

Tendatur, inquit: terga crebris ictibus
Plumboque cervix verberata extuberent.

v. 126. *Si prima noſtris*] *noſtri* rectius Ambroſianus. poſſis tamen & *noſtris incunabulis.*

v. 143. *Faſces, ſecures, ſellæ, prætextæ togæ*] *prætexta togæ* Aldus & Oxonius. In uno Weitzii, *prætextæ, toga.* & ſic Fabricii editio. Ambroſianus, *prætexta & togæ.* Lege, *prætexta & toga.* Giphanius *prætexta toga.*

v. 160. *pervenitis rivulum*] *perventuri* Thuaneus. nil muta.

v. 170. *Nolis veliſve*] *veliſne* ex ſcriptis.

v. 180. *Ac tot ſtuprorum ſordidam proſapiam*] *Et tot* Aldus ac plerique ſcripti. ſed recte Thuaneus, *Ut tot.* deinde Oxonius *proſapiem.* quomodo & Aldus. ἀρχαϊκῶς. ſic ex ſcriptis Weitzius Præf. Pſy. v. 36.

v. 196. *An ad Cybelis*] *Cybebis* in Thuaneo, Egmondano, & Altinio. Scribe *Cybebes.* Nam & Κυβήβη Græcis hæc dea dicta. & ſic in vetuſtis quibuſdam exemplaribus Virgilii id nomen exaratum occurrit. de quo nos ad ipſum Maronem. Nec aliter in marmore antiquo, & in pervetuſtis Phædri ac Lucani codicibus exaratum inveniri teſtatus mihi eſt vir eruditi admodum ingenii & mihi amiciſſimus Marquardus Gudius. Salmaſius quoque ex

 Heſy-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Heſychio hic annotarat : Κυβήβη, *Cybele*, & Κυβήβεις *numine Cybeles adflatus, vel Cybeles ſacerdos.*

v. 200. *Per multa matris ſacra plorandus ſpado*] *matri ſacra* Ambroſ. Thuan. Oxon. cum Aldo. in Rottendorphio ſupra τὸ *ſacra* pro diverſa ſcriptura legebatur, *vel æra.* Vide igitur, ne dederit nobis Prudentius, *Per multa Matris æra plorandus ſpado.* apud Martialem ,

Æra Celenæos lugentia Matris amores.

de cymbalis intellige. hinc χαλκόκροτος Magna Mater dicta teſte Heſychio.

v. 204. *victus & Scantiniam*] *vinctus* Thuan. Alt. Rottend. Nomſius : ſequentia de carcere confirmant. ſed & *luat* probe potiores ſcripti.

v. 205. Hic in Ambroſiano multa deſiderabantur uſque ad v. 454.

v. 208. *Latuiſſe furtim*] *Furem* in Thuaneo.

v. 216. *Dices, licenter*] ſic Oxon. & Aldus. ceteri fere, *Dicis.*

v. 222. *Lydius*] *ludius* in Thuaneo. mox idem *Ridenſque.*

v. 241. *deteſtor deum*] *deteſter* cum Aldo & ſcriptis. mox *Divinitatis jus* iidem non *vis.* nec aliter Aldus.

v. 253. *Promiſcue adora*] *Promiſce* in Thuaneo & Altinio. bene.

v. 258. *& canes cur diſplicent?*] *& Canis* ex ſcriptis caſtigatioribus. Anubin innuit. mox *acerbum cape, mordax allium,* & *Aut unde* iidem ſcripti.

v. 268. *gentibus ſtultis Deos*] ita noſtri. non *ſtultos.* mox iidem , *Polycliti* , non *Polycleti.* mutato ἦτα in ἰῶτα ſyllabam naturâ longam mutat in brevem, ut & alibi. infra v. 430. *paraclitum* non *paracletum* iidem ſcripti.

v. 270. *Natura veſtrum eſt*] Giphanius ex veteri libro tolli verbum ſubſtantivum velit. ſed noſtri omnes obnituntur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 287. *Junonis iram*] *iras* Thuaneus. mox *ſacraſtis Mentorem* ſcripti, non *ſacratis*.

v. 302. *Quos lana terret diſcolore in ſtipite*] *diſcolos* Altinius. *diſcolora* Aldus & Thuaneus cum Oxonio & Torrentianis duobus. probe. perperam Giphanius *diſcolor* admittit. quod in depravatis exſtat codicibus. Cauchius locum Cathemerinon ex primo hymno adſcripſerat,

Algidus cum diſcoloros horror artus concutit.

Vide, ſi tanti eſt, adnotata à nobis ad Hamartigeniam v. 821. Idem Cauchius ex illis Arnobii de Cybele ex libro V adverſus Gentes hæc illuſtrabat: *Quid lanarum vellera, quibus arboris colligatis ac circumvolvitis ſtipitem? nonne illarum repetitio lanarum eſt, quibus jam deficientem contexit, & teporis aliquid rata eſt ſe poſſe membris conciliare frigentibus?*

v. 303. *Quos ſæpe falſus circulator decipit*] in nonnullis *falſos*. ſcribendum *ſalſus circulator* cum Thuaneo & Altinio. ſic *homo ſalſus* apud ſcriptores paſſim. Quintilianus libro VI, cap. III Inſtitutionum Oratoriarum, *Salſum in conſuetudine pro ridiculo tantum accipimus.* mox perperam pro *rancidis cantilenis*, quod vetuſtiores libri conſtanter agnoſcunt, *vanulas* quidam prætulere. *rancido ore loqui* apud Martialem. & *rancidulum balba de nare loqui* Perſio.

v. 320. *Ex luce fulgor natus hic eſt filius*] ita ſcripti. non *huic*. verſu proximo τὸ *eſt* deſideratur in Nomſio.

333. *Jumenta, pecua*] non *pecudes* ſcripti. Vide Nonium in *pecua*. uſi eo vocabulo præter antiquiores, Cicero, Livius, Plinius in Naturali hiſtoria.

v. 351. *ſacrato in limine*] *in* non habet Thuaneus. mox *Pacis quietem* codices omnes, non *Oris quietem*.

v. 390. *Nihil eſt pavori*] *Nihil pavori eſt* in Oxonio, Altinio, & uno Weitzii.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 399. *hic perorat perditus*] *ac perorat* Thuan. & Nomſius. recte. quomodo & duo præſtantiſſimi apud Weitzium.

v. 432. *Cernant & illud*] *ut illud* noſtri.

v. 445. *numquam ſerviam*] *inſerviam* malebat Cauchius. aliter ſcripti. *Nam ſi reſiſtat* paullo ante Cauchianus codex, cum Oxonio & Rottendorphio ac uno Torrentiano.

v. 450. *Erumpit unde*] *Erupit* Thuaneus. deinde *utrimque* non *utrumque* duo Torrentiani, & ex Giſelinianis nonnulli.

v. 458. *addit ſponte Romanus loqui*] ita ſcripti. & cave mutes in *audet*. dicemus ad Maronem Georg. primo, v. 513.

v. 461. *pectori inſidet tuo*] *inſedit* meliores. mox *perditus tecum trahis* in Ambroſiano, non *perditos*. etiam in Thuaneo à manu ſecunda. nam à manu prima *perditum* illic. vere, ut opinor. ſic apud Terentium, *cur te is perditum*.

v. 476. *Curanda mercis qualitas, quænam mihi*] ſic ſcripti. Cauchius caſtigabat, *Curanda merces qualis & quænam mihi*. propius accedat ad vulgatam, *qualis ac quænam*.

v. 481. *Nec diſtat ignes*] *ignis* in potioribus. mox *ſævitas* ab Egmondano eſt. ceteri *ſævitia*. *ſævitas* etiam ex conjectura Cauchius.

v. 495. *arthriſis*] hæc vera ſcriptura, ut & ſupra *pleuriſis*.

v. 508. *Sordet, tumeſcit*] *Sorde* Giphanius. ſed aliter noſtri.

v. 530. *Legale damnum*] *Regale* liber Chauchii & Rottendorphii mox *cælo refulſus*. idem Cauchianus cum Ambroſiano veterrimo.

v. 552. *Scaturientes*] *Ebullientes* conjectat Cauchius. nil muta.

v. 556. *lictor improbus*] *impius* noſtri omnes.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

mnes. niſi quod in Ambroſiano *livor impius.*

v. 576. *Per ſolis ignes*] *ignem* noſtri iidem. tum mox *ignes parandos* & *devorent*, non *ignis parandus* & *devoret*, Ambroſianus cum Thuaneo. nec aliter Aldus, & unus Weitzii.

v. 628. *pingere hanc formam crucis*] omittunt τὸ *hanc* codices noſtri, & Weitziani plerique cum Aldo.

v. 634. *Ne fluctuaret*] *Nec* Thuaneus.

v. 644. *Natura duplex moritur*] Veram loci diſtinctionem Ambroſiano codici referimus acceptam.

v. 654. *ſenſuum ſcientia*] *ſententia* in noſtris & Weitzianis cum Aldo.

v. 667. *Lactantis oris*] imo *Lactentis* cum nonnullis.

v. 673. *quod uni eſt unicum*] *quod cuique eſt unicum* ex conjectura Cauchius.

v. 678. *Inferre lege*] cum Aldo rurſus & ſcriptis apud me *leges.*

v. 692. *tantulos at ſi dolor Vexabit artus*] Weitzius cum ſcriptis nonnullis, *quantulus autem dolor,* contra metrum. pro *Vexabit* Cauchius reponebat *Vexarit*. ſed bene *quantulos autem* in Thuano & Rottendorphio.

v. 699. *Tenerumque duris ictibus*] ſic noſtri. *ductis ictibus* Weitzius ex Egmondano.

v. 719. *eminus triſti intuens vultu*] *triſte intuens* Ambroſ. Oxonius & Nomſius. & ſic potiores Weitzianis. in Rottendorphio & tribus Torrentianis *triſtem tuens. triſtem intuens* in Chauchiano. ipſe Cauchius *triſti.*

765. *Apicem corona*] *Apicem hunc* noſtri. aliter Weitzius.

v. 781. *fida couceptacula*] *contempracu'a* in Thuaneo à manu prima. id eſt contentacula.

v. 792. *& dolores vulnerum*] *& dolorem verberum* ſcripti cum Aldo.

v. 815. *favilla jam tenuis fies*] ſic vetuſtiores. in nonnullis *jam fumans eris.* quomodo ex noſtris Altinius & Rottendorphius. etiam Cauchianus. ſed priorem in *fias* & alibi corripuit ut hymno VI, 83.

v. 828. *crederes fœtum geri*] *gregi* Thuaneus. Puto *gregis.*

v. 832. *oſculum impreſſit unum*] *udum* Rottendorphius & tres Torrentiani cum Cauchii excerptis. ſic apud Martialem libro VIII. Ep. XLIV:

Et mane ſudas urbis oſculis udus.

v. 840. *proles ancillæ tuæ*] *prolis* Ambroſ. & Thuan. Vide annotata Cathemerinon hymno VII, v. 162.

v. 853. *ut concremer*] *ut nunc cremer* Thuaneus. deinde verſu proximo Oxonius & Aldus *hoc genus dictum eſt mihi.* de quo ad Maronem. deinde, *Et reſtat ingens* Ambroſ. Thuan. cum Torrentii duobus aliiſque nonnullis. non *ſed.*

v. 866. *nuntiatum eſt judici, Commovit*] *nuntiatum judici Moviſſet iram* probe Ambroſ. Thuan. Chauchianus, & duo Torrentii.

v. 869. *Illudit, inquit, Theſſalorum carmine*] *Inludet* vetuſtiores duo. ſed & *Theſſalarum* Ambroſianus. eleganter. Theſſalides enim ob artem magicam infames. nihil notius.

v. 879. *Cadat vel una*] *Cadat velat una* Ambroſ. Forte *Cadatque & una.*

v. 884. *Præſto tunc erit Hercules*] *erit tunc* ſcripti. deinde Ambroſ. & Thuan. *uſtuire.* alii nonnulli, *uſtum ire.* duo Torrentiani pro diverſa ſcriptura *uſtuare.* quod & in Altinio exſtabat. & Cauchio ex conjectura arriſit. alii aliter. Salmaſius *uſturire* vel *uſtulare.* ſed *uſtuire* etiam in Weitzii vetuſtioribus. & recte quod pro *uſtumire* ponitur. ſic *circuire*

pro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

pro *circumire*, & ſimilia. *hymnire* ſupra habuimus. Videndus de his Antonius Auguſtinus Emend. Juris libro II, cap. II. *uſtum ire* Giphanius ad Lucretium.

V. 890. *ſarciens compaginat*] *ſarcians* Thuan. an *ſarcinans*? quod Salmaſio videbatur.

V. 896. *Ariſto quidam medicus*] *quondam medicus* in Ambroſiano. tum *accitus* in omnibus noſtris. aliter Weitzius. deinde *pandit ima & faucium* iidem noſtri.

907. *defluit ſcaturiens*] *defluat* in Rottendorphio & Cauchiano. Cauchius *defluens ebulliit*. quomodo & ſupra v. 552. conjecerat ſed male.

V. 911. *Ergo ratus præfectus*] ſcripti mira pertinacia, ut & Aldus, *Præfectus ergo ratus*, obnitente metro.

V. 913. *Nil in Deorum oblatraret dedecus*] *blateraret* Thuan. Rottendorph. Altin. & tres Torrentiani. Aldus *oblacterarot*. *oblatraret* Giphanius. ſed *blateraret* probo. quod & in Weitzianis nonnullis comparet. produxit & primam in *blaterare* auctor Philomelæ. *Blaterat hinc aries, aſt pia balat ovis*.

V. 924. *Effare quodvis ac perora & diſſere*] ita noſtri. niſi quod in iis *quidvis*. deinde iidem cum Aldo & Weitzianis. *libere ut exerceas*, non *exercere te*. Sed aut *τὸ ut* tollendum, ut hiatus relinquatur, aut ſcribendum *tu exerceas*. quod & Salmaſio venerat in mentem.

V. 933. *repercuſſos ſonos*] *palato repercuſſo* Oxonius.

V. 939. *Vel exitu oris*] idem Oxonius, *Vel in exitu oris*.

V. 972. *ceu retuſis ictibus*] *ſeu retunſis tactibus* plerique ſcripti cum Aldo. in Thuaneo à manu prima, *ſe retunſis actibus*. nec aliter Egmondanus. quod amplector. Altinius, *ſe retunſis tactibus*. pro quo nonnulli, *tractibus*. Adi notata Cathem. hymn. IV, v. 77.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 975. *uſquequaque abſcinderet*] *abſcideret* caſtigatiores. dictum Apotheoſi v. 945. ſed in Altinio, Nomſio & duobus Weitzianis *occideret*. ἀρχαϊκῶς. pro cæderet. mox *vocis armoniam probe* Ambroſ. & alii quidam.

v. 978. *lingua moderatrix facit*] *ligula* probe Ambroſ. & Thuaneus. quo & duo Weitziani alludunt, in quibus *lingula*. *ligula* diminutivum à *lingua*. deinde *Echo ſed exſtat*, non *exit*, noſtri omnes cum Aldo.

v. 990. *ut loquendi intercidat*] *& loquendi* noſtri cum Aldo rurſus. niſi quod in Altinio *eloquendi*.

v. 999. *Verba ſuggillet Deus*] *ſuggerat* in Ambroſiano. quod & marginem editionis Giſelinæ occupavit. nil auſim immutare. etſi *ſuggerat* Cauchius quoque ex conjectura.

1004. *Quærit num alienus ſanguis illum adſperſerit*] alii aliter. ſed Ambroſ. Thuan. Altin. Cauchian. & Rottendorphius probe, *Quærit, alienus ſanguis ille*. tum *fluxerit* non *effluxerit*, & *eccum præſto ſum*, non *ecce*, noſtri.

v. 1010. *permadeſcitis*] *promadeſcitis* in Thuaneo. Verbum inſolens. ſed ſcribendum eſt *prò madeſcitis*. quod eſt exclamantis. *prò* non *proh* ſcribebant veteres.

1013. *Mire infulatus*] *Mitra* tres Torrentiani, Cauchianus, ac Rottendorphius. & hoc bene. Tum *vittis tempora nectens* noſtri. & *repexus* in Thuaneo, Oxonio ac Rottendorphio. in Ambroſiano, *coronatum repexus auream*. Scribe *coronam tum repexus auream*. ut ſit Græciſmus. τὸ *repexus* in Oxonio bene explicatur, *id eſt ornatus*. de quo nos ad Claudianum Conſulatu Olybrii. fruſtra Giphanius ad Lucretium τὸ *replexus* hic loci aſſertum ivit. denique *ſericam fultus togam* noſtri omnes, etiam Ambroſianus, non *ruſſcam*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 1023. *Aut inpeditus cornibus*] *impeditis* ſcripti & Aldus. mox *ſacrata venabula* Thuan. & Nomſius. in aliis duobus *ſacratum venabula.*

v. 1035. *putrefactus corpore*] *putefactus* in Thuaneo probe. nam apud Prudentium prima in *putrefactus* & *putris* ſemper occurrit brevis.

v. 1036. *Quin os ſupinat*] ſic meliores libri cum Cauchio. Magnus Scaliger Auſonianis Lectionibus corrigendum cenſet *Cinos ſupinat*. cum in depravatis exemplaribus inveniſſet, *Quinos ſupinat*. accedit Scaligero Gattackerus ad Antoninum de vita ſua. male.

v. 1051. *Addamus illam vis*] *illam ſi vis* conjectabat Cauchius, ut metro conſulatur. abnuunt ſcripti.

v. 1052. *cum cadunt animalia*] *cui cadunt* in Rottendorphio.

v. 1064. *Parta ad ſecandum*] imo *Parca* cum melioribus noſtris, quos inter Ambroſ. Thuan. & Oxonius.

v. 1070. *Vena effluenti*] *efluenti* Thuaneus. Tuto *& fluenti.* Salmaſius *vena fluenti.* mox *fragitidas* non *ſphragitidas* conſtanter ſcripti, & *lenibus novaculis.*

v. 1078. *utque igniverint*] *ut igniverint* ſcripti cum Aldo, etiam Giphaniani nec auſim damnare. ut quartâ ſede tribrachys admittatur.

v. 1080. *hanc ſic conſecratam prædicant*] *hanc ſi* Rottendorphius & Aldus. *hanc ſacratam* Egmondanus, claudicante verſu. Fortaſſis *hancce ſic ſacratam*, vel *hancce conſecratam prædicant.*

v. 1103. *Succedet illis*] *Succedit* in Ambroſiano. *Succedat* in Oxonio & Rottendorphio. *Succedet illi* in Nomſio.

v. 1114. *in faſces refert ſuum Tyrannus*] Cauchius ex conjectura, *in faſtos refert ſuos.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 1117. *Uligo fuſcat*] ſic Cauchian. & Thuan. in ceteris fere *Fuligo*.

v. 1136. *Vellem ſiniſter*] ſic diſtinguendus hic locus. Dicit optare ſe, ut vel inter hædorum greges ſtatuatur, ſed hac conditione, ut & eminus, qualis erit, dignoſceretur, & Romanus pro ſe oraret, quem à Chriſto exaudiendum fore certo perſuadet ſibi. Fabricius aliique mentem auctoris parum perſpexere.

v. 1139. *transfer hunc hædum mihi*] *transfer huc* in Rottendorphio. rectius, ut puto.

IN HYMNUM XI.

v. 2. *O Chriſto Valeriane ſacer*] *Chriſti* membranæ omnes & Aldus. quod amovendum non fuit. apud Ciceronem Verrina tertia, *illa inſula horum deorum ſacra putatur*. Plinius libro Nat. Hiſt. VIII, cap. XXI. *Feram nomine axim ſacram Liberi Patris*. apud Naſonem,

Iſſe ſacros Martis ſub juga panda boves.

verſu proximo denuo ſcripti cum Aldo bene, *& ſingula quæris*, non *tu*.

v. 9. *Sunt & multa tamen tacitas claudentia turbas*] *Sunt & muta tamen* caſtigatiores libri cum Aldo. tum *&* *tumbas*.

Roma ſeceſſerat, ipſos] *ipſo* Cauchius. ipſo illo die.

v. 43. *celſæ intra mœnia Romæ*] *celſa* Aldus & ſcripti caſtigatiores. mox iidem, *eluvie ſanguinis adfluere*, non *effluere*.

v. 54. *horrendis excrucianda modis*] *horrificis* Rottendorphius.

v. 64. *morte agito*] *agita* Nomſius. deinde potiores *Huic abſcide caput*. non *abſcinde*. quomodo & Cauchius. dictum Apotheoſi v. 945.

v. 72. *& tumidis caſa lavarit aquis*] *labarit* ex ſcriptis.

ſcriptis. monuit ad Lucretium Giphanius. qui etiam *rabidum æquor* malit verſu ſuperiore. ſed *rapidum* præter Aldum, Thuan. Oxon. Rottendorph. aliique complures. *cæſa levarit* codex Cauchii.

v. 83. *& nova pæna eſt Inventa*] codices plerique verbum ſubſtantivum non habent. ſed vere duo Torrentiani, *& nova pænæ Inventa.*

v. 87. *Ergo ſit Hippolytus: quatiat*] Non ſollicitanda fuit à Weitzio hæc ſcriptura, quam libri omnes caſtigatiores exhibent. Giphanius tamen *agitet* malebat. quod ſolus ex noſtris Oxonius à manu prima agnoſcit.

v. 91. *blandive manu*] *blandave* codex Cauchianus.

v. 106. *Verbera, vincla, feras*] *feros* quinque ex noſtris. bene. & id Giphanius ad Lucretium fuerat amplexus.

v. 111. *cæco & terrore feruntur*] ita noſtri. Giphanius ex ſuis malebat. *cæco & errore.* Weitzius *& cæco errore.* nos vetuſtioribus adhæremus.

v. 130. *Luſerat & minio*] *è minio* Thuaneus. mox idem, ut & Torrentiani duo cum Altinio, *Devia quo fractum.* tum *oculis lacrimantibus*, non *rimantibus* Torrentiani bini cum Cauchiano.

v. 142. *in infecto pulvere*] ſic vetuſtiores. alii. *in intacto.* Cauchianus cum Torrentii duobus & Oxonio *in intecto.*

v. 154. *Merſa latebroſis crypta latet foveis*] *crypta patet* Aldus & ſcripti. recte. cum mox ſubſequatur *luce latente.* infra,

Anguſtum tantis illud ſpecus eſſe catervis
Haud dubium eſt, amplâ fauce licet pateat.

nec male Rottendorphius *cavernoſis foveis.*

v. 162. *Quæ jaciunt claros*] *jaciant* Thuan. Alt. Cauch. Oxon. Nomſius. pro *cæſis tectis* nonnulli veteres

teres *celſis.* Forte *cæcis.* quamquam & vulgatum recte ſe habet.

v. 171. *Illa ſacramenti*] vel *dicamenti* Oxonius. deinde idem *menſa ſub antro.* mox *æterni vindicis*, non *judicis*, denuo Oxonius idem, Cauch. Altinius.

v. 190. *omnis adorat Pubes*] *Tubis* probe omnino Thuaneus. quomodo & Cauchius conjectabat monitum Cathemerinon hymno VII, v. 162. In duobus Torrentianis *Plebis.* ſed Aldus & optimus Egmondanus cum Palatino apud Weitzium *Pubis* quoque. ſic *vulpis* & *gruis* in veterrimis Phædri fabulatoris exemplaribus. mox *Balſama deſudant* Altinius. in ceteris fere *defundunt.*

v. 208. *jamque Nolanus*] *Bolanus* Cauchio arridebat, quod in *Nolanus* producatur prior ſyllaba.

IN HYMNUM XII.

v. 1. *dic, amice, quid ſit*] Forte, *dic, amice, quid ſit*

Romam per omnem curſitant ovantque?

v. 7. *quæ flumine labitur propinquo*] *lambitur* in Oxonio, & tribus Weitzianis. nec aliter Thuaneus à manu prima. videtur caſtigandum eſſe,

Scit Tiberina palus, qui flumine lambitur propinquo,
Binis dicatum ceſpitem tropæis.

ceſpes lambitur, non palus. ſic infra de Tiberino eodem,

Qua ſtringit amnis ceſpitem ſiniſtrum.

v. 21. *flexi rota percucurrit anni*] *flexi retrò* Thuan. & pro diverſa ſcriptura Oxonius. quod ex ſuis exprimendum Weitzius curavit.

v. 34. *Fontem perennem*] *Frondem* Thuanus cum duobus Torrentii & pleriſque Weitzianis. mox *lubricatque clivo*, non *clivum*, Oxonius. tum *virenti fluctuet corymbo* Thuaneus. quod & Giſelinus eſt amplexus. ſed *corymbos* ad olivam referri poſſe non puto. *colymbades olivæ* apud Plinium, Columel-

lam

lam, alios occurrunt. etiam apud Dioſcoridem *κολύμβας ἐλαία*. ita proprie dicebantur olivæ muria condîtæ.

v. 39. *Superne tinxuit undas*] perperam Cauchius *ſuperba*. dictum Cathem. hymno III. v. 20.

v. 48. *Clauſitque magnis ambitum talentis*] *Luſitque* cum Aldo & ſcriptis. Uſitatum hac ſignificatione verbum Prudentio. ſupra hymno XI, *Luſerat & minio ruſſeolam ſaniem.* hoc eſt pinxerat.

v. 53. *Tum camuros hyalo*] *camuros arcus* ſcripti & Aldus. denuo pro *cucurrit* Cauchius malebat, *recurvat*. ſed *camurus cucurrit arcus* verum eſt, etiam Salmaſio cenſente.

IN HYMNUM XIII.

v. 6. *Vigere mundum*] *mundo* liber Cauchianus. mox idem cum Torrentianis duobus, *inrigat palatum*, non *inbuit*. ſed & Thuaneus cum Altinio, *O liquor ambroſius.*

v. 29. *Tranſit in ſeverum*] *in ſeveram* Rottendorphius & Nomſius. bene. eo & Oxonius alludit, in quo *ſevera.*

v. 32. *Vivere juſtitiæ Chriſti*] *juſtitia* Oxonius, Altin. Rottendorphius, Cauch. & tres Torrentiani cum Aldo, & uno Weitzii. *Juſtitiam bibere Chriſti* expreſſit Giſelinus. In Egmondano, *Ubere juſtitiam bibere Chriſti. Bibere juſtitiam Chriſti* Thuaneus. Puto *Juſtitiam imbibere Chriſti.* vel, quod malo., *Vivere juſtitiam Chriſti.* hoc eſt, legem divinam vita moribuſque exprimere. quomodo *vivere ſeverum* Cathem. II. v. 33. *vivere Bacchanalia* apud Satyricum.

Qui Curios ſimulant & Bacchanalia vivunt.

mortem vivere dixit Tertullianus de pallio: *Hactenus Sodoma, & nulla Gomorra, & cinis omnia, & propinquitas maris juxta cum ſolo mortem vivit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

ita ſcribendus locus, non *mortuum ivit.* quod Salmaſius volebat. ſic Paulinus epiſtola ad Auſonium,

Et perverſus eram, falſi caligine cernens,
Stulta Dei ſapiens, & mortis pabula vivens.

Solinus cap. II. de Italia: *Anguitiam vicina Fucino occupaviſſe, ibique ſalubri ſcientia adverſus morbos reſiſtentem, cum deſiſſet hominem vivere, deam habitam.* quæ vera eſt ſcriptura. nec audiendus Salmaſius, dum ex membranis reponit, *cum dediſſet hominem vivere.* quod & ipſum perperam interpretatur, *cum homini jam deſperato & pæne conclamato vitam reddidiſſet. hominem deſiit vivere,* quomodo *hominem exire* eidem Solino alibi, de Romulo opinor. idem de feminis Indis, *& cum maritus homine deceſſerit.* deinde in noſtro *penetrare dogma,* non *& penetrare* ſcripti.

v. 41. *Si modo conferat futura*] *conferas* in Altinio, Oxonio & Thuaneo. nec aliter Aldus. quod mutandum non fuit.

v. 54. *Patris invocat ſupremi*] *ſuperni in* Rottendorphio. mox illud *Omnipotens genitor Chriſti Deus,* perperam immutavit Weitzius, obnitentibus membranis noſtris omnibus.

v. 61. *Pectus expiaſti*] *corpus* Oxon. Rottend. & tres Torrentianni. mox iidem, *Neu cadat inpatiens pœna.*

v. 88. *Ob diem ſuorum*] *ob fidem* Cauchius. nil muta. tale illud, *Hic meus eſt, dixere, dies.*

v. 90. *Edere juſſus erat, quid viveret; Unicultor, inquit,*] ſic recte duo præſtantiores ex Weitzianis. Aldus, *Dogmatis atque loci juſſus genus edere, Cyprianus, inquit.* In Oxonio & tribus Torrentianis *juſſus genus edere Cyprianus.* omiſſo τῷ *inquit. juſſus genus Cyprianus, inquit.* in Rottendorphio *Chriſtianus, inquit* in Altinio. qui & alterum verſum, cujus initium, *Edere juſſus erat,* ſubjungit. ſed nil

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

nil mutandum. niſi mavis cum Thuaneo, *Tradere juſſus erat quid viveret. Unicultor, inquit, Trado ſalutiferi*, &c.

v. 94. *Carnificis gladio*] *expedite ferrum, carnifices*. Aldus & ſcripti noſtri. rectius. mox iidem *Flevit abire virum*, non *obire*.

v. 97. *Cujus ſibi docta gloriatur*] ita noſtri, concinnius, quam quod ſubſtituit ex Widmanniano Weitzius, *dogma gloriatur*.

v. 99. *Deſine flere bonum tantum*] *boni tantum* malim, ſi per libros liceat.

In Hymnum XIV.

Ambroſianus, *Incipit paſſio Agnes*. In Thuaneo, *Paſſio Agnes*. ut verſu primo *Agnes ſepulchrum eſt*. ſed illic in Oxonio *Agnæ ſepulchrum eſt*. ut alluſio ſit in nomine. ſed malo hic loci ſecundum Græcum quo & caſtitas martyris deſignetur.

v. 26. *ni caput adplicet*] *adplicat* in Ambroſ. & Thuan. tum mox *rogat* quomodo & Aldus. denique iidem cum Altinio *inruet* & *petet*. reliqui noſtri *inruit* & *petit*, cum Aldo. Vulgati, *irruat* & *petat*.

v. 38. *Publicitus jubet*] *jubent* in Ambroſiano.

v. 60. *Viſibus integris*] in Cauchiano *juſſibus*. unde ille, *ſenſibus*.

v. 65. *Jam ſtringe ferrum, miles*] *Adſtringe* Weitzius. ſed recte Ambroſianus, & tres Torrentiani cum Cauchiano, *I ſtringe*. in Rottendorphio & Thuaneo *ſtringe*. monui Cathem. Hymno XII, v. 99. id ipſum quoque Salmaſius amplexus eſt in ora codicis ſui.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

NICOLAI HEINSII IN APOTHEOSIN PRUDENTII NOTÆ.

PRIMA PRÆFATIO.

v. 2. *Filius ipſe eſt*] ſic codices noſtri.

SECUNDA PRÆFATIO

v. 4. *Et neſcienter labimur*] *neſcientes* in vetuſtioribus. alterum neſcio an Latinum ſatis: ingratum certe ſonat auribus. mox *viam diſtinguere*, non *diſcernere* in Thuaneo.

v. 9. *Obliqua ſeſe conferunt divortia*] *conferunt* amplector cum Put. Thuaneo & Rottendorphio. Torrentius ex ſuis notarat *Obliqua qua ſe.* ſed noſtri eunt in contraria. mox *Quæ ſi quis errans* in Rottendorphio. quod Cauchio probabatur ex ſuis membranis. ſed *Quas* ad *ſemitas* refer.

v. 29. *Delegit Deus*] *dilegit* in Oxonio & Egmondano.

v. 41. *Quis in tenebris*] *quos* malebat Cauchius. aliter ſcripti.

v. 47. *Quas de veneni lacte in herbam fertilem*] *in herbam fertiles* eleganter Puteaneus & Thuanus cum Cauchiano. ſic *juventa fertilis in vietam alvum* præfatione Pſychomachiæ. quod & illuc ex membranis revocavimus. paullo poſt pro *doloſa & farrea* ſcripti noſtri *Vitioſa & farrea.* quod & ex ſuis Weitzius annotavit. ſed anapæſtus an hac ſede admitti tuto poſſit haud ſcio. quem non niſi ſede impari recipiunt, hoc eſt, aut prima aut tertia aut quinta in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

in trimetris Grammaticorum filii. Quare fuit, cum *otioſa* reponerem, pro ſterilibus & ſuperfluis. ſed amat vocabulum *vitioſi* Prudentius. Hymno IV. Peri Steph. *Cura de ſanctis vitioſa non eſt.*

CONTRA HÆRESIM, QUÆ PATREM PASSUM ADFIRMAT] ita ſcripti. niſi quod in Puteaneo, PASSUM DICIT.

v. 13. *Qui ſe forma hominis non induit*] ſic membranæ noſtræ. pari modo locutus eſt intra, *Deus ſe corpore matris Induit.*

v. 18. *Sed tamen & patris eſt ſpecimen*] *Sed patris tamen eſt ſpecimen* in Thuaneo. ab uno Torrentiano verbum aberat ſubſtantivum. mox *Quiſque hominum vidiſſe Deum memoratus* in Nomſiano. tum *Per ſpecies quas poſſit homo* vetuſti omnes.

v. 27. *niſi ſe*] noſtri, *ni ſe.* mox *Carnis in effigiem* Puteaneus.

v. 47. *& mortales memoratum eſt*] *vel mortales* noſtri. deinde *moderatum* omiſſo verbo ſubſtantivo Puteaneus, & Rottendorphius cum Aldo, ac Cauchiano. In Thuano & Momſio, *moderatum eſt.* In Oxonio *memoratum*, etiam ſine verbo ſubſtantivo. *moderatum* paſſive ponitur, hoc loco. *quis illi finem ſtatuet, aut quis moderabit?* apud Salluſtium. pari ſignificatione noſter paullo ante *moderaminis* vocabulo eſt uſus:

Nam mera majeſtas eſt infinita, nec intrat
Obtutus aliquos, ni ſe moderamine formet.

adi notas infra ad v. 841. Pſychomachiæ, v. 274. *At virtus placidi moderaminis.* & mox, *comi moderatur gaudia vultu.*

v. 55. *Sentum rubum*] *ſentam* ſcribendum cum vetuſtioribus: ſic paullo poſt, *contorta rubus.* deinde iiſdem *Luxuriam*, non *Luxuriem*, & *Inculto ſtirpe*, non *Inculta.*

v. 78. *non ipſe Deus fons*] *Dei fons* quatuor præ-
ſtan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

ſtantioris notæ ex noſtris cum Aldo. deinde in Thuaneo, *quem corpus ſibi vindicat.*

v. 91. *& via conſiliorum*] τὸ *&* non agnoſcunt Put. & Thuan. cum duobus Torrentianis. mox *quam femina prægnans Eniſa eſt* in Puteaneo, non *Enixa.* pro *quam* editiones nonnullæ perperam cum codice Cauchiano, *quem.* jam actum de hoc loco Cathem. Hymno III, v. 142.

v. 103. *Deus eſt inlapſus in artus*] *inlabſurus* in Puteaneo. & tunc amovendum eſt verbum ſubſtantivum. mox *Ipſe puellari*, non *Ille*, cum Aldo & & potioribus noſtris.

v. 115. *Præſtrinxit viſcera*] *perſtrinxit* in Thuano. ſed Puteaneum & reliquos ſumus ſecuti. ſic & infra iidem, *Ex quo mortalem præſtrinxit Spiritus alvum.*

v. 118. *quocumque loci*] *& ubique loci* non male. annotatum in Rottendorphio pro diſcrepante ſcriptura. Cauchius conjectabat, *ubicumque loci.* mox v. 127. *verbum perpendere neſcit* in Thuaneo. alii, *verum.* & paullo poſt pro *inſpatiantem* vetuſtiores noſtri, *exſpatiantem.* quod verbum uſus probati. alterum non videtur ſatis Latinum.

v. 132. *tres*] *tris* Puteaneus Virgiliano more. deinde, *fateorque & victus adoro*, probe noſtri. niſi quod in Oxonio, *fateor quem victus adoro.* quomodo & Aldus. durum omnino Giſelinianum illud, *fateor quem*, *& victus adoro.*

v. 137. *Subtrahite: en friget*] τὸ *en* nec Aldus agnoſcit, nec admittunt duo ex noſtris principes. produci a Prudentio ſyllabam natura brevem duabus conſonantibus ſubſequutis, idque frequentiſſime, jam alibi a me eſt monitum. infra v. 293. ex optimis membranis, *percurre ſcrinia primi Scriptoris.* & v. 351. ex iiſdem, *Sed ſacer in pecude. ſtultum eſt ſic credere ſacrum.* & v. 418. ex his ipſis, *nata*

ſce-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

ſceptris & germine David. & 895. *Si culpæ immunem vacuamque crimine noſti.* v. 1078. *Pellite corde metum mea membra: credite voſmet cum Chriſto reditura.* Pſychomachia ex omnibus membranis v. 252. *algenti pectore ferrum inbuere, fragilique viros fædare triumpho.*

v. 145. *Ire per Aſſyrias vetitus vapor ipſe tiaras.*] noſtri,

Ipſe per Aſſyrias metuit vapor ire tiaras.

niſi quod in Puteaneo *per Aſſyrios tiaras*, maſculino genere. quomodo apud Claudianum, *barbarus tiaras*, & apud Maronem, *ſacerque tiaras.*

v. 150. *Concentu triplici*] *Triplice concentu* in Puteaneo omnium veterrimo. quomodo infra, *Fronte crucis titulus ſit triplex triplice linguâ.* apud Venantium,

Triplicitas ſimplex, ſimplicitaſque triplex.

produxit & priorem in triplex ſyllabam Sidonius Apollinaris.

v. 159. *quam tunc animalis agebat*] noſtri Thuaneo excepto, *quæ tunc*, cum Cauchiano & Aldo. Verſus proximus abeſt a Puteaneo. Thuaneus, *fragileſque per artus.* In Oxonio, Rottendorphio, Nomſio, & tribus Torrentianis, *ſimileſque per actus.* de quo Cathemer. Hymno IV. v. 77. ſed nil hic immutandum.

v. 197. *Nemo Cloacinæ aut Eponæ*] ita tres præſtantiores ex noſtris cum duobus Torrentianis. in Oxonio & Nomſio *Tiphonæ. aut Hippo* vulgati. ſic & *Hippo* pro *Epona* apud Fulgentium de vocabulis antiquis, ubi inter Semones recenſet *Priapum*, *Eponam*, *Vertumnum.* Apud Juvenalem Sat. VIII, *jurat ſolam Eponam & facies olida ad præſepia pictas.* ubi turbant ſimili modo vetuſti codices. quorum plerique *Hippo*, *yponami* & *ypona.* præerat enim illa ſtabulis. unde & apud Appuleium Metam. III.

Reſpi-

Reſpicio pilæ mediæ, quæ ſtabuli trabes ſuſtinebat, in ipſo fere meditullio, Eponæ deæ ſimulacrum, præſidens equili, quod accurate corollis roſcis, & quidem recentibus, fuerat ornatum. ſic ſcribo. *præſidens ædiculæ* nunc circumfertur & *equidem recentibus*. poſſis tamen & *reſidens ædiculâ*. In Prudentio veram lectionem ex membranis Elmenhorſtius ſagaciter jam eſt odoratus, & ante illum in Indice Lucretiano Giphanius. Giſelinus nihil hic vidit. Fit & Eponæ Deæ bis mentio in Gruterianis inſcriptionibus. mox *ſolidam acerram* noſtri agnoſcunt, quod perperam loco movebat Weitzius, Giphanii, ut opinor, permotus auctoritate, qui id in quinis exemplaribus ſcriptis ſe teſtatus eſt inveniſſe.

v. 201. *Conſule & hircoſos Cynicos quod ſomniat*] Secutus ſum membranas Puteanas, in quibus, *Conſule &, hircoſus Cynicus quos ſomniat*. nervos nempe. & ſic ibidem loci Giphanius. In Thuano & Rottendorphio ac Torrentianis tribus, *hircoſus Cynicus quod ſomniat*. mox optime libri quotcumque a me inſpecti, *Cum ventum tamen*. etiam hic impegit Weitzius. tum mox cum *Cottus* pro *Scottus* aut *Scotus*, quod in membranis eſt, amplectitur.

v. 226. *Sed Regem ſumma & mediæ rationis & imæ*] ſtant pro hac ſcriptura membranæ conſtanter. Giphanius ad Lucretium *regionis & imæ*. mihi *ſtationis* non improbatur. ita *ſtationem* pro imperio terrarum Lucanus videtur poſuiſſe ad Neronem,

—— *Cum tu ſtatione peracta Aſtra petes ſerus*. ſic & Tiberio Velleius Paterculus adprecatur, ut *longiſſima ſtatione mortali fungatur*.

v. 232. *Ut rurſum*] *ſurſum* Put. Thuan Nomſius, & a manu ſecunda Rottendorphius. ſic & Hamtig. v. 834. reſtituimus.

v. 249. *Perquam ridiculum eſt*] noſtri omnes hunc verſum præponunt illi, *Sive pater natus fuerit*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

rit. quem ſic conſtituit Puteaneus, *Sive ſupernatus fuerit ſibi ipſe repente.* Puto.

Perquam ridiculum eſt & futile, natus ut ex ſe
Sive ſupernatus fuerit ſibi, ipſe repente
Naſcendi nova materies.

quales hiatus Prudentio perquam familiares eſſe exemplis plurimis jam evicimus. *ſupernaſci* verbum elegans quo & Plinium in Naturali Hiſtoria recordor uſum fuiſſe, qui libro XIX. cap. III. *inciſo laſerpitio & ſucco ejus profluenti ſupernaſci caulem* teſtatur. poſſis etiam, *ſibi & ipſe repente Naſcenti nova materies.*

v. 254. *Filius auctore ut genitus*] a Puteaneo aberat τὸ *ut.* Opinor ab ipſius Prudentii manu fuiſſe:

—— *tum filius ex hoc*
Filius, auctore ut genitus qui ſit patre ſummo.

quamquam & ſcriptura Puteanei codicis diſtinctione commoda poteſt erigi. mox *humanos tendere ſenſus* noſtri omnes: niſi quod Oxonio pro diſcrepanti ſcriptura additum *greſſus.*

v. 265. *cui dabitur mortali exquirere*] *qui dabitur* in Puteaneo. mox idem cum ceteris præſtantis notæ, *quod traditur eſſe Deum*, non *Deus.* pro *generaverit* Puteaneus idem & Rottendorphius *generavit.* Forte *generavit & unus & unum.*

v. 271. *Et conperpetuum Patri retro, ſed Patre natum*] Exiſtimo fuiſſe, *Patri retro & Patre natum.* Weitzius, *retro Patri.* mendoſe quidem, ſed veram ſcripturam propius. In Puteaneo enim & Thuano & cæteris noſtris ac Torrentianis, *retro Patris & Patre natum.* nec aliter optimus Weitzianorum Egmondanus cum Aldo. quod admitti etiam poteſt. ſic infra itidem in ſcriptis, *Ille coæternus Patris eſt.*

v. 280. *Proditus ignis*] ita antiquiores noſtri. Giphanio probabatur *prodigus ignis.* quod tres recentiores ex noſtris occupavit. apud Naſonem de igne,

Lumi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Lumine qui ſemper proditur ipſe ſuo. proditus ignis, hoc tamen loco, qui porro extenditur. ſic Nonius illud Maronianum accepit, *genus alto ſub ſanguine Teucri proderet.*

v. 293. *Ficulni & ſtipitis unctor*] *ficulni ſtipitis* in Oxonio. mox *percurre ſcrinia* in Puteaneo. diximus ſupra v. 137. quod & in ſuis Weitzius videtur inveniſſe vulgati, *percurre & ſcrinia.*

v. 316. *Flammas pluit*] *flammam* vetuſtiores concinnius. niſi quod in Cauchiano *flamma.* deinde iidem *ſunt unum fulmen utraque uterque* Cauchius.

ADVERSUM JUDÆOS.] ita ſcripti. deinde *ſtupidas ut poſſint tangere fibras* Puteaneus cum Nomſio & Weitzii Palatino. in reliquis noſtrorum, *ut poſſent.* vulgati *aut poſſent.*

v. 345. *In celſa cacumina virgis*] *in cæca* Puteaneus à manu prima.

v. 351. *Sed ſacer in pecude. ſtultum eſt, ſic credere ſacrum*] ita Aldus cum ſcriptis noſtris. recte, ut jam ſupra monebamus v. 137. In Puteaneo a manu prima, *Sed ſacrum in pecude.*

v. 360. *Hanc fugit excluſis Ægyptia plaga procellis*] ſic Puteaneus cum Rottendorphio. in Thuano, Oxonio, Nomſio, *flagellis.*

v. 365. *Creditur*] *Creditus* Puteaneus cum duobus Torrentianis. mox *Deus ex patre vero* Oxonius.

v. 372. *niſi numinis almum Lumen*] ſic omnes noſtri. Giphanius ad Lucretium ex veteri libro, *luminis almum Lumen.* quomodo paullo ante, *Totus & ex toto Deus eſt, de lumine lumen.*

v. 381. *Tu ſcriba tripictis*] *I, ſcriba* ex vetuſtis pæne omnibus. cujus & veſtigium in Aldina editionine exſtat, *ſi criba.* monuit libro de Uſuris Salmaſius. Vide Cathemer. hymno XII. v. 99.

v. 397. *Sibi tot præconia de te*] *tibi* Puteaneus.

v. 400. *Energima monſtri*] *inergima* Puteaneus. mutato ε & η in ι. nam Græcis eſt ἐνεργήμα infra in eodem Codice *Geraſinos legio ruit effera porcos*. pro *Geraſenos*. ubi cave audias reponentes *legio irruit*, vel *obruit*. nec ſequi debuit Giſelinus. eſt enim & hoc Virgilianum. & potiores ſcripti confirmant. paulo ante pro *& notos ſuſpirat Juppiter ignes* Cauchius ex conjectura malebat reponi, *admotos ignes*. non perſuadet. paullo ante, *Chriſtus adhæſit* Puteaneus a manu prima.

v. 408. *Fur corruptiſſime vexas?*] non *cur* conſtanter ſcripti. præcedenti verſu mallem, ſi per membranas liceret, *& ſpira ſolve latentem*. exſue & ſolve te ſpira, ſub qua lates.

v. 418. *Nate ſceptris*] non recte Giſelinus, *nate & ſceptris*. Eunt in contraria noſtri codices. monitum jam ſupra v. 137. ſequenti verſu tres vetuſtiores, *Quis ſis, quid venias:* Rottendorphius & tres Torrentiani, *Qui ſis, qui venias*. *Qui ſis*. ut apud Maronem, *nec qui ſim quæris, Alexi*. ubi nos plura. Weitzius, *Quid ſis*. in Cauchianis membranis, *Qui ſis, qui venias*.

v. 425. *quem Solis Hiberi Veſper habet roſeus*] *Veſper habet, roſeos & qui novus excipit ortus* probe omnino Put. Thuan. & Rottendorphius, cum duobus Torrentianis. *roſeus veſper* perperam dicitur. ortui ſolis id convenit. Claudianus de cometa, *roſeo ſolis prolatus ab ortu. ortus puniceus* Silio. apud Naſonem quoque *Roſea Aurora* occurrit, apud Homerum in hymnis Ἠώς ῥοδόπηχυς. eadem ῥοδοδάκτυλος Muſæo, Q. Calabro ῥοδόπεπλος & ῥοδόπυρος dicta. Nonno ῥοδοςεφὴς & ῥοδοειδής. Naſoni aperire deſcribitur

Purpureas Aurora fores & plena roſarum Atria.

v. 428. *ut exutus glacie*] *exutus glaciem* eleganti græ-

græciſmo Nomſianus. mox *Hebros* Puteaneus etiam Græcorum more.

v. 433. *plaga fervida Mauri*] *perfida* noſtri omnes cum Aldo, & bene. *fervida* jam præceſſerat. mox *Spiritus ille Deus*, non *Dei* in Puteano & Thuaneo. videtur Maronis reſpexiſſe illud, *Deus*, *Deus ille*, *Menalca*. noſter infra ſimili repetitione uſus v. 791. ut quidem veterrimi codices inculcant, *verus*, *verus Deus ille*. deinde mallet Giphanius ad Lucretium *jacuerunt ſortibus antra*. Sed male. Si quid illi credimus, etiam Claudiani ſcriptura eſſet ſollicitanda illo verſu, *Delphica quin etiam Phœbi delubra tacebunt*.

v. 445. *deſtructaque templa*] *diſtructaque* in Puteaneo. ut & alibi compluribus locis. ut infra v. 509. 525. 526. ſic in veteri monumento de ponte Salario, A NEFANDISSIMO TYRANNO TOTILA DISTRUCTUM.

v. 454. *Quamvis non perfidus urbi*] *orbi* in Thuaneo & Puteano. hoc eſt mundo. mox optime iidem codices, *genua incerare Dianæ* cum Oxonio. Hamartigenia,

Incerat lapides fumoſos idololatris Relligio.

reſpexit autem Juvenalis iſta ex Satyra X.

Propter quæ fas eſt genua incerare Deorum.

v. 461. *Jamque inſertatos reſerabat*] *reſerarat* noſtri cum Aldo. mox iidem *Numen neſcio quod*, non, *Neſcio quod numen*.

v. 471. *Accitas video*] ita ſcripti apud me. Weitzius dedit *Aſcitas*: nimirum à priſca manu opinor fuiſſe *Eccitas*. hoc eſt *Excitas*. quod proprium in re magica verbum. Ammianus libro XXIX. *Convictus confeſſuſque, quod infernis manibus excitis de permutatione imperii conſulere auſus eſſet*. apud Maronem Ecloga VIII, *manes excire ſepulcris*. plura nos ad Claudiani librum I, in Rufinum v. 155. mox

pro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

pro *Tiſiphone* in Puteaneo & Oxonio *Perſephone*. probe. eſt enim de Proſerpinæ ſacris nunc ſermo. In Thuaneo *Therſiſore*, *Tiſiphonen* ex conjectura huc revocabat Cauchius. tum *fracto fugitiva flagello* Rottendorphius, non *tracto*. non diſſimili modo Cupido in funere Tibulli apud Naſonem gerit *fractos arcus & ſine luce facem*. nec aliter optimus liber Egmondanus hic loci. infra apud noſtrum habemus,

Cornibus infractis domitum mugire juvencum.

v. 489. *Pallet & adſtantes circumſpicit*] *circum inſpicit* Puteaneus. quod plus eſt, quam circumſpicit. frontes enim ſingulorum adſtantium inſpiciebat. pari modo ex iiſdem præſtantiſſimis membranis & in Pſychomachia reſtituimus, v. 733. *Liber inoffenſo circum inſpicit aëre viſus.* ſic *circum adſpicere* & *circum obruere* apud Plinium in Naturali Hiſtoria. deinde *Chriſmatis ligno*, non *ſigno* noſtri. & ſic ad Paulinum Juretus libro II. de vita B. Martini. probe & Rottendorphius *ſignarit* pro *ſignaret*. *ſignare ſigno* inconcinnius quam *ſignare ligno*.

Chriſmatis inſcripto ſignarit tempora ligno.

mox *Armigero e cuneo* Nomſianus. eodem verſu contra fidem veterum membranarum Fabricius & Giſelinus ediderant, *puerorum flammicomantum*, pro *flavicomantum*, & *Proſiliit* pro *Proſiluit*. deſignat prætorianos ex Germanis aut aliis Septentrionalibus populis conſtantes, quibus proprium ac peculiare flavum capillitium.

v. 504. *Cedere Romam*] ita ſcripti. mox *Solomonia templa* Puteanus. ſic & idem Hamartig. v. 578. & 581. uti & Egmondanus. etiam Pſychomach. v. 807.

v. 512. *Cæmento ſtruxit*] *Cæmentum* in noſtris omnibus & priſcis editionibus. nec recte hæc vulgo diſtinguebantur. etiam *arte pependit* præſtantiores.

v. 526. *Quod deſtrueretur habebat*] *quo deſtrue-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

retur Thuan. & mox Puteaneus, *divum lux tertia reddit.*

v. 539. *Patria de ſede revulſus*] *patriâ* noſtri. tum *En quo defluxit*, perperam mutatum Weitzio. tale illud, *En quo diſcordia cives Produxit miſeros, en queis conſevimus agros.* mox *dilabſa* non *delapſa* Puteaneus ille præſtantiſſimus.

v. 545. *Suſpectat captiva fidem*] *Suſceptat* in Puteaneo. quomodo & Egmondanus Weitzii cum Palatino. bene. mox *dominos ſortita priores*, non *fideles* Putean. nil muto.

CONTRA HOMUNCIONITAS] alii codices HOMUSIONITAS. quos inter Rottendorphianus in Torrentianis *Omuſionitas* ab ὁμέσιος & ὁμεσιότης. Homuſionitarum ſive Homucionitarum vel Homuncionitarum meminit inter alios D. Hieronymus libello de hæreſibus Judæorum, quem Claudius Menardus primus publico dedit. *Pneumatomachi ipſi ſunt Macedoniani, ſimiles Homuncionitis.* Auctor antiquus de hæreſibus, quem ſub Prædeſtinati nomine Jacobus Sirmondus emiſit in lucem, *Homuncionitæ, qui dicunt in corpore hominis eſſe imaginem Dei, non in animâ.* Viglius Tapſenſis de Trinitate libro III. *Numquid homo in hoc principio fuit, Homuncionita & non Deus Dei filius ante omne omnino principium ſemper unà cum Patre fuit?* ubi vetuſtus codex Pontiniacenſis, teſte Petro Franciſco Chiffletio, *Homouſioniſta.* Ex ſcriptis Arianorum patet, Catholicos ab illis Homuſianos contumelioſe appellatos, quod Dei filium conſubſtantialem Patri eſſe crederent atque adſeverarent; qua de re inter alios videndum Hunerici Vandalorum atque Alanorum Regis edictum adverſus Catholicos, quod exſtat apud Victorem Vitenſem libro quarto de perſecutione Africana: In conflictu Arnobii & Serapionis, quem Franciſcus Feu-Arden-

tius

tius cum Irenæo publici juris fecit, ipſo ſtatim libelli exordio, Serapion hæreticus orthodoxos *Homuntionates* indigetat, ſi ſana eſt ſcriptura, pro *Homuſianis*, quos diximus. *Antequam ad hoc veniamus, quod vos Homuntionates arguamus, dicentes, duas eſſe naturas in Chriſto, duaſque ſubſtantias, cupio ſcire, quis ſis.* Contra Orthodoxi *Homuſionitas* videntur nuncupaſſe illos, qui unam ſubſtantiam ac naturam Chriſto adfingerent, eumque, etiam ſecundum naturam humanam, Patri conſubſtantialem eſſe contenderent. uti nobiſcum ſentit doctiſſimus Chiffletius. Ceterum cum hic loci apud noſtrum codex Puteaneus omnium facile veterrimus diſertim exhibeat, *Homuncionitas*, Thuaneus *Homucionitas*; perſuaſum habeo prorſus, ut credam *Homuncionitarum* nomen non eſſe ſollicitandum, præſertim cum & apud D. Hieronimum exſtet, ut jam vidimus, & vir ſummus Henricus Valeſius id loco nequaquam moveri debere cenſeat, uti me monuit Emericus Bigotius noſter, ad ornandum eruditionis nomen univerſum pulcherrime a natura juvenis formatus, qui & loca de *Homuncionitis* ſuperius in medium prolata, ut multæ lectionis eſt, majori ex parte ſuggeſſit hæſitantibus nobis.

v. 557. *Excellet*] ſic Put. in aliis pleriſque *excellit*. quod ſequor. mox ſcribendum, *nullo quod ſemine terra Germinat.* & deinde *immundum quod non ſumit principium.*

v. 566. *Sincero adflatu*] *Sincero flatu* in Egmund. & Put. *adfectu* in Rottendorphio & duobus Torrentii. infra v. 642. *divini flatus.*

v. 574. *Angelus hoc ſancto pronuntiat ore*] *fore nuntiat* cum Puteaneo, Thuano, Rottendorphio, Torrentianis duobus, Cauchiano. deinde cum Aldo & ſcriptis pleriſque, *monitum ſacra virgo mini-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

ſtri Credidit. ſic ſupra: *Ille Deum vidit: viſum mox credidit.* & infra v. 712. *jam crede deum.* Paſſione Vincentii, *Repente Chriſtum credidit.* v. 348. Romani v. 685. *Chriſtum & hauſi credere.*

v. 591. *Promite ſecretos fatus*] *fatos* in Puteano. at in Thuano, Egmundio & ceteris *faſtos.* niſi quod Thuanus a ſecunda manu *feſtos:* mox *Eſeias* & *Emmanuel*, ut ſemper, in Puteano.

v. 610. *Illuxiſſe diem luctantibus horis*] ſic in uno Weitzii, & uno Torrentii. quod & pro diverſa ſcriptura exhibebant Rottendorphius & Oxonius, addito interpretamento, *Quia a nativitate Chriſti horæ diei cum horis noctis quodammodo luctantur, volentibus creſcere diebus. Lactantibus, quia Chriſtus lactabatur.* At Aldus cum duobus iiſdem & Nomſio *lactantibus oris. Lactantibus horis* Put. & Thuanus. *lætantibus horis* ex codice Egmondano Weitzius eſt amplexus. Putabam aliquando *laxantibus horis.* diem videlicet. ut in hymno epiphaniæ,

Quid eſt, quod artum circulum
Sol jam recurrens deſerit?
Chriſtusne terris naſcitur?

ſed *lactantibus horis* verum eſt, hoc eſt foventibus, & quaſi nutrientibus. quomodo nutriri ac ali ſpe & gaudio. noſter paſſione Laurentii ſub finem:

Tuos alumnos urbicos,
Lactante complexus ſinu
Paterno amore nutrias.

v. 618. *Sidus & Hircinum*] *Hirquinum* Put. & verſu proximo ſcripti *Sagittæ*, non *Sagitta.* etſi Cauchius hoc malebat. mox *Seque die medio velandam* Aldus. ut ad rotam Solis referatur. & ſic Put.

v. 645. *face ſideris ardens*] hæc perperam diſtinguebantur.

v. 666. *Certo litore clauſis*] *limite* in Rottendorphio & uno Torrentii.

v. 670.

v. 670. *Altius inſpecta quem majeſtate negator*] Vera hæc ſcriptura, quicquid turbant vetuſti codices. *quæ negator* in Puteano & Nomſio. *quæ negantur* Aldus cum Oxonio. in aliis nonnullis *qui negatur.* in Cauchiano *qui negator.* mox *cæcos oculos* ſcripti, non *cæcis oculos.* quod tamen prætulerim, ſi per membranas liceat.

v. 681. *Puro abluitura natatu*] *ablutura* cum optimis membranis, niſi quod in Puteaneo, *ablitura.*

v. 699. *Medicæ purgamen aquai*] ſic vetuſtiores libri. probe. apud Maronem, ubi etiam turbatur,

——— furit intus aquai
Fumidus atque alte ſpumis exuberat amnis.

v. 702. *Pauciſſima quæque retexam. Paulatim relegam.*] ita diſertim veteres libri, quod variis modis interpolarant. paulo ante Cauchius conjectabat, *in prandia parvas.* non ſequor.

v. 719. *Paſtumque & corporis omne*] *omnem* noſtra exemplaria. Putabam, *corpus, paſtum quoque corporis omnem.* niſi ſi τὸ *omnem* ad *materiam* refers, quod vocabulum ſequitur.

v. 722. *non ſicut ſculptor ab æris Rudere decoctam conſueſcit fingere maſſam*] Miror hunc locum præteriri intactum ab eruditis interpretibus; niſi quod infeliciter in eo verſatus eſt Giſelinus, dum ex editione Daventrienſi reponit, *ab ære crudam & inexcoctam conſuëſcit fingere.* quod falſiſſimum; obnitentibus præſertim ad unum omnibus vetuſtis exemplaribus. *rudus æris*, æs nondum excoctum vocat. ſic Pſychomachia:

Mox ſpolia exſtincto de corpore diripit auri
Sordida fruſta rudis, nec adhuc fornace recoctam
Materiem.

ſed & *ruderis* vocabulo uſus in re ſimili noſter D. Laurentii paſſione:

Aurum quod ardenter ſitis,
Effoſſa gignunt rudera.

nudus igitur æris, quod Tacitus dixit libro IV Hiſtor. cap. LIII *metallorum primitias nullis fornacibus victas*. & *rudus* ſeu *raudus* proprie æris. hinc *porta* Romæ *Rauduſcula*, quod eſſet ærata. Vide Varronem libro IV de LL. & Feſtum. Reddendum Marciano Cappellæ id vocabulum, (quod in Apuleii libello de Deo Socratis felicitur repoſuit Joſias Mercerus) libro I. de Nupt. Philologiæ, ubi agit de urnulis quatuor Mercurii: *Una ex ferro duriore, alia ex argenti fulgentiore materia, tertia liventis plumbi fuſili rudere videbatur*. peſſime circumfertur, *fuſili robore*. Adeundus Scaliger in Feſtum. nunc ad rem. Cum & editio Aldina, & Put. Thuan. Oxon. Rottendorphius ex noſtris, cum Torrentiani tres, & Weitzii optimi duo exhibeant, *conſueſcit vivere*, miror, inquam, id hactenus contemni, quod elegantiſſimum utique eſt. & veriſſimum. ſic *ſpirantia æra* Virgilio & Claudiano. tum *vivi vultus* Æneidos VI.

Excudent alii ſpirantia mollius æra,
Credo equidem, & vives ducent de marmore vultus.

apud Propertium,

Quatuor artificis vivida ſigna boves,

& apud eundem,

Gloria Lycippi eſt, animoſa effingere ſigna.

Statius Tiburtino Manlii Vopiſci:

Vidi artes veterumque manus, variiſque metalla
Viva modis. & Surrentino Pollii idem:

——— quod ab arte Myronis
Aut Polycleteo juſſum eſt quod vivere cælo.
Si quid Apellei gaudent animaſſe colores.

Hercule Surrentino,

—— tot ſaxa imitantia vultus,
Æraque, tot ſcripto viventes lumine ceras.

Her-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Hercule Epitrapezio:

Quod Polycletêus juſſum eſt ſpirare caminis.

Abaſcantii pietate,

Ebur impreſſis aurumve animare figuris.

apud Juvenalem Sat. VIII.

Et cum Parrhaſii tabulis ſigniſque Myronis
Phidiacum vivebat ebur.

Auſonius de Niobe: quod poſt Græce exhibebitur.

Vivebam: ſum facta ſilex: tum deinde polita
Praxitelis manibus vivo iterum Niobe.

quæ duo poſtrema loca etiam huc congeſſerat Salmaſius. D. Paulinus libro I. de vita B. Martini:

O vere pretioſa chlamys! quid tale vel oſtro
Inſignes meruere habitus, vel ſerica filis
Levia, vel docte expreſſis viventia ſignis?

Martialis de lacerta argentea:

Lacerta vivit, & timetur argentum.

apud Auſonium denuo:

Viva tibi ſpecies vacca Myronis erit.

videndus idem ab Epigrammate LX uſque ad LXVIII. ſic & in Græcis: Anthologiæ quarto, in Bacchæ ſtatuam.

Α Βάκχα, παρία μὲν ἐνεψύχωσε δ' ὁ γλύπτας
Τὸν λίθον. ἀνθρώσκει δ' ὡς βρομιαζομένα.

ibidem Antipatri:

Α δάμαλις, δοκέω, μυκήσεται. ἦρ' ὁ Προμηθεὺς
Οὐχὶ μόνος, πλάττεις ἔμπνοα καὶ σὺ Μύρων.

tum illud Juliani,

Πόρτιν τὴν δὲ Μύρωνος ἰδὼν τάχα τοῦτο βοήσεις,
Η φύσις ἄπνοός ἐστιν, ἢ ἔμπνοος ἔπλετο τέχνη.

ejuſdem,

Η χαλκὸν ζώωσε Μύρων σοφὸς, ἢ τάχα πόρτιν
Χάλκωσε, ζωὰν ἐξ ἀγέλας ἐρύσας.

Gemini de eadem:

Μυκᾶται γὰρ ὁ χαλκός. ἴδ' ὡς ἔμπνουν τεχνίτης
Θήκατο. tum illud Philippi Macedonis de e-

quo æneo:

Τάχ' ἐνδεχμεῖται. τῇ τέχνῃ γὰρ ἐμπνεῖ.

Complura his aſſimilia toto illo capite occurrunt, ut & ſequentibus: quale illud de ſtatua Herculis & Antæi.

Ἔμψυχον τὸ πλάσμα.

& de apro Calydonio æreo:

Ὁ πλάστας ἔμπνουν θῆρα τυπωσάμενος.

De Alexandro:

Ὄμματα καὶ ζωὸν θάρσος ὁ χαλκὸς ἔχει.

de Niobe:

Ἐκ ζωῆς με θεοὶ τεῦξαν λίθον· ἐκ δὲ λίθοιο
Ζωὴν Πραξιτέλης ἔμπαλιν εἰργάσατο.

Hæc uberius fortaſſe, quam par erat; ſed libuit paullum exſpatiari, ut in his talibus luſum ingenii poëtici & ubertatem lectori intuendam exhiberem. *Conſueſcit vivere* pro *conſuefacit.* ſic libro I. cont. Symmach. *Adſueſcit ſupero pollere in ſecula regno.* Cathemerin. hymno omnis horæ; *Mortuos olim ſepultos ut redire inſueſceret.* pro inſuefacerat, uti etiam Salmaſio viſum. Nunc ad alia.

v. 746. *Indignus qui ſancta canam*] ita Aldus & ſcripti conſtanter. neſcio unde illud Fabricii & Giſelini, *qui tanta canam,* ſit enatum: tum mox illud ejuſdem Giſelini, *penetrarit ad abdita leti.* cum in noſtris omnibus ſit, *penetraverit abdita.* niſi quod Aldus cum Oxonio, *penetraverit intima.*

v. 765. *jam docta ſequi quodcumque jubetur*] ſic Put. in Thuano & Oxonio, *quacumque jubetur.* *quocumque* in Rottendorphio & Cauchiano. In Nomſio, *quæcumque jubentur.* editio Fabricii, *quacumque juberis.* quod placeret impenſe, ſi membranas auctores haberet. tale illud Naſonis de lacrimis.

Hæc quoque habent artem, quaque jubentur, eunt.

ſed & ſcripti noſtri omnes & Weitziani paullo ante,

te, *O mors auritis jam mitis legibus*. pro quo reſtitutum a Giſelino, *auditis legibus*, ex vetuſtis codicibus, ut puto.

v. DE NATURA ANIMÆ] ſic quidem codices noſtri. ſed auferenda ſunt. nam & ſequentia ad diſputationem adverſus Homuſionitas referri par eſt.

v. 781. *atque inferni*] *utque* cum libris vetuſtis.

v. 791. *verus Deus ille; ſed illud*] Optime in Puteano & Thuaneo, *verus, verus Deus ille*. diximus ſupra ad v. 433. mox noſtri omnes & Weitziani plerique, *Ille coæternus patris eſt*, non *patri*. monuimus & hoc ſupra ad v. 265. v. 790. *Crede* in *credo* locis ternis contra ſcriptos perperam Giſelinus immutavit.

v. 795. *de figmine junctum*] probe *junctim* Puteaneus. deinde idem cum aliis noſtris, *cujus imitatio in umbra eſt*. In ſolo Thuaneo, *cujus ſimulatio* quod nollem Giſelinus approbaſſet. nam quod cæſuram hoc loco non admittit, haud meminerat eam Prudentio eſſe familiarem. vide Hamartig. v. 710. mox v. 798. *Incircuminſcribtus* in Puteano: ut alibi *circuminſpicit*.

v. 816. *Peccandi natura luto*] *peccando natura luti* in Cauch. & Rottendorphio. *Peccando luto* tres Torrentiani. in uno Weitzii *Peccanti*. mox *Quanto flans voluit*, ſcripti. Cauchius, cum in vetuſto codice inveniſſet, *Peccando natura luti*, contendit caſtigandum, *Peccati natura luti*. ut peccatum luti dixerit Prudentius, pro eo quod in Adam principe olim peccavit. Peccatum, tamquam plane præteriti temporis participium agentis verbi ſignificatione uſurpans, Terentiano videlicet exemplo ex Hecyra, *Jam ætate eâ ſum, ut non ſiet peccato mihi ignoſci æquum*. apud Paulinum quoque Epitaphio Celſi in exemplaribus præſtantioris notæ:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Peccato lugere juvat, contractaque culpis Vulnera pro-fuſis flectibus abluere. Poſſet etiam non inconcinne *peccantis luti* corrigi. Hæc ille.

v. 841. *preſſo modulamine parcus*] *paucus* in Puteaneo. in Thuano *preſſo moderamine.* & ſane *moduli* mox ſubſequuntur. *moderaminis* vocabulum non diſſimili notione & ſupra occurrit v. 828. vide annotata ad v. 47. paullo ante *flabrali frigore* præſtantiores noſtri. nec aſſenſum præbere poſſum Giphanio & Goldaſto, qui ex ſuis *flabrare frigore* inculcant.

v. 875. *Decidit in pœnam*] *Recidit* in melioribus cum Aldo. de quo ad Naſonem & Claudianum. deinde *Aut ſi majeſtas anima eſt* nonnulli. vetuſtiores tamen *animæ.* deinde *nova gratia inundat* Put. & Thuan. in ceteris *mundat.*

v. 892. *Ingenitus genituſque Deus*] pro non genito. ſic *innatus* hoc ipſo libro, *cerni potis eſt qui naſcitur, at non Innatus cerni potis eſt.* pari modo *Inſubjectus* Hamartig. v. 700. In Puteaneo *Agenitus.* at in Oxonio omnia perſpicua,

Ac genitor genituſque Deus, Pater ex patre natus.

mox *vacuamque crimine* Aldus. vide annotata ſuperius verſu 137.

v. 908. *Exin*] *Exim* ſemper in Puteaneo.

v. 916. *quo parvula anhelent corpora*] ſic noſtri omnes. at in duobus Weitzianis, *quod anhelent.* idque marginem editionum nonnullarum occupavit. probe. ſic ſupra

—— variis Siloa refundit
Momentis latices, nec fluctum ſemper anhelat.

& mox,

Nunc flatum tepidum calor exhalatus anhelat.

Martial. libro VI. Ep. XLII.

Siccos pinguis onix anhelat æſtus.

Statio Theb. XI. Juppiter,

Phlegræ laſſatus anhelat prælia;

& Ca-

& Catilina Ciceroni dictus *anhelare ſcelus*. Idem Cicero in Arateis de Capricorno,

Tum gelidum valido de pectore frigus anhelans.

noſter tamen hymno ſecundo Peri Steph.

Merſis anhelat febribus.

D. Paulinus carmine ad Cytherium,

Jonas ut olim ventre navis abditus
Somnos anhelabat graves.
Sed excitatus luctuoſis undique
Pereuntium clamoribus.

male omnino illic circumfertur, *fluctuoſis clamoribus*. pro *Vaſcula* Thuaneus *vincula*. non placet.

v. 920. *Vetus illa tamen de crimine avorum Ducitur*] *Dicitur* in Puteaneo & Oxonio. Forte *Ditur*. peccatum originale.

v. 935. *Quid peccatorum proſapia corpore in illo*] abeſt hic verſus a Put. Thuan. Oxonio, & Torrentianis duobus. ſed nec in Aldino aut Weitzii Palatino comparebat. deinde *hominis ſine crimine*, probe vetuſtiores.

v. 945. *Virtutem patris & Chriſti*] *Naturam* Puteaneus. deinde *Chriſto abſcidere*, non *abſcindere*, vetuſtiores omnes noſtri. ſic iidem hymno IV. Peri Steph. v. 123. *abſciſa papilla*. & hymno Romani v. 975. *Nervos nec omnes uſquequaque abſcideret*. & hymno XI. v. 65. *Huic abſcide caput*.

ADVERSUM PHANTASMATICOS, *qui Chriſtum negant verum corpus habuiſſe*] ſic Puteaneus Thuanus & Rottendorphius.

v. 968. *quid filius eſſet paſſurus*] *quod* in Thuano. rectius. quia *quid* proxime præceſſit. deinde, *Manichæe requires* in Puteano.

v. 992. *placidum qui Conficit annum*] *placitum* ex conjectura Cauchius. quomodo & codex Torrentii.

v. 996. *de carne parentum Eſſe hominum*] *de corde*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Puteaneus. tum *Eſſe hominem* Oxonius & Rottendorphius cum tribus Torrentianis. Neutrum placet.

v. 1008. *fingas ab origine gentem*] ſolus Oxonius *pingas*. perperam.

v. 1032. *fabro deitatis figmine naſci*] ſic Put. & alii nonnulli. In Rottendorphio *flabro*. quod Giſelinus erat ſecutus. idem mox *fingere velle*. aliter ſcripti noſtri.

v. 1049. *Mendax in utraque neceſſe eſt*] Puteaneus cum Aldo, *in utroque*. quod & Weitzianos nonnullos inſedit. rectius Egmondanus, *mendax in utroque neceſſe eſt ſit Chriſtus ſpecies*.

v. 1060. DE RESURRECTIONE CARNIS HUMANÆ] Non agnoſcit Puteaneus. & ſunt hæc quoque ad phantaſmaticos referenda.

v. 1078. *& eredite voſmet*] τὸ *&* abeſt a Thuano. vide ſupra ad v. 137. deinde *Virtus mortis erat* ſcripti, non *erit*. & *reddat*, *quod particulatim* præſtantiores. denique *diſpuite* Puteaneus. quomodo & paſſione Laurentii v. 188. & alibi veterrimi ſcripti. Oxon. *Deſpicite*. In Nomſio & Rott. *Deſpuite*.

NICOLAI HEINSII
IN HAMARTIGENIAM
PRUDENTII
NOTÆ.

In Præfationem.

HOc poëma Apotheoſios partem eſſe vel ipſum argumentum abunde evincit. Nec fidem derogant vetuſti codices, in quibus non ſolum attexitur Apotheoſi ac proxime ſubjungitur Hamartigenia, ſed etiam pars ejus manifeſte conſtituitur. Thuaneus certe codex, INCIPIT AMARTIGENIA LIBER SECUNDUS. In Puteano INCIPIT LIBER II. AMARTIGENIA. Deinde in fronte paginarum omnium, PRUDENTII LIBER II. AMARTIGENIA. & poſtea, PRUDENTII LIBER III. PSYCHOMACHIA. Thuaneus etiam, *Finit Hamartigenia liber ſecundus. Incipit Pſychomachia liber tertius.* In Rottendorphio ſic titulus exhibebatur: *Incipit Hamartigenia de origine peccati.* & *Aurelii Prudentii Clementis Hamartigenia, id eſt liber de Origine peccati explicit.*

V. 34. *Diſciplinam dividit*] *dividat* noſtri. & *fratricida* paullo ante. quod loco movere Weitzius non debuit. mox iidem ſcripti, *Pacem quieta diligat germanitas*, non *quietam*.

V. 44. *Hic ſe caduco dedicans myſterio*] verſum, qui hunc in editis exemplaribus excipiebat, *Hic qui caduci rem laboris offerens*, ejecimus, cum & ex hoc ipſo formatus liquido appareat, atque idem plane deſignet, & a ſcriptis abſit exemplaribus, etiam ab Aldino codice.

v. 47. *duorum ſeparans Regnum deorum*] peſſime hæc immutarant contra auctoritatem veterrimorum codicum. ut & iſta, *Mens in cerebro ventilatur ebrio.* etſi aliter Aldus.

v. 55. *Noxiorum crimina*] *noxiarum* malebat ex conjectura Cauchius.

v. 62. *Cain peremtor*] *Cadit peremtor* Thuanus. Aldus *cadet peremtor.* In Puteano, Rottendorphio, & tribus Torrentianis, *Cadit peremta.* nec aliter Egmondanus. quod ad mentem veſanam Marcionis refer. verſu proximo Puteaneus pro *illitus*, *morte fratris halitus.* In Aldino, Oxonioque *alitus.* In Thuano, Rottendorphio, Cauchiano, & tribus Torrentianis *oblitus.* quod amplector. appoſite apud Ciceronem Phillpp. II. *Atque illum, tanto parricidio nondum oblitum, hoſtem ſua ſententia indicavit.* apud noſtrum Peri Steph. hymno II. *Os oblitum noctis ſitu.* & mox *Stupro ſororis oblitus.* & *oblitus vipereis venenis*, hoc eſt peccatis paſſione B. Cypriani. *oblitus vitiis* apud Paulinum libro IV. de vita B. Martin. apud Naſonem, *Oblitus a dominæ cæde libellus erit.* Saluſtius bello Jugurthino, *Simul gladium ſanguine oblitum oſtentans.* Solinus cap. XXII. *Sanguine interemtorum vultus ſuos oblinunt.*

nunc ad ipſam Prudentii Hamartigen. tranſeamus.

IN HAMARTIGENIAM.

ADVERSUS MARCIONITAS *qui duos Deos eſſe adfirmant*] Sic Thuanus &. Oxonius. A Puteano & Rottendorphio abeſt inſcriptio.

v. 21. *Aut qui jam duo ſunt minuuntur diſpare ſummo*] *diſpare ſumma* in Rottendorphio. ut infra v. 55. *ſummam revocantur ad unam.* In Thuano *Aut quia.* Puteaneus cum ceteris *Aut quæ. Plenis viribus unum* etiam omnes noſtri, pro quo Weitzius *uſum.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

V. 31. *Summa poteſtatum, ſimplex.*] *Summa poteſtatum pater eſt* in Puteaneo. nam de *Deo patre* hæc dicuntur. reliqui ſtant cum Vulgatis.

V. 47. *naturæ ſcindere vires*] *excindere* idem Puteaneus cum Thuaneo & editione Aldina. infra, *quæ rectorem lucis & orbis ſcinderet in partes.*

V. 69. *Imperitare vagis*] abeſt hic verſus ab omnibus noſtris, uno Torrentiano, & Aldino codice. deinde *revolutos dies* bene ſcripti. & *indiſcretis fungitur his.* denique *ſuffudit palla*, non *ſuffundit.*

V. 90. *quod tegmine velat aquoſo*] *velet* Oxonius & Widmannianus Weitzii. mox noſtri, *male ſana intentio.* alii ex ſuis *male fida* obſervant. deinde, *Si duo ſunt igitur, cur non ſint multa Deorum Milia*, ſcripti: male a Giſelino interpolatum; etſi illi Egmondanus adſtipulatur.

V. 105. *Aſſignare Deos proprios. ſua jura cuique*] *ſua cuique jura* ſcripti omnes. quod a Giſelino immutari haud quaquam debuit. libro primo adverſus Symmachum,

Omnibus ante pedes poſita eſt. ſua cuique ſordens Arula. ubi perperam codices non pauci *ſua cuique vetuſta Arula.* libro II, *Vincendi quæris dominam? ſua cuique dextera eſt.* ita in nonnullis exemplaribus. non *ſua dextera cuique eſt.* mox, *Imus ad occultum. ſuus eſt mos cuique genti.* ubi etiam turbatur. ſed ut redeamus ad propoſitum locum, codex Abbatiæ Gronendaliæ; quo Torrentius uſus, uno ſe verſu auctiorem hic offerebat:

Adſignare Deos proprios; elementaque ruris
Dividui dominis addicere ſingillatim.

ſcribe *juris dividui elementa.* etſi vulgata lectio non eſt loco movenda.

V. 107. *Et placet eſſe deos*] *duos* Puteaneus cum Thuano & Rottendorphio.

V. 114.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 114. *anguino medicans nova ſemina ſucco*] *fuco* Thuaneus. bene.

v. 130. *Vertice ſublimis*,] Rectius in Rottendorphio, *Vertice ſublimi cinctum cui.* mox *Invidia*, non *invidiæ* potiores ſcripti.

v. 143. *Nebroth*]ſic ſcripti vetuſtiores, Græcis νεϐρὼδ deinde *innectere adorſus* in Rottendorphio. uti & apud Maronem variant vetuſta exemplaria.

v. 162. *nutrito ardebat honore*] *honorem* Rottendorphius. forte *nutritum ardebat honorem*. amat enim verba ejuſcemodi cum quarto caſu conjungere Prudentius. de quo libro II. in Symmach. v. 9.

v. 183. *Cuncta*; *nec eſt alius*] ita vetuſtiores. bene. nec audiendus eſt Giphanius indice Lucretiano, voce *Fac*, qui *Convaluiſſe dei flatu* mox velit pro *Concaluiſſe*, obnitentibus membranis noſtris. deinde omnes fere noſtri, *dominum quoque conditioni Impoſitum*, omiſſo verſu medio,

Qui cunctum proprio regeret moderamine mundum.

abeſt & a Weitzii potioribus. In Aldino collocatur poſt v. 195. *terreno addicere Regi*. & recte. in Oxonio *conditione impoſitum*. Forte *conditione impoſita*. ut libro I contra Symmach. v. 311. *cui tramite certo Conditio impoſita eſt*.

v. 198. *Beſtia corde carens*] *ſorde carens* ex ſcriptis.

v. 214. *Sic hominis ſubjecta domus*] *homini* cum potioribus.

v. 237. *Impoſitum modum*] *oppoſitum* cum iiſdem. mox & libri noſtri omnes, *Tranſilit objectas præſcripta repagula ripas*. non *objectæ ripæ*. hæc nimirum eſt epexegeſis illa, quam toties in Prudentio inſcita librariorum oſcitantia pervertit ac depravavit. de qua jam dictum Cathemerin. hymno XII. 177.

v. 250. *lues incentiva*] *luis* probe vetuſtiores, ne peccetur in metrum.

V. 269. *aut hyacinthis pingere ſcultilibus*] *ſutilibus* omnino caſtigandum cum præcipuæ notæ membranis. ſic hymno Martyrum X V I I I. Cæſar-Auguſtanorum:

Tu tribus gemmis diadema pulchrum
Offeres Chriſto genetrix piorum
Tarraco, intexit cui Fructuoſus Sutile vinclum.

quicquid ſuitur, ſutile. ſic *cymba ſutilis* apud Maronem. *roſæ ſutiles* apud Martialem. *ſerta ſutilia* & *coronæ ſutiles* paſſim apud poëtas.

V. 273. *aureoliſque riget coma texta catenis*] *rubet coma* in Rottendorphio. de auratis reticulis capiendum. mox probe ſcripti, *pigmentis cutis illita*, non *figmentis*. *pigmenta* pro fuco. vel unguentis. ſic paullo poſt *pigmentatus crinis*. & *pigmentis redolentibus* nec aliter ex pervetuſto exemplari Cauchius. reſtituimus id vocabulum etiam in libris contra Symmachum.

V. 287. *genuina leves ut robora ſolvant*] *lues ut robora ſolvat* in Oxonio. quo & alii nonnulli alludunt. mox *ſcutilis perfundere* non *ſcutulis*. & ſic ſcribit Feſtus. In Puteaneo *ſcotulis*.

V. 294. *Ut quæque eſt lanugo fere*] *feræ* ſcripti. opinor a Prudentio eſſe, *Ut cuique eſt lanugo feræ*. mox *avium verſicolorum* ex membranis.

V. 302. *vitioſis artibus*] *artubus* Oxonius.

V. 323. *vetitamque gulam*] *vegetamque* in Put. Thuan. Oxonio, Rottendorphio, & tribus Torrentianis. & ſic Aldus. Hymno Eulaliæ, *Flamma comis vegetata caput occupat.* pro *ganeonis* etiam in Rottendorphio pro diverſa lectione, *labeonis*, addito gloſſemate, id eſt *guloſi*.

V. 334. *addicit amori*] *amore* in Thuano. paullo poſt *teſtificatus* ſcripti excepto Rottendorphio, non *teſtificatur*.

V. 354. *Ingenii peperit bona omnia*] ſynalæpha eſt

Pru-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Prudentio familiaris, ut dictum Cathem. hymno XII. v. 131. cave igitur quicquam adverſus fidem veterrimorum codicum immutes. Giſelinus τὸ *nam* inculcarat. alii, *peperitque*. fruſtra.

v. 363. *rapidive fragoris*] *rabidiue* duo veterrimi cum Rottendorphio. ſic *veſania fervida Circi* præceſſit, & mox *mens vulgi perfurit*.

v. 367. *Lacedæmonias palæſtras*] probe ſic potiores ſcripti. mox *publicus edit conſenſus* non *Conſeſſus* Puteaneus cum Rottendorphio, & *hilaram plebem*, non *hilarem*. quod poſtremum Ciceroni ſollemne. idque Aldus expreſſit, & ab Egmondano confirmatur.

v. 405. *idololatrix Relligio*] *ido'olatris* ſcribebat Gronovius in Obſervationibus Eccleſiaſticis. quod admittendum opinor. cum alterum nec Græcum ſit nec Latinum.

v. 410. *Chananeus atque agmina denſet*] Χαναναῖος. ſic noſtri. Giſelinus perperam malebat, *Chananæus & agmina denſet*. mox *Zebuſiaca turmæ* in Puteaneo. deinde noſtri omnes *Mortifero ſplendore micant radiantque necantque*. niſi quod in Oxonio, *nitentque*. paullo poſt in eodem Puteaneo *Cittæe* & *gens Fereza*. & *rex promovet Euveorum*. quomodo & Rottendorphius. In Thuano, *Eunæorum*. *Cathes* ſunt χετταῖοι Septuaginta Interpretibus Geneſios XV. In Egmondano *Chittæe*. & Juſtino Martyri. Jebuzæi, Ἰεβουσαῖοι Geneſios XV. Phereſei, φερεζαῖοι ibidem. Evæi, Εὐαῖοι Geneſ. XXXVI. Joſuæ XXIV.

v. 431. *& nebulonum Spirituum*] ſic noſtri. in quibuſdam aiunt legi *nebuloſum*. quod Giphanius eſt amplexus. Atqui *nebulo*, teſte ad Terentium Donato, *fur, quod nebulas objiciat. vel inanis & vanus, ut nebula eſt*. quod in diabolum optime quadrat.

v. 460. *petulanti e pectore Sion*] ſic ſcripti apud me

me omnes. mox pro *pulverea calcaſſevia* malit ex ſcripto Cauchius *purpurea*. cum mare rubrum intelligatur. ſed aliter noſtri codices.

v. 475. *ſitiens ſub gurgite limus*] *in gurgite* ex ſcriptis iiſdem.

v. 489. *Præſidium, quem non fragor hoſticus, arietis aut quem Vis impacta quatit, non æris machina roſtro Arietat.*] ſic aliquanto rectius Giphanius, quam Weitzius, *arietis aut vis.* in Oxonio, *aut arietis Vis inpacta quatit, non ærato.* in Rottendorphio & tribus Torrentianis, *Vis impacta quatit, quem ærato.* in quibuſdam, *Vis quatit impacta ærato.* At Puteaneus & Thuanus veterrimi decurtant ſuperflua hoc modo:

Præſidium, quem non ærato machina roſtro
Arietat inſiliens.

Nec quiſquam emunctæ naris dubitabit, quin, reliqua tollenda ſint, ſi advertet animum ad illa *Hoſtibus obſiſtens*, cui mox ſubjungitur *fragor hoſticus.* tum illa *arietis* & *arietat.* quæ prorſus inconcinna ſunt. *Arietare* ſolemniter cum caſu quarto conjunxit Prudentius. ut *Arietare ædes* Plauto, & *arietare áliquem in Terram* Curtio.

v. 496. *Præcingit triplici*] *Præcingat* ex ſcriptis. deinde *Gigantas* iidem. de quo ad Naſonem. mox v. 522. *Principe Belia* vetuſtiores. *Beliades* infra. Pſychomachia v. 714. ex ſcriptis, *Præceptor Belia mihi.*

v. 532. *vis nulla reſiſtet*] ita hæc legenda ac diſtinguenda ſunt ex Thuaneo & Rottendorphio. perperam *reſiſtit* in vulgatis.

v. 540. *Securam rapiens*] *penetrans* in Puteaneo, Oxonio, & Cauchiano.

v. 549. *Nobile, ſollicitum*] *Mobile* in omnibus noſtris. deinde Thuaneus a manu prima *vegetabile.* quo vocabulo uti amat Prudentius. tum

Vi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Victorem modo caſta ſuum veneretur , non *facta*, meliores.

v. 555. *Mundique hominumque*] ita conſtanter noſtri. Weitzius *mundi*.

v. 566. *Abeſſalom*] *Abeſſalon* & hic & alibi in noſtris exemplaribus.

v. 576. *Progeniem verum*] ex conjectura Cauchius, *vero*.

v. 579. *miſceret crimina juſtis*] *ſereret ſua crimina juſtis* Puteaneus ac Thuanus cum Rottendorphio ex noſtris. etiam Egmondanus & Palatinus Weitzii, & Cauchianus, probe omnino. *ſerere dogma*, & *ſerere loquelam*. paſſione B. Fructuoſi.

v. 588. *caput inſerit ille trilingue conjugis in fauces*] *trilinguæ conjugis*. Put.& Thuan.quod Salmaſio probabatur.

v. 598. *motatuque uterum*] *motatumque* in noſtris. & *pietatis crimine*. non *pectore*. iidem noſtri. & mox *poſtuma matris* vetuſtiores.

v.622. *Partos materno funere natos*] *paſtos* ex ſcriptis.

v. 626. *Sanctum, Lector, percurre volumen*] *percenſe* noſtri omnes cum Aldo & Weitzianis. niſi quod unus ex illis *perquire*. *pertende* cogitabam aliquando, ſed cum amet verbo *percenſere* uti Prudentius, non eſt ut controverſiam iſti ſcripturæ moveamus, *Percenſere* hic loci eſt tertiæ conjugationis. ſic hymno Vincentii,

Nunc Angelorum particeps
Collucis inſigni ſtola.

ita enim optime codex Puteaneus. cum viderent *Colluces*, quod in cæteris exſtat conſtanter exemplaribus, non poſſe ferri eo loco, audacter nimis refinxerunt, *Luces in inſigni ſtola*. v. 60. ejuſdem hymni, *Extorque, ſi potes, fidem*. ubi ultimam in *extorqueo* brevem facit eadem licentia. Hymno Vincentii v. 393. *frendit* pro *frendet* habes. quo & Plautus uſus eſt.

v. 629.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 629. *Ex patre nam vos eſſe meo genitos*] ſic ſcripti. non *patre Deo.*

v. 635. *furvo & ſe munere vilem*] imo *fulvo munere.* hoc eſt auro. ut recte Puteaneus cum Thuano, quod & marginem Marneſianæ editionis occupavit.

v. 642. *Cur non vetat, inquit*] non *inquis* præſtantiores libri. deinde *qui ſi velit omnes*, pro *quod*, Puteaneus & Rottendorphius cum tribus Torrentianis *tum auctor fuerit fautorque malorum* Rottendorphius. quod placet. nam *auctor* & *factor* eadem ſignificatione ſunt. in Cauchiano æque bene *fautorve.*

v. 646. *ne ſancta voluntas*] *nec ſancta* Thuaneus & alii complures. quod ſenſus requirit.

v. 657. *ſtolida conſervet ab aure*] ita ſcripti, non *arce.*

v. 666. *opere inſtaurare ſecundo*] *ope reſtaurare ſecunda* Puteaneus & Thuanus. quod melius utique. & ſic duo Weitziani. deinde *qui talia præſtet* ex iiſdem ſcriptis.

v. 678. *laxeque ſoluto*] *laxæque* Put. refer ad voluntatem.

v. 699. *Unde ait ipſe parens*] *Vade, ait*, tres vetuſtiores noſtri. Simile mendum inſedit Statianos codices Theb. XI. v. 672. ubi ſcribendum, *Vade. jacent nati. quæ jam tibi vota ſuperſunt?* idque ex conjectura noſtra.

v. 700. *Vade homo & adflatu*] abeſt τὸ *&* a Puteaneo & Rottendorphio. adi annotata Cathemer. hymno XII. v. 131. Sed Cauchius, *Vade homo, ait, flatu.* non male. deinde *Inſubjecte, potens*, non *Inſubjecta*, Puteaneus & Oxonius. ſic ſupra *ingenitus, innatus*, pro *non nato, non genito.* vide Apotheoſ. v. 892.

v. 719. *Hac pietate vigens*] *vagus* noſtri cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Aldo, & ex Weitzianis præcipui. familiaris Prudentio cæſura. ſic Apotheoſi v. 795. *cujus imitati in umbra eſt.* ubi *ſimulatio*, quod verſu proxime ſubſequitur denuo, repoſuerunt. Pſychomachia v, 713. *Cum placet aërius, & de fantaſmate viſus.* paullo ante in Oxonio, *alternum tua damnet culpa viciſſim.*

v. 712. *illud magis utile retur*] ſic meliores mutata diſtinctione.

v. 726. *Præluſit quibus hiſtoriæ*] *hiſtoria* ex ſcriptis. mox noſtri conſtanter, ut & Weitziani, *Nubibus urbicremis.* quare viderit Giphanius, cur ex ſuis exemplaribus repoſitum eat, *Niſibus urbicremis.*

v. 743. *Traxerat Eva virum*] *Traxerit* in Oxonio.

v. 758. *fragilis juſſa ad cæleſtia voti.*] ſic diſtinguendum.

v. 780. *Orpham*] *Orfan* Puteaneus. & mox *Noomin.* quomodo & Egmondanus. pro quo in Oxonio & Rottendorphio *Noemi.* deinde *atquin* in ſcriptis.

v. 787. *agreſtis oburitur æſtu*] *agreſti amburitur æſtu* probe Puteaneus cum Thuano, Rottendorphio & Aldo. mox iidem cum Oxonio, *domum Davitica regna*, omiſſo τῶ &c. optime. eſt enim epexegeſis. dictum Cathem. hymno XII, v. 177. male mox Weitzius *mortales artus.* aliter libri noſtri.

v. 797. *At lævum nemus umbriferum*] *umbrificum* in Rottendorphio. ſic *mitificum* infra ex MSS. *luctificum*, *horrificum*, & ſimilia. paullo ante codices noſtri, *aërium clivoſo margine callem.*

v. 821. *animas unicolores*] *unicoloras* libri. ſic *verſicolorus paries* noſtro libro II. contra Symm. v. 56. & *lana diſcolora* ex ſcriptis hymno Romani v. 302.

v. 834. *rurſum ad convexa reverti*] *ſurſum* Thuaneus. paullo ante *Formatam non poſſe mori*, omnes noſtri.

v. 945. *Averſis ſed recte oculis*] *rite* ex ſcriptis, & *miſeri properanda pericula mundi.* epexegeſis, monitum hymno Cathem. XII. v. 131.

v. 856. *divorſoria carnis*] ſic Puteaneus.

v. 860. *roſeo de gramine rorem*] *de ſtramine* Puteaneus, Oxonius, Rottendorphius, tres Torrentiani, cum Egmondano & Aldo. probe *ſtramen* pro toro aut ſtramento. poſt hunc verſum ſequebantur in vulgatis ſeni verſus qui a membranis noſtris omnibus abſunt, etiam ab Egmondano & Palatino Weitzii. nec agnoſcit Aldus & tollendos puto, cum turbent ſeriem orationis, & ſint inſulſi:

Aſt aliæ, quas dira lues errorque malignus
Inmerſit tenebris, vaſtoque obſedit Averno,
Haud inpune piis ab ſemet abeſſe fatentur
Conciliis, meritas ferre & per ſæcula pœnas:
Quis patris antiqui aut ægri reverentis abyſſus
Excluſis mundique bonis cum morte potitis
Ditibus & longo, &c.

v. 863. *Semet abeſſe fatentur Conſiliis*] *ſemet deeſſe* duo Torrentiani. & verſu ſequenti, *meritas pœnas per ſæcula ferre.* quomodo & Giphanius Indice Lucretiano. etiam *abyſſo*, ſed apage verſus futiles, in quibus & Giphanius æſtuavit plus ſatis.

v. 867. *Ditibus & longo*] puto *Ditibus at.* In Oxonio *Divitibus longo.* quod pro varianti ſcriptura etiam Rottendorphii marginem inſedit. ad canam Fidem hæc referenda ſunt.

v. 876. *lucida palla*] *pala* Cauchius. non placet.

v. 882. *nec pupula parva*] *& pupula* Thuanus, Rottendorphius, & tres Torrentiani. poſſis etiam, *nec pupula prava.*

v. 889.

v. 889. *litora Thules*] *Thylæ* ſcripti. deinde *Tranſadigit*, niſi quod in Oxonio & Aldino *Trans adiit*. *Tranſadigere* Virgilianum verbum. & ſic vetuſtiore Weitziani. alii aliter.

v. 893. *Numquid & exutæ membris*] ſic Thuaneus. In Puteano & ceteris noſtris *exuti*. & ſic Aldus. *viſus* ſubintellige.

v. 900. *Expertos dubitas animas percurrere viſus*] bene omnino Puteaneus cum Oxonio, Cauchiano, Rottendorphio, & Torrentianis tribus, *Expertus* & *percurrere viſu*. prava diſtinctio occaſionem dedit loco pervertendo. *Exſpertas* Thuaneus, & a manu ſecunda *Expertis*. *Expertus* in ſomnis videlicet.

v. 916. *denſata graventur*] *denſeta* Puteaneus & Oxonius. probe. de quo hymno V. Cathem. v. 53. tum *Corporeus Johannis* idem Puteanus & tres Torrentiani. de quo Cathem. hymno VI. v. 105. deinde *tacitis futuris* præſtantiores, non *figuris*.

v. 924. *raucos & percipit aure Mugitus*] *triſtes Mugitus* in Puteaneo. etiam in Thuano a manu ſecunda.

v. 930. *rabidos ſub tatra nocte caminos*] *rapidos, ſubterna nocte caminos* noſtri potiores cum Egmondano & Aldo. recte. libro primo in Symmachum,

Relligionis opem ſubternis poſcere ab antris.

deinde *ſetius*, non *ſecius* vetuſtiſſimi codices. ut & apud Maronem, Ovidium, Silium, alios paſſim.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

NICOLAI HEINSII IN PSYCHOMACHIAM PRUDENTII NOTÆ.

In Præfationem.

V. 1. *Trima credendi via eſt*] abeſt verbum ſubſtantivum ab omnibus noſtris, quod mirificas hoc loco turbas concitarat. eſt enim epexegeſis, uti jam dictum Cathem. præfatione v. 26. cetera diſtinctione juvimus.

V. 6. *Quod dulce cordi eſt*] & hic jubent exeſſe verbum ſubſtantivum libri veteres.

V. 12. *Deo parente, matre virtute editam*] *Deo placentem* noſtri omnes cum Aldo. ſic Quirini paſſione, *Quirinum placitum Deo.* mox *portenta cordis ſervientis* Puteaneus & Oxonius, cum duobus Weitzianis. ſic hymno Cathemerinon primo, *Ne mens ſopori ſerviat.* Hymno III. *Hæc opulentia Chriſticolis ſervit.* Hymno XII, *Non ille ſervit noctibus.* atque ita porro. infra hoc ipſo carmine, *Quæ capta fœdæ ſerviat libidini.*

V. 25. *Captis tenebat*] *tenebant* ſcripti cum Aldo.

V. 33. *Attrita boiis colla liber erigit*] primo non eſt audiendus Gruterus, qui adverſus fidem membranarum veterum huc vocabulum obſoletum revocare contendit, reponens *Artita colla*, quod & hymno Hemiterii is ipſe ibat repoſitum,

Et chalybs artita colla gravibus ambit circulis.

atqui *colla jugis attrita* paſſim de bubus & equis apud poëtas occurrunt. pro *boiis* ſolus ex noſtris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Thuaneus *boigis*. Ceteri cum Aldo *bacis* aut *baccis*. ſed *bacis* vetuſtiores, quæ vera eſt ortographia; ut Giphanio etiam videbatur. pari modo noſtri quoque hymno primo Peri Steph. *Carcer illigata duris colla bacis inpedit*. Additum in Rottendorphio priore: *Bacæ proprie dicuntur fructus lauri, ſive racemi ederarum. ſed hic pro nodis catenarum ponuntur. Baccæ vero per duo* CC *miniſtræ Bacchi ſunt. circulos* vocavit Prudentius loco jam prolato, quos nunc *bacas catenarum* dicit. & hanc lectionem ſequor, etſi nequaquam ignoro, Victorem Giſelinum ire in contraria. Vetuſtiſſimus etiam Puteaneus diſertim *baccis*. Superiori verſu noſtri præter Puteaneum eundem *expeditus vinculis*. quos non ſequor.

v. 36. *Ne quam proſapiam*] *Ne qua* in Oxonio. quod Giphanio ſe probavit immerito. *proſapiem* ex ſcriptis ſuis Weitzius.

v. 41. *Origo cujus*] abſunt hi duo verſus a Puteaneo. mox *hoſpitis mapalia*, non *magalia* noſtri omnes.

v. 47. *Et jam quietam Sarra in alvum fertile Munus venire*] ſic Weitzius. *vieta* in Bigotiano. Giſelinus & Aldus, *Et jam vieta Sara in alvo fertilis Munus juventæ*. Scribe ex noſtris,

Et jam vietam Sarra in alvum fertilis
Munus juventæ mater exſanguis ſtupet.

niſi quod in Thuaneo *quietam*, in Oxonio *vieta*. *juventa fertilis in vietam alvum*, ut Præfatione Apotheoſios, v. 47. *fertilis in herbam*. quod illic reſtituimus. τὸ *vieta* Prudentio familiare eſt. Cathemerinon hymno VII,

Oblita lactis jam vieto in pectore.

libro II, contra Symmachum.

Præcipitet Scythica juvenis pietate vietum
Votivo de ponte patrem.

item, *Crinibus albentem niveis & fronte vieta.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Vieta veſtis aranea, apud Lucretium. & ſic apud eundem puto ſcribendum ſub finem libri II. qui verſus vulgo ejiciuntur:

Triſtis item vetula vitis ſator atque vieta
Temporis incuſat nomen, ſaclumque fatigat
Et crepat antiquum.

in ſcriptis exemplaribus, *vitis ſator atque fatigat*. *Vieta membra* Horatio Epod. XII. plura de hoc vocabulo ex Cicerone, Plauto, Terentio, Gellio, aliis collegit Zinzerlingus cap. V Promulſidis criticæ.

v. 60. *Parente inenarrabili atque uno ſatus*] In Puteano, *Parente natus alto & ineffabili*. & ſic Weitziani tres cum Aldo. quam ſcripturam Giphanius ad Lucretium quoque eſt amplexus. ut pes quartus ſit dactylicus, eliſione excluſa. Vide Cathemer. hymno XII, v. 131. *inenarrabilis* jam præceſſerat. v. 41.

v. 65. *pie maritam*] *maritans* Cauchium malle video ex ſcripto codice. aliter noſtri.

IN PSYCHOMACHIAM.

v. 3. *De nomine trino*] *de nomine utroque* in noſtris, & Weitzianis vetuſtioribus. ut de Deo Patre & Filio tantum agat hic loci. & mox *animam fatigat*, non *animum*.

v. 24. *laudis calor*] in Puteaneo *labor*.

v. 40. *gramineo campo*] *in campo* ſcripti.

v. 51. *Sanguine concretos cænoſo*] *ſanioſo* videbatur præſtare, ſed obſtant libri. Credo, quod *lutulentam libidinem* mox vocat noſter, hic manum male feriatam *ſanguinem cænoſum* illi attribuiſſe. *ſaniem* infra. v. 100. habemus.

v. 53. *Hoc tibi habe exclamat*] *Hoc habet, exclamat*, in codicibus noſtris. omnino probe. & ſic Giphanius. Æmulatus eſt Maronianum illud:

Hoc habet; hæc melior magnis data victima divis.

v. 60. *Holoferni*] *Olofernis* in noſtris. deinde *Gemmantemque torum*, non *Gemmatumque*, Puteaneus, Thuanus, & prior Rottendorphius cum Palatino Weitzii. ſic *gemmantes pavonis alæ* apud Martialem, *& gemmantes rore herbæ* apud Lucretium.

v. 68. *terrena in corpora fluxit*] *terreno in corpore* Thuaneus, Oxonius, alter Rottendorphius cum Aldo. unde cenſebam, *terreno in corpore fulſit*.

v. 72. *priſca propago*] in noſtris omnibus *priſtina origo*. *priſtinam* Cauchius. tum mox *carnique novam ſevit*, nempe naturam, prior Rottendorph.

v. 77. *De conſorti fœdere*] *conſortis* in Puteaneo & Weitzii duobus. idem Puteaneus, *dum carnis glutinat uſum*. & ſic uterque Rottendorphii.

v. 87. *Dona hæc ſunt, quis victa jaces*] *quod victa jaces* ſcripti, & *tu princeps ad mortis iter*. tum *corpora commaculas* uterque Rottendorphius.

v. 95. *Sulfureus vortex*] *Solporeus* in Puteaneo ſemper, & *vertex*.

v. 105. *ne tecta rubigo Occupet ablutum ſcabroſa ſorde nitorem*] ſic ſcripti noſtri & Weitziani omnes cum Aldo conſtanter. Viderint ergo illi, quam auctoritatem ſequantur, qui reponunt, *ne ſorde latenti Occupet ablutum rubigo ſcabra*. Scripti etiam *Condere vagina gladium*. non *vagina*.

v. 119. *gemuiſſe dolorem*] *dolore* Thuaneus à manu ſecunda. quod Giphanio ſe probabat, non mihi.

v. 126. *Induerat thoraca humeros*] *humeris* ſcripti.

v. 136. *Ictibus & vacuis*] *jactibus* potiores. tum *Coniſa in plagam*.

v. 140. *Ærea ſed caſſis cocto formata metallo*] *cocto caſſis informata* Puteaneus. Opinor Prudentium dediſſe, *caſſis cocto informata metallo*. nam in mul-
tis

tis veterum *caſſis cocto formata. informare* apud Maronem occurrit pari ſignificatione. ut libro VIII. *His informatum manibus fulmen.* & *Ingentem clypeum informant.* paullo ante non recte Giphanius *vibrata cerebum.* noſtri omnes *librata.* nec enſem librari dicit Prudentius, ſed manum.

v. 177. *Virtus nam vidua eſt*] *Virtus: & vidua eſt* cum Put. & Thuano. mox *villis oneraverat armos* omnes noſtri. non *ornaverat.*

v. 189. *ingeſtas auras*] *infeſtas* noſtri. ſed perperam.

v. 208. *Inſignem titulis*] ſic in omnibus noſtris. fruſtra *telis* Weitzius.

v. 225. *transfugit in orbem*] ita noſtri. Weitzius ex Piccarti libro *transfluxit.*

v. 232 *Quæ miſeros optare jubent*] *jubet* ſcripti. deinde *lenta ſolatia* non *læta*, Puteaneus cum Oxonio, & Thuaneo à manu ſecunda. utrumque & Aldus confirmat. mox *meditamine* caſtigatiores pro *medicamine.*

v. 252. *Inbuere, & fragili vires fœdare triumpho*] *Inbuere, fragilique viros fœdare* ſcripti conſtanter & vere. Adi annotata ad Apotheoſin. v. 137. ubi id genus complura loca ſanavimus.

v. 261. *violaverat inſidioſis*] *vitiaverat* Puteaneus. placet. infra v. 626 ex ſcriptis, *invitiabile ævum. Vitiare animam* paſſione Hippolyti, v. 62.

v. 273. *Vectoris preſſu*] *Pectoris inpreſſu* noſtri. niſi quod in priore Rottendorphio *inpulſu.* mox *Proſpicit obtritam* Rottendorphius uterque cum Puteaneo & Aldo. nec aliter Fuldanus Weitzii.

v. 293. *fundali ſtridore*] in Thuaneo *funali.* quod in Egmondano & Palatino Weitzius invenerat. ſic infra v. 866. *funalis machina.* ubi & in Oxonio *fundalis.* Hymno B. Vincentii *funale textum* pro culleo. mox etiam tres vetuſtiores, *formidabile fervet*,

non *terret*. *teneris annis* præterea omnes. niſi quod in uno Cauchiano *terret*.

v. 302. *Servatur qua certa mihi*] *quia certa* in Puteaneo.

v. 305. *perſtringens aera*] idem *præſtringens* cum Weitzianis. ſic Apotheoſi v. 400. *præſtringi luce oculos* ſcripti. plura alibi congeſſimus.

v. 312. *Delibuta comas, oculis vaga, languida voce*] perſiſtit in Græciſmo prior Rottendorphius *Oculos vaga, languida vocem.* ſic ſupra, *Nuda humeros, intonſa comas, exſerta lacertos.* & ſic Cauchianus. poſtea *Ac tunc* ſcripti.

v. 324. *Nervo pulſa fugit*] *Nervum* Puteaneus. Ni fallor, *Nervo impulſa fugit.* exemplo illius Maroniani ex duodecimo Æneidos, *Non ſecus ac nervo per nubem inpulſa ſagitta.* deinde *frameam nec dextra minatur* vetuſtiores. in aliis *framea*.

v. 330. *Ferratoſque toros*] *choros* alter Rottendorphii. Aldus *oblito robore*. ſed fruſtra.

v. 335. *bratteolis*] ſic veterrimi codices. & mox *ganearum lege*.

v. 350. *Inſtimulans animos*] *Exſtimulans* libri principes cum Aldo. mox *infuſum nardum* noſtri omnes. in Cauchiano tamen codice *infuſam* erit videre.

v. 367. *Ite ad nocturnas epulas*] ſic Oxonius cum Aldo. In ceteris noſtris *Inde*. quod verius. ut interrogationis nota continuetur in ſequentibus. mox perperam Giphanius cum Aldo, *Immenſam cyathis ſtillantibus undam, ubi multo Fulcra mero. in menſam libare* habes apud Maronem Æn. I. v. 736. ubi plura.

v. 371. *eremi ſitis*] *erimi* in Puteaneo. & mox ſcripti *ſalientem vertice*. ut & *veſtris fluxit avis*. non *e vertice*, & *noſtris avis*. tum *patria in tentoria* Cauchii liber.

v. 385. *qua Deus ipſe Natus homo*] *Eſſet homo* iidem codices noſtri.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 390. *recidiva in prælia*] ſic noſtri excepto priore Rottendorphio. de hoc vocabulo multis jam egi ad Claudianum.

v. 397. *Jonatham*] ita Puteaneus. tum is ipſe cum ceteris, *Conviolaſſe favo ſceptri*, non *favo ſumto*. mox Puteanus denuo cum Thuano *quadrijugis*.

v. 410. *Cornibus oppaſſis*] alii *expaſſis*. ſcripti noſtri *oppanſis*. ſic *panſis brachiis* Cathem. hymno XII. v. 170. ex ſcriptis. amat autem ejuſmodi vocabula Prudentius. ſic ſupra habuimus, *obliſo robore. obliſo collo* etiam infra. & *obliſo gutture:* alibi *Obſtrangulare, obludere, obbruteſcere, oppalleſcere*, hymno I. Peri Steph. & hymno II. v. 190. ex codice veterrimo, *Offoſſa gignunt rudera*. & ſimilia.

v. 414. *Pulvere fœdat humi*] *Pulvere fœdatur*, ſollemni Græciſmo, Puteaneus cum utroque Rottendorphio.

v. 424. *fruſtis cum ſanguinis implet*] ita ſcripti. ut & paullo poſt Puteanus ac Thuaneus cum Cauchiano, *nimiis pro dulcibus*, non *luxibus*. tum *aſperet hauſtu*. Oxonius, *horrificos ſapor ult. aſperet hauſtus*.

v. 442. *diſcordia diſſona turpat*] *turbat* noſtri. tum mox *Trædurat teneras plantas*, non *Perdurat* iidem. & hoc bene. uſus eſt eodem verbo Paſſione B. Vincentii. v. 178.

v. 456. *aurique legens fragmenta caduci inter arenarum cumulos*] Opinor *aurique legens ramenta*. agit enim de auro nondum excocto, & in arenæ fluviatilis ramentis lecto. infra de Avaritia jam occiſa,

— *de corpore diripit auri*
Sordida fruſta rudis, nec adhuc fornace recoctam
Materiem. Plinius libro XXXIII. cap. IV. *Apud nos tribus modis fluminum ramentis aurum invenitur*, Reſtitui id ipſum vocabulum & Lucano. *galeæ ramenta*. mox *cruminis* libri vetuſtiores.

v. 465. *inſomnia, ſordes*] *ſortes* in priore Rottendorphio.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 479. *fames inproba natos*] *famis* ſcribendum cum Puteaneo. ſic idem mox v. 508. *ſtupuit luu inproba.* quomodo & Egmondanus utroque loco. qua de re egimus Cathemer. hymno VII, v. 162.

v. 484. *perque offenſacula multa*] *offendicula* in Puteaneo. ſed lex metri obnititur. & *offenſacula* denuo infra habemus v. 781. quamquam de his talibus parum ſollicitus fuiſſe poteſt videri Prudentius. ſic priorem in *mitra* corripiebat modo, & in *rubigine* primam. ne jam dicam, quoties in Græcis idem permittat ſibi. Secundam in *redimire* mox producet. v. 687. ſecundam in *elutum* corripuit Paſſione Vincentii v. 362. ita enim illic ſcripti. ſed & paucis interjectis verſibus habebis, *peculator avarus.* ita enim ſcribendum volunt duo vetuſtiſſimi codices. & *ſpeculator* vix locum hic habet. *Peculatores* a peculio. Paulo ante *ſecum errare facit*, non *ſinit* in Cauchiano.

v. 493. *Omne hominum rapit illa genus*] *capit* in altero Rottendorphio. verſu proximo ſcripti conſtanter cum Aldo, *neque eſt violentius ullum*, hiatu relicto. quod familiare Prudentio. putabam aliquando, *neque ea violentius ullum.* in vulgatis, *neque enim.* ſed videnda quæ congeſſimus in hanc rem Cathem. hymno XII. v. 131.

v. 507. *Perſtringens paucos tenui de vulnere lædit*] meliores hic denuo *præſtringit.* ut paſſim apud noſtrum.

v. 511. *nec noſtra potentia præfert*] in aliis *refert.* ſed noſtri omnes *perfert.* nec aliter Aldus. quod verum eſt. In uno Weitzii Fuldano *profert.* in Cauchiano *præfert.*

v. 530. *nonne triumpho Egimus Iſcarioth*] ita Giſelini editio. ſed noſtri codices præcipui, *triumfum Egimus ex Scarioth.* quomodo & Aldus. in nonnullis *e Scarioth.* deinde perperam mutavit Weitzius

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

tzius illud *magnus diſcipulorum* in *ſummus* aliter codices noſtri præſtantiores. neque ſane *ſummus diſcipulorum* Scariothes Judas fuit habitus. de hoc loquendi modo ad hymnum XII. Cathem. v. 185. paulo ante idem *nigrante honore* immeritum mutavit in *migrante*. mox *Quid ſibi tanta volunt faſtidia* in Cauchii ſchedis.

v. 532. *dextramque paropſide tingit*] codices noſtri *parapſide*. vetuſtiores tamen *parabſide*. & *jungit* pro *tingit* omnes. Quare putabam aliquando, *inungit*. ſed *jungit* bene omnino ſe habet. In Puteaneo *dextraque parabſide jungit*. ſic præfatione περὶ ςεφάνων pari modo variant libri veteres, *Graviſque & ampla argentea eſt parapſis. parapſide* ſeu *parabſide* conſtanter ſcriptum offendi in veterrimis quoque Martialis ac Juvenalis exemplaribus, quorum apud illum habes libro XI Ep. XXVIII *Parapſide rubra*, apud hunc Sat. III *quam multa magnaque parapſide cænat*. ita enim & Turnebus ibi in vetuſtis codicibus exſtare monuit, & nos in compluribus invenimus. Sane Heſychio, παραψίδες ἢ παροψίδες τὰ μεγάλα τρυβλία. & ſic apud Suetonium in Galba, & etiam in Digeſtis non ſemel priſci codices. quare & Turnebus id ab apſide deducebat, ut & Cujacius Obſ. X. cap. XVII. Gloſſæ veteres apud eundem Cujacium, *Parapſis acetabulum majus & ſuffuſorium*. Sed & Iſidorus, *Parapſis quadrangulum & quadrilaterum vas, id eſt paribus apſidibus*. quod facit pro ſcriptura *parabſidis*. nec defuere, qui inter *parapſidem* & *paropſidem* ſic diſtinxerint, ut paropſis eſſet ſcutella eſcaria, parapſis ἐμβάφιον vel ὀξυβάφιον. Gloſſarium veterrimum Voſſianæ bibliothecæ, *parabſis, acetabolum majus. aliqui & catinum appellant*. Cum Heſychio facit Papias. *Parapſis, parapſidos, gabata vel patina, acetabulum aliquod & catinum ita appellari putant, parepſis idem*.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Lege *paropſis idem*. Idem, *Parapſis, quadriangulum & quadrilaterum vas eſt ex paribus apſidis.* ſic ſcribe, non *ex paribus aſſis.*

v. 537. *concidit Achan*] *Achar* Put. *Acham* Thuanens. ceteri cum Puteaneo faciunt.

v. 573. *Operatio campum*] ſic conſtanter ſcripti. probe. monuit Giſelinus & pluribus ad D. Paulini opera Roſweydus. vulgati *miſeratio. operatio* a bonis operibus deducitur. deinde iidem ſcripti, *omnibus ibat Nudata induviis*, non *exuviis*.

v. 580. *miſerando inopum*] ſic ſcripti. deinde Puteaneus & Thuan. *Jam loculos ditata fidem*, non *fide*, ſollemni Græciſmo. denique *rediture fenore* conſtanter ſcripti. nec recte mutatum a Weitzio, & iidem, *Virtutis fulmen & impos* non *inopſque*. Cathem. hymno X,

Mentis impos efferatis percitus furoribus.

v. 586. *nam quæ fraudis via reſtat*] *reſtet* ex ſcriptis. nec male Egmondanus *fraudi*. ſed male mox Weitzius *obliſo robore*. quod præceſſerat. *gutture noſtri*. ſupra, *obliſo luiturus jugera collo*, &, *Ferratoſque toros obliſo robore mulcet*. ubi perperam circumferebatur, *oblito robore*.

v. 598. *Mox ſpolia exſtincto de corpore diripit*] In Puteaneo, *exuncto de corpore*. in Egmondano *exucto*. Puto *exuto de corpore*. ſic ſupra, *torvam faciem furialiaque arma Exuit*. paſſione Agnetis, *Exutus inde ſpiritus emicat*. & apud Paulinum epiſtola ad Auſonium: *ſera erit exutis homini querimonia membris*. mox *marſuppia* Puteaneus, & *tiniis materiam*. *tiniis* & alias in optimis exemplaribus inveni. *marſuppium* quoque paſſione Laurentii.

v. 609. *nil velle ſuper quam poſtulet uſus*] ita caſtigatiores ſcripti. & mox, *providus ito*.

v. 619. *victum non defore viles*] *non defore vitæ* in Oxonio. mox *Adãbitas* pro *An dubitas* tres vetuſtio-

tuſtio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

tuſtiores ex noſtris. tum, *vitæ dator & dator eſcæ eſt*, & *luciferum paſtum* iidem conſtanter.

v. 626. *inviolabilis ævi*] ſic noſtrorum plerique. niſi quod in priore Rottendorphio, *inſatiabilis*. Puteaneus, *invitiabilis*. quod ex ſuis expreſſerat Weitzius. Vide ſupra v. 261 hoc libro ex ſcriptis.

v. 630. *placidæ fidei*] *placitæ* meliores. tum *ſedato & pulvere campi*. & *Veſtis aduſque pedes* conſtanter. quod mutari a Giphanio non debuit. nec felicius ille pro *diſcingitur*, quod noſtri omnes tuentur, *diſcinditur*. *diſcingere lites* & *jurgia* frequenter apud Juriſconſultos & Sidonium Apollinarem occurrit. infra. v. 822. *diſcincta juventus*. quod & illic ſcripti perperam immutabant.

v. 642. *ſuis victoribus arcem Ætheris*] *arce* tres veterrimi ex noſtris. Forte *arces*.

v. 654. *nigroſque relapſo gurgite*] ſic noſtri. niſi quod in Puteaneo *relaxo*. Weitzius, *repulſo*.

v. 683. *diſcordia noſtros Intrarat cuneos*] ita noſtri & Weitziani. nollem Giphanius Fabricium ſecutus eſſet, qui *lætos cuneos* dedit. mox eleganter *ſtructum & ſerpente flagellum*, ut *ſtructus capillus*. nec aliter codices noſtri. *ſtructis talentis ordines* paſſione Laurentii. Weitzius hic non eſt audiendus. nec Giphanius. quorum alter *& ſtructum*, alter *ſtrictum &*. Vide Cathemerin. hymno XII, v. 131. *jacebant* etiam vetuſtiores & *reſpondet*. denique, *proſpera noſtra vulnerat* iidem conſtanter.

v. 704. *Et deprenſa tremit*] *tremunt* tres vetuſtiores noſtri cum Palatino Weitzii. bene. de quo ad Maronem Eclog. VI. v. 30. mox omnes, *miſſu cujatis*, non *juſſu*.

v. 713. *Aut innata anima eſt*] *animam* Thuaneus manu ſecunda. In primo Rottendorphio *Haud innata anima eſt*. & ſic Fuldanus Weitzii.

v. 714. *Eſt mihi præceptor Belial: domus eſt plaga*

mundi] primo Puteaneus & Thuanus cum tribus Weitzii *Præceptor Belia mihi.* recte. adeantur annotata ad Hamartigeniam v. 714. In priore Rottendorphio *Præceptor mihi Belial ſit.* in altero, *Præceptor Belial mihi adeſt.* deinde omnes noſtri & Weitziani, *domus & plaga mundus.* niſi quod in altero Rottendorphio, *domus & plaga mundi.*

v. 719. *feralis beſtia*] ſic ſcripti apud me uno conſenſu. quare cave audias Weitzianum illud *furialis beſtia.* ſupra v. 565. *ferale monſtrum* pari modo dixerat noſter.

v. 723. *Quod tradat*] ſic Thuanus. in Puteaneo & ceteris *trudat.* mox *Diſciſſum fœdis animalibus* noſtri. unus ſolummodo Rottendorphius, *Diſciſſumque feris.*

v. 727. *poſtquam intra tuta morari contigit, ac ſtatione frui, valloque fovere Pacificos ſenſus, & in otia ſolvere curas*] horum loco ſuccincte Puteaneus & prior Rottendorphius,

——— tranquillæ plebis ad unum
Senſibus in tuta valli ſtatione locatis.

Thuaneus & Oxonius vulgatam quidem ſcripturam expreſſere, ſed poſt τὸ *ſolvere curas*, addunt;

Senſibus in tuta valli ſtatione locatis.

unde liquet duplicem diverſarum editionum ſcripturam hic denuo in libris confundi. nec minus turbata omnia hic loci in Weitzianis exemplaribus. Videantur quæ ille cum ex aliis codicibus, tum ex Piccarti libro profert. Aldus:

In commune bonis, tranquillæ plebis ad unum
Contigit hac ſtatione frui, valloque foveri
Pacificos ſenſus, & in otia ſolvere curas.
Exſtruitur, &c.

Placet Græciſmus, *vallo foveri pacificos ſenſus.* & *fovere vallum* eſt Maronianum. codicem Puteaneum tamen hic audio præ ceteris.

v. 733.

v. 733. *circumſpicit aëre viſus*] probo Puteaneum, *circum inſpicit*. quod & Apotheoſi v. 489 Prudentio reddidimus. mox *Huc ſincera fides* Put. & Egmond. in Oxonio *Hinc*. neutrum arridet.

v. 739. *Conſpicua, populoſque jubent*] ita noſtri. perperam Weitzius id immutavit. ut & proximum *Degeneri languore tegat*.

v. 746. *exſpectat concio*] eleganter Puteaneus & Thuanus *exſpectant*. qualia nos complura apud priſcos ſcriptores reſtituimus ope membranarum. *conveniunt vicinia*, & *Gracia tranſtulerant vires*, aliaque id genus complura ex veterrimis libris apud Naſonem. apud Maronem ex iiſdem, *bractea crepitabant*. ſed nos alio nunc properamus.

v. 752. *Contigit. exſtincta eſt*] ita & hic noſtri omnes. Weitzius intempeſtive huc revocavit, *Hoc habet*. de quo ſupra v. 53. tum & Giphanius perperam verbum ſubſtantivum tollit.

v. 759. *Senſibus in veſtris*] *in noſtris* omnia vetuſta apud me exemplaria. deinde *fiſſa voluntas*. niſi quod in Thuaneo a manu prima *fuſa*. in priore Rottendorphio *fixa*. mox apage Weitzianum illud *conjunctet amor*. in omnibus noſtris *conjungat*.

v. 773. *Cum cupias offerre probat*] *probet* rectius in Thuano. mox *flammicomis ignibus* ſcripti, non *flammivomis*.

v. 787. *liquido oblectatur odore*] *puro odore* Puteaneus.

v. 801. *Sed defenſa Fide*] ſic Thuaneus, in ceteris *Fides*. mox *egregio labori* non *opus egregium* in præſtantioribus ſcriptis.

v. 806. *ſucceſſor inermis*] *inermus* in duobus noſtrorum veterrimis. nec aliter Egmondanus & Palatinus Weitzii. bene. *Vulgus inermum* Maroni. uſi eodem vocabulo Cicero, Salluſtius, alii.

v. 811. *Tunc & Jeruſalem templo illuſtrata quietum*]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

tum] ſic omnes noſtri, non *quieto.* & etiam omittunt. at Puteaneus *Tunc Hieruſales.* ut apud Paullinum, carmine ad Cytherium, *Plantata domino in atriis Hieruſales.* apud eundem Pſalmo CXXXVI. *quo plebs tua claram Manibus æternis Hieruſalen habitabit.* ibidem ter quaterve *Hieruſalem* occurrit, duabus prioribus ſyllabis correptis, productis tribus poſterioribus. ut & alibi apud eundem. idque ad exemplum Græcorum. Certe in metaphraſi pſalmorum Apollinaris paſſim pari modo, Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλῆς, Ἱερουσαλῶ, & in vocativo caſus, Ἱερουσαλή. Vide illum Pſalmis CXXXVI, & CXLVII. Cauchius ex ſuo codice *Jeruſale* annotarat, & videbatur probare, addito Paulini loco, *Hic Hieruſalen habitabat.*

v. 816. *Numquid terrigenis phalanges*] *Nam quid* & *terrigenas falangas* potiores.

v. 821. *Munia nunc agitet*] ita ſcripti conſtanter. ne quis forte Giphanium audiat *Mania* reponentem.

822. *Atque ſacris ædem properet diſcincta juventus.*] *ſacris ſedem* duo veterrimi ex noſtris. *ſacri ſedem* Oxonius. ſed & *diſcincta juventus* bene ſe habet, pro quo multi veteres *diſtincta.* monitum jam ſupra v. 630. mox libri *Deſiluit.* deinde Thuaneus *læto fundamine*, pro *jacto.* Forte *læto fundamine.*

v. 829. *ſymmetra*] *ſemetra* libri fideliores. & *ſemetra* videtur *ſymmetris* contraria facere. vocabulum dimidia ex parte Latinum, ut *primoplaſtus*, quo alibi utitur.

v. 834. *nullum illic ſtructile ſaxum*] *nullum hic* Thuaneus hiatu relicto. de quo hymno XII. v. 131. Cathemerinon.

v. 836. *complectitur arcu*] *actu* Puteaneus. ſupra, *Sic quicquid gerimus mentiſque & corporis actu.* Vide annotata Cathemerin. hymno IV. v. 77.

v. 842.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 842. *quam corpore toto Quadrua vis animat.*] ita ſcripti. perperam hæc interpolarat Weitzius.

v. 847. *algida Borrhæ*] *Borræ* duo vetuſtiores. tres alii *Boreæ*. Paulinus ode ad Nicetam, *Te patrem dicit plaga tota Borræ.* quem locum Cauchius quoque viderat. ut mirer illum auctoritate codicis ſui permotum voluiſſe tolli hunc verſum. deinde *trinum nomen*, non *numen* potiores ex noſtris bene cum Aldo.

v. 857. *Hinc chalcedon*] *Hic* ex ſcriptis. deinde pro *Sardonium juxta appoſitus* in Puteaneo *Sardium juxta appoſitum.* nec aliter Egmondanus & Palatinus Weitzii. *appoſitum* etiam in reliquis. In Thuaneo a manu prima *Sardoum.* ſed emendatum *Sardonicum.* in altero Rottendorphio *Sardonibi appoſitum. Sardium* hoc loco vix ferri poteſt. Σάρδιον Græcis, ſecunda ſyllaba correpta. *Sardoum* cum Thuaneo prætulerim. *Sardous lapis* & *Sardoa herba*, a Sardinia, quæ Σαρδὼς. nec recte Giphanius corrigebat *pulcherque topazion. topazon* enim noſtri omnes. & ſane a τοπάζειν, τοπάζων deduxit pro τοπάζιον. aut τόπαζον Inſulæ nomen, ubi reperitur is lapis, poſuit pro lapide. certe apud Venantium Fortunatum,

Quando pavimentis alba topazus ineſt.

v. 865. *ſaxis ſtellantibus*] nonnulli etiam ex vetuſtioribus, *ſtillantibus*. quos cave audias.

v. 870. *quarum tegit edita calculus albens in conum cæſus capita*] *quadrum in conum* Egmondanus & Palatinus Weitzii. recte. ut pyramiden deſignet. Auſonius Moſella:

Conditor hic forſan fuerit Ptolemaïdos aulæ
Pinochares, quadro cui in faſtigia cono
Surgit, & ipſa ſuas conſumit pyramis umbras.

quadrum conum Barthium in Adverſariis quoque ex vetuſto codice protuliſſe commemini.

v. 872.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 872. *Subductus concha inſpeciem*] ita noſtri niſi quod in altero Rottendorphio, *Ducto concharum in ſpeciem.* Weitzius, *Ductus.* mox *opibuſque & cenſibus haſtæ addictis* a Giſelino pulcherrime reſtitutum. Confirmat Puteaneus noſter & Egmondanus Weitzii. in ceteris, *opibuſque & viribus haſtæ*, vel, *arte*, vel *hauſtæ.* unde Cauchius conjectabat, *opibuſque & jure ſub haſtæ Addictis.* nequicquam profecto. Giphanius Giſelinianum *cenſibus* damnare haudquaquam debuit.

v. 876. *& omne conſilium*] *concilium* in altero Rottendorphio.

v. 879. *Sed lignum vivum eſt, viridi quod ſtirpe reciſum*] Noſtri & Weitziani præſtantiores, *Sed ligno vivum viridi eſt. ſtirpe reciſo* etiam Thuaneus & Oxonius. etſi apud Virgilium *ſceptrum imo de ſtirpe reciſum.* in Puteaneo mendoſe *reciſos.* Salmaſius locum veteris Grammatici adſcripſerat, quem opinatur ad hæc ipſa Prudentii alluſiſſe: *Stirps in ſignificatione ſobolis fæminino genere dicitur. ſed cum materiam ſignificat, maſculino modo, ſtirpem reciſum dixerunt.*

v. 885. *Florigerum*] *Floriferum* ſcripti. deinde *germen cortice trudens* in Thuano & Oxonio. non *germina.*

v. 895. *nunc indole creſcere dextram*] *dextra* vere conjecerat Giſelinus. confirmant ex noſtris Puteanus, Thuanus, & duo Rottendorphii cum Cauchiano. mox *inclinatis virtutibus* Puteaneus non *cercivibus.*

v. 902. *Ceſſiſſe ſtomacho*] ſic ſcripti. tum *Oſſibus incluſa fremit & diſcordibus armis.* de quo ad hymnum XII. Cathem. v. 131.

v. 905. *Effigiata premunt animum*] *animam* Puteaneus.

v. 909. *duplex ſubſtantia vires*] reliquos ſex verſus omittebat liber Oxonius.

N I-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

NICOLAI HEINSII IN LIBROS CONTRA SYMMACHUM NOTÆ.

In Præfationem libri primi.

v. 4. *placido dogmate*] *placito* Oxonius. ſic *placita fides* ex ſcriptis Pſychomach. v. 630. deinde *Jam manſueta*, non *Inmanſueta*, prior Rottendorphius. nec diſplicet.

v. 14. *Contractos pluvio frigore remiges*] poteſt ferri utcumque hæc ſcriptura. malebam nihilominus, *Contactos.* uti apud Virgilium & Phædrum.

v. 37. *decutit aſpidem*] in nonnullis *diſcutit.* præſtiterit, *depulit* vel *diſpulit*, quia τὸ *Excuſſum* præcedit.

v. 50. *rapidis fluctibus*] *rabidis* potiores apud me ſcripti. mox iidem *ſubter conprimere*, non *quo premeret*, more Prudentiano. recte.

v. 60. *Puppem enaſſe*] ſic Giſelinus. noſtri codices *naſſe.* Forte, *innaſſe.* paullo poſt, ſi per membranas liceat, malim, *Vectores ſtabili crediderat ſolo*, quam *condiderat*, quod nunc circumfertur.

v. 74. *Spes inſueta*] probe Weitzius ex Egmondano *Seps.* quomodo Latinus Latinius, Jacobus Sirmondus, & Laurentius Pignorius jampridem caſtigandum eſſe monuerunt.

v. 84. *ſi potis eſt*] *potis es* in altero Rottendorphio. monitum jam a me hymno Eulaliæ v. 100.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

NOTÆ
IN LIBRUM I.

V. 51. *Saturnia vobis*] *nobis* in Oxonio. mox *patria ſpectata ſepulcra* potiores ſcripti, quod alii perperam interpolarunt. apud Maronem quoque vera eſt ſcriptura, *tuaque ſpectata parenti Vicit iter durum pietas.* nec recte Cauchius, *in patria ſpectata.*

V. 59. *ſilvoſi habitator Olympi*] peſſimo exemplo Becmannianam conjecturam admiſit in contextum Prudentii Weitzius, *ſinuoſi Olympi*, reponendo, quod Homero Ὄλυμπος πολύπτυχος dicatur. πρὸς ἔτησι δ' πύλῃσι πολυπτύχου οὐλύμποιο. ſed illic de cælo agitur. quamquam & πολύπτυχος Ἴδη apud eundem occurrit. Certe Virgilio *frondoſus olympus*, quomodo noſtro *ſilvoſus*, & *opacus* Horatio. mox perperam Giſelinus *inceſtas Lacænas*. nam codices vetuſti melioris notæ *inceſta labe.*

V. 62. *Nunc tenera pluma levior*] *Nunc tener ac pluma levior* ſcripti. & mox *volucrem amorem*, non *volucrum*. *volucrem amantem* malebat Gronovius. deinde probe Thuaneus *Firmarant cuneis.*

V. 70. *adficiens catamitum*] ſic meliores ſcripti apud me. nec audiendus Giphanius, & qui illum ſequuntur, dum *adfigens* reponunt ex deterioris notæ membranis.

V. 78. *Et nummos fieri*] ita noſtri codices, non *ſerere*, excepto altero Rottendorphio. mox *rituſque ferinos* probe Thuaneus. quod Giphanius ad Lucretium in *rictuſque* perperam immutarat. libro II. v. 294. *iterumque ferinos in mores redeant.* deinde *diæ rationis* vetuſtiores, & *Dedere animum.* probe. nec audimus eundem Giphanium reponentem, *divæ* & *Degere animum.*

v. 89. *Theſſalicæ magiæ*] *Theſſaliæ magia* Thuaneus. ſic *Arcadius* pro *Arcadicus*, & talia complura apud Claudianum in vetuſtis codicibus, *Parthia tigris*. infra v. 188. ex membranis, *Bacchia orgia* pro *Bacchicis*.

v. 102. *formatus & aneus adſtat*] *foratus* in Oxonio. ut fortaſſe ſcribendum ſit *tornatus*: atque ita æneus & ligneus ſive ſaxeus conjungantur. *tornari* enim non ligna tantum, ſed ſaxa quoque dicebantur. Plinius Nat. Hiſt. libro XXXVI. cap. XXII. *Lapis eſt qui cavatur tornaturque in vaſa cibis coquendis utilia*. apud Lucretium libro IV, cum turres procul quadratas videri dixiſſet, ſubjungitur, *Fit quoque, ut ad tornum ſaxorum ſtructa tuamur*. quæ mox ibidem *rotunda* dicuntur. niſi mavis cum Lambino, *tornata ſaxorum ſtructa*. Tornatores & ſimulacrorum ſculptores Firmicus conjunxit libro IV. Mathem. cap. VII. πρόβμα pro ſtatua in Anthologia Græca occurrit.

v. 104. *quondam fuit agri*] *quidam* ex ſcriptis. & mox *Ruſticulas lupas*, non *Ruſticolas*, aut *Ruricolas*. quod poſtremum Barthio arridebat, obnitente merito ad Apuleï Apologiam Pricæo.

v. 109. *Indomitum intendens animum ſemperque paratum Ad facinus*] ita ſcripti conſtanter. opinabar tamen, *Indomito animo ſemperque parato*. de quo loquendi modo egimus copioſe ad Valerium Flaccum. Gronovius conjiciebat *Indomitum intendens nervum*. ut *ramum* mox partem obſcænam vocat noſter.

v. 117. *& in tranſtris jactatæ efferbuit Argo*] videtur ſcribendum *jactata efferbuit Argûs*. in Thuaneo, *jactata ferbuit Argo*. alii aliter. mox *Nemea ſub pelle*, non *Nemeæa pelle* vetuſtiores probe. nec aliter Giphanius. de quo nos ad Maronem pluribus Æneidos VIII. v. 295. ubi pari modo caſtigatiſſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

gatiſſimæ membranæ, *vaſtum Nemeâ ſub rupe leonem.* apud Græcos enim, Νέμεος æque ac Νεμεαῖος adjective ponitur. Νεμείος χλαῖνα hæc pellis dicitur in gemino epigrammate Anthologiæ de Hercule. *ſub pelle foveri* in Oxonio.

v. 127. *multoque Falerno*] *multo* jam proxime præcedebat, *multo ſe proluit hauſtu.* probe igitur Egmondanus cum Cauchiano, *muſtoque Falerno.*

v. 143. *pretium noctis perſolvit honore*] opinor *honora.* pro honoratæ noctis pretio. Gronovius per epexegeſin, *hunc pretium noctis perſolvit honorem Liber.* quales nos loquendi modos Naſoni ex vetuſtis membranis non ſemel reſtitutum ivimus. mox, *illo ſed tempore Reges* Thuaneus.

v. 151. *parvoque ſacello Impertitus honos*] *parvuſque* pro diverſa lectione in priore Rottendorphio. quod & ipſum in nonnullis ſuorum Weitzius invenerat. Forte, *pariliſque honos.*

v. 159. *pignere, partus*] *pignera, raptus* Gronovius idem noſter, & mox *defenſa jugalis. pignera raptus* ſic conjungi poſſunt, ut *raptus* ſit ſecundi caſus.

v. 166. *Perſtringam breviter*] *præſtringam* noſtri. uti ex ſuis etiam Weitzius edendum curavit. Prudentiano more. iidem *Cytherean.* & mox *Succumbit,* non *Succubuit.* quod & ipſum ex Weitzianis nonnulli adſtruunt.

v. 169. *decuit mortalis inire Conjugium*] ita Giſelinus. *mortalis obire* duo Rottendorphiani, cum Weitzianis nonnullis. & placet. nam vulgatum illud, *mortale ſubire,* quod etiam in Thuaneo atque aliis nonnullis membranis exhibetur, prorſus inconcinnum. quid enim opus τὸ *mortale* ſubjungi, cum *terreſtre* jam præceſſerit? quod plane idem eſt. atque ita bis eadem dixerit.

v. 185. *Cognatos de Marte Deos*] *Cognatos det Sparta*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Sparta deos caſtigabat Barthius curis ſecundis ad Claudianum p. 390. nolim factum. De Marte gentis Romanæ auctore egit. Marti cognatos deos ſubjungit, ob eundem Romæ cultos. mox pro *Bacchica* alter Rottendorphius *Bacchia*. de quo nos ad Naſonem. ſic & infra v. 629. idem codex *Bacchia Niſi*.

v. 190. *quot in urbe ſepulchra*] *in orbe* vere omnino ſcripti Weitziani, & ex noſtris Thuaneus cum altero Rottendorphio.

v. 196. *antiquum ſervavit terror aſylum*] ita noſtri. niſi quod in Oxonio *antiquam aſylum*. non capio. in aliis nonnullis *terra aſſervavit*. putabam aliquando, *reſeravit terror*. Gronovio placebat, *ſacravit terror*.

v. 210. *caca de rupe popoſcit*] *caſa de rupe* opinor. etſi video, quomodo vulgatum defendi poſſit.

v. 223. *quæcumque fiant auctore ſenatu*] ſic unus ex Rortendorphianis. nec auſim damnare. quamquam in Thuaneo *quæcumque ſenatu auctore probentur*. quo & reliqui tam noſtri quam Weitziani alludunt. niſi quod Widmannius ad oram, *quæcumque fuant*. quod & Colerus in ſcripto invenerat. uti & infra v. 506. Adi, ſi tanti eſt, annotata noſtra ad hymnum VI. περὶ στεφάνων. v. 83. & quæ Giſelinus dedit ibidem. *quæcumque cluant* ex ſcriptis Cauchius. quomodo ille paſſim reponendum contendit, ubi *fiant* priore correpta occurrit. ſic extremo libro, ubi habes, *Ornamenta cluant patriæ*, teſtatur in membranis ſe reperiſſe, *fiant*.

v. 227. *Arcadiæ fulvo ære riget*] *hoſpes Arcadiæ*, pro Arcadis hoſpite, per quem Evander deſignatur. ſed durus ille omnino atque inſolens loquendi modus. quare Gronovio caſtigandum videbatur *Arcadii*. Opinabar ego, *hoſpes Arcadis è fulvo ære riget*.

v. 230.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 230. *Inpendent retinentque veru*] ſic unus ex Rottendorphiis. alter ejuſdem *Dependent retinente ſolo*. ſed *retinente veru* Thuaneus & Oxonius. quod verum eſt, *veru Sabellum* Maroni inter inſtrumenta bellica.

v. 233. *Dux Italus*] *Tros Italus* a Giſelino editum: haud dubie ex codicibus vetuſtis. nec aliter Egmondanus & Cauchianus. in Oxonio noſtro *Dros Italus*. diſtinguendum, *Tros, Italus, Tros* Æneam deſignat. Notum illud Sibyllæ Maronianæ, *Tros, ait, Ænea, ceſſas?*

v. 236. *ſua cuique vetuſta*] *ſua cuique ſordens* duo ex Weitzianis, ex noſtris Oxonius. probe, ut opinor. adi annotata ad Hamartigeniam v. 105. reliqui codices ſcripti cum vulgatis faciunt.

v. 246. *menſe atque adytis*] *menſa* in nonnullis, probante Cauchio. quod menſæ in ſacris pro aris fuerint apud antiquos. *menſa* tamen in vetuſtioribus.

v. 256. *fulcrum geniale Paratur*] *fulcrum & geniale* Thuan. & Weitziani complures. in Oxonio *fulcrum & geniale parantur*. nil multo. libro II. v. 615. *genialia fulcra* habes. & 1083. *fulcra jugalia*.

v. 262. *Idque Deûm ſortes & Appollinis antra dederunt*] Giphanius ad Lucretium, peſſimo exemplo, nil legem metricam moratus, *Utque Deûm ſortes ſic Apollinis antra*. Vetuſtiores libri nihil hoc loco mutandum præſcribunt, niſi quod in Thuaneo, *id Apollinis antra*. nec aliter Rottendorphius prior, & Weitziani nonnulli.

v. 267. *quis enim ſapiens dubitaverat*] *dubitaverit* Cauchianus & bini Rottendorphii. mox denuo Cauchianus & Weitziani nonnulli *forma enituiſſe decore*.

v. 281. *Et virtus fragilis*] *fragiles* Thuaneus. malim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

im mox, *Adſcitâ terris ſub religione jacentes.* nam *jacentes* eſt in ſcriptis.

V. 289. *Romanorumque triumphis*] *triumphos* membranæ.

V. 297. *quicquid humus, pelagus, cælum mirabile gignit*] *quicquid humus, quicquid pelagus mirabile gignunt* in ſcriptis potioribus. quod omnino admittendum. deinde iidem *Id duxere Deos.* prior Rottendorphius *Id dixere Deos.* alter cum Oxonio & Weitzianis nonnullis, *Induxere Deos.* Forte *Induxere Deo* vel *Deis.*

V. 306. *delubra Deus*] opinor *deis & nomine & ore Aſſimulatus.* & ſic editiones nonnullæ. aliter tamen in membranis.

V. 310. *percurrit in illa*] malim *procurrit.* ſed aliter codices vetuſti. mox *terram breviorem* Thuan. in aliis fere *breviore.* deinde *Numne etiam cœlo minor,* non *cœli* Cauchianus.

V. 345. *& capitis radios*] *& radios capitis* ſcripti uno conſenſu, nec a Giſelino debuit immutari.

V. 350. *Cernuaque ora ſenex*] *Cernuat* ex ſcriptis quod & alii jam monuerunt. mox *anipedum equorum* vetuſtiores. nec audiendus Cauchius, qui *aripedum* malebat.

V. 362. *Superis immittere*] *ſuper his* in Oxonio. ut boves œſtratos, quos Columella vocat, deſignet. paullo ante *bigas boves,* non *bijugas* conſtanter ſcripti. mox tolle ex auctoritate optimorum codicum illud, *Cum rapitur Furia eſt, & torvi Plutonis uxor.* etſi ſecundam in *Plutonis* & alibi corripit.

V. 388. *crimine ſacro*] *munere* pro diverſa ſcriptura prior Rottendorphius, ut ad munera arenæ alludat. nec aliter Cauchianus. mox idem Rottendorphii codex, *Obſcuro Averno.* paullo ante perperam Lipſius *ſanguine parta* obnitentibus ſcriptis. apud Claudianum, *ut ſanguine paſci Turpe ferum-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

rumque putes. hoc eſt voluptatem capere ex ſanguine profuſo. nihil frequentius apud optimos ſcriptores occurrit. apud noſtrum ex ſcriptis Hamartig. v. 622. *paſti funere nati.*

v. 391. *Nonne pudet Regem populo ſceptriſque potentem*] Hæc ſub Principibus Chriſtianis ſcribebantur. quid opus igitur in Regem invehi? tollit ſcrupulum omnem optimus Thuaneus, in quo *Regem populum.* eleganter & vere. per populum Regem Romanos innuit, manifeſtâ imitatione Maroniani illius,

Hinc populum late Regem belloque ſuperbum
Venturum excidio Libyæ.

v. 393. *munera ſolvat*] *donet* in codice Cauchiano.

v. 407. *Dic quibus hunc ſcribis*] *inſcribis* nonnulli.

v. 438. *Texerit*] *Texerat* in noſtris.

v. 474. *dura inter vincla luebat*] *vincula flebat* Thuaneus. Salmaſius locum interpolatum eſſe adſcripſerat. τὸ *rapta* referendum ad *fœdera pactæ.* nam *pactam* pro ſponſâ aut nova nuptâ poſuit. ut paſſim poëtæ.

v. 478. *Plena puellarum patrumque*] *puellarum patribus* ſcripti. nec dubitandum, quin bene. deinde, *confeſſa nimis ſuſpiria traxit*, membranæ potiores. Weitzius cum Widmanniano & Coleri Codice, *convexa animis.* alii *connexa animis.* Opinor *confeſſa animos ſuſpiria.* Simile mendum mirâ pertinaciâ Lucani codices tam ſcriptos quam editos inſedit libro VIII, de Corneliâ,

Quod ſubmiſſa nimis, nulli gravis hoſpita turbæ,
Stantis adhuc fati vixit, quaſi conjuge victo.

cum a Lucani manu fuerit haud dubie *ſubmiſſa animis.* tale illud Statianæ Achilleidos:

Cedamus; paullumque animos ſubmitte viriles.

v. 482.

V. 482. *Vim libertatis nimiæ, patriumque dolorem*] aberat hic verſus à Palatino Weitzii, Egmondano, Boherio veterrimo, & priore Rottendorphio. Thuaneus etiam à manu prima non agnoſcebat. mox *Mulvius* ex potioribus ſcriptis. *Pons Mulvius*, non *Molvius*, aut *Milvius*.

V. 499. *Prodigia & larvas ſolito tibi fingere cultu*] Non eſt audiendus Weitzius, qui hæc ſollicitavit. in Thuaneo tamen, *eſſe Deos olido tibi fingere cultu.* ut Apotheoſi ex ſcriptis v. 197. *olida acerra.* In aliis quibuſdam *ſtolido cultu.* infra larvas etiam habemus,

Et quaſcumque ſolent Capitolia claudere larvas.

Videndus ad Paulinum de vita B. Martini Juretus.

V. 505. *Hæc pulcherrima noſtra ornamenta cluant patriæ*] primo *hæ* ſcribendum ex Thuaneo. ad ſtatuas refer. *cluant* in duobus Weitzianis & placet. Colerus ex ſuo *fuant*. quomodo & Egmondanus diſertim addito interpretamento, *fuant id eſt erunt.* nec aliter Aldinus codex. Thuaneus, & Cauchianus ex noſtris *fiant*. Oxonius *fugant*. prior Rottendorphius *fluant*. Initio Pſychomachiæ, ad Chriſtum, *qui patriâ virtute cluis*. Infra libro II,

—— *quis gloria fotibus aucta*
Sic cluat.

& ſupra v. 223. *quæcumque cluant auctore ſenatu*, etſi variant illic codices. Frequentiſſimum id verbum paſſim occurrit apud poëtas Chriſtianos.

V. 511. *Chriſtumque vocantem*] *vocante* Thuaneus cum Weitzianis pleriſque, etiam cum Egmondano & Boherio.

V. 522. *veniaque petenda*] *petendæ* Egmondius.

V. 524. *Monſtrata piacula quærit*] *ſolvit* ex Egmondano Weitzius. quod & editiones nonnullas occupavit. ſed in Egmondano nil tale à me inventum. Giſelinus ex ſuis id expreſſit.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 537. *Qui conjuratas*] *Quin* in Egmondano à ſecunda manu.

v. 543. *Denique nec metas ſtatuit*] ita ſcripti. Opinor nihilominus,

Denique nec metas ſtatui, nec tempora poni.

docet nimirum, quod ſequitur.

v. 548. *Candidiore toga*] *Candidiora toga* alter Rottendorphius. haud ineleganter ſane, ſi quid video.

v. 559. *inclinare ſecurim*] *ſecurem* ſcripti Prudentiano more. mox *plebicolas Graccos* in *poplicolas* non auſim mutare, quod à Weitzio factum me non approbante. nam quod ille auctoritatem codicis Egmondani prætendit, is profecto *plebicolas* tuetur.

v. 573. *juncta eſt quoties*] alter Rottendorphius omittebat verbum ſubſtantivum. & hoc Prudentio ſollemne.

v. 581. *deſpuit aram*] *deſpuat* potiores ſcripti. niſi quod in Thuaneo & Egmondio, *diſputat* pro *diſpuat*. ut fere ſemper in veterrimis exemplaribus. adi annotata Apotheoſi v. 1078. deinde fateor à me non capi illa, *qui celſa ſcandit cœnacula vulgus*. Metuo certè ne τὸ *vulgus* ex gloſſemate huc irrepſerit. *vulgus* quippe manifeſte ſatis deſignatur per hanc circumſcriptionem. Fors fuerit à manu Prudentii,

Omnis qui celſa ſcandit cœnacula ſcalis. vel,

Omnis qui ſcandit cœnacula celſa domorum.

Viderint, qui acumine & otio magis abundant.

v. 587. *Laterani accurrit ad ædes*] *Lateranas currit* Thuaneus & ex Weitzianis nonnulli. probe.

v. 594. *Non aperit ſub luce oculos*] *ſublime oculos* Oxonius. ſic *ſublime vultum dare*, & mille talia. de quibus nos copioſe ad epiſtolam Heroïdum Naſonianarum nonam v. 129. infra libro II. *hominem ſublime tuentem.*

v. 602. *Et quodcumque fovet*] *fovent* Thuaneus, Egmon-

Egmondius, & Oxonius. etiam ex Weitzianis potiores. pauci nimirum. & tum tollenda diſtinctio poſt τὸ *voluntas*.

v. 627. *Solus qui reſtituendos*] *Solis* Egmondius. ſed cum de Phœbo mox ſubſequatur, vix acquieſco iſti ſcripturæ.

v. 632. *Mimicaque & ridenda ſuis*] *Mimica ridendaque ſuis* codices ſcripti apud me. quidni amplectamur? etſi Egmondanus liber & Wouwerius apud Weitzium in contraria eunt. paullo ante alter Rottendorphius *Bacchia Niſi*. non *Bacchica*. dictum ſupra v. 188.

v. 640. *quam ſi raſtris*] *quam cum raſtris* quatuor vetuſtiores apud me libri, & Aldus. vulgatum nihilominus confirmant ſequentia, & liber Egmondanus.

v. 657. *jactu pereunte ſagittas*] ita ſcripti: ne quis forte Lipſianum *ſariſſas* amplectatur.

NICOLAI HEINSII
IN LIBRUM II.
CONTRA SYMMACHUM
NOTÆ.

In Præfationem libri ſecundi.

V. 4. *avulſerat ancoram*] *vulſerat* codices noſtri. v. 26. *Cujus cunctipotentiæ eſt*] *omnipotentiæ* ſcripti apud me. mox v. 38. *Quod ſit non ſtabili fide* in iiſdem & Cauchiano, niſi quod in Egmondano *Quid ſit* addito interpretamento, id eſt, *cur. Quid* etiam Palatinus apud Weitzium. id quod elegans omnino & Prudentianum. mox itidem alter Rottendorphius cum Oxonio & Bongarſiano Weitzii, v. 48. *Fidentem & merito & fide.*

NOTÆ IN LIBRUM II.

v. 9. *exempla domi congeſta tenentes*] *calentes* Oxonius, Cauchianus, & à manu prima Thuaneus. quod & ipſum in præſtantioribus ſuis videtur repeřiſſe Weitzius. & ſapit revera genium Prudentianum ea loquendi ratio; cum amet noſter mirificum in modum verba cum quarto caſu conjuncta. ſic *æſtuare*, de quo Cathem. hymno VII, 156. *ſudare*, de quo hymno II, v. 68. *vivere*, de quo hymn. Periſteph. XIII, v. 32. *anhelare*, de quo ad Apotheoſ. v. 574. *arietare* Hamartigen. *quem non ærato machina roſtro Arietat inſiliens. currere* de quo Periſteph. hymno XII. v. 53. *flere* paſſione Romani, de ſanguine, *Quem plaga flerat roſcidis liquoribus. ſuſpirare* Cathem. II. *Mercator hinc ac ruſticus Avara ſuſpirant lucra. fervere ambitum*, de quo Periſteph.

riſtephan. hymno I I, 249. *credere*, de quo ad Apotheoſ. v. 574. *ſitire* paſſim in Prudentio. quale illud Hamartigeniæ, *ſitit maritum fæmina. ſpirare* Cathem. X I. *Hic ille natalis dies, quo te creator arduus ſpiravit, & limo indidit.* alibi, *pluere, prurire, ludere, mendicare, glorificare, reſultare, ruere ſpumare, ſufflare, ſuſurrare, ſapere, tumere, triumfare, ſtrepere, cogitare*, & mille talia apud noſtrum. nam *ardere* frequentiſſimum occurrit. atque ita infra v. 532 opinor ſcribendum,

Stirpis Iulea ductorem exercitus ardens
Prævaluit, Borea quem miſerat algidus axis.

nam in ſcriptis compluribus *ductor*, non *ductore*. Et hæc quidem nunc ſuffecerint. *Eductos* in *edoctos* Weitzius mutaſſe non debuit obnitentibus membranis noſtris. paullo ante maluerim etiam, ſi per libros detur, *Armorum dominos, vernantis flore juventæ Inter caſtra Patris genitos.*

v. 25. *violentia, cura*] ita codices. *vigilantia cura* nihilominus videtur caſtigandum.

v. 31. *diffiſus viribus optas*] *aptas* codices noſtri præter alterum Rottendorphium, in quibus Cauchianus quoque & ex Weitzianis nonnulli. nec abnuo.

v. 35. *ſui dextera cuique eſt*] *ſua dextera forti eſt* Egmondanus. ſed ſuperiora evincunt, hoc ipſum de fortibus eſſe capiendum. Palatinus & Thuaneus, *ſua cuique dextra eſt.* vere. ut jam diximus Hamartig. v. 105. nec aliter Salmaſius. qui locum mox ſubſecuturum adſcripſerat, uti in membranis legitur, *ſuus eſt mos cuique genti.* poſt *adſimulatis componere monſtris* à Weitzio adverſus auctoritatem optimorum codicum haud invertendum fuit. tum *ſtrophioque recincta* codices noſtri. ſed *revincta* in Cauchiano & Weitzianis pleriſque. quod præſtat. nam aliud quid deſignat *recingi.* ſtat & pro nobis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Cauchius, auctoritate fretus veterum nummorum, in quibus Victoria ſtrophio *revincta* exprimatur.

v. 45. *& inania rerum*] *ſic inania rerum*, obnitente lege metricâ Oxonius cum Thuaneo, Egmondano, & Aldo, quod & ex ſuorum nonnullis mordicus arripuit Weitzius, præeunte præſertim ad audendum Giphanio in Lucretium. nobis tam confidentibus vix licet eſſe. nam alter Rottendorphius diſertim, *ſic caſſa figuris*. quod duos treſve Weitzianos etiam inſedit, & editiones nonnullas ex vetuſtioribus. nec amovendum fuit. ſic paullo poſt, *Res incorporeas ſimulatis fingere membris*. *res incorporeæ*, ſunt, *caſſa figuris ſomnia*, quæ dicit. mox denuo turbavit Weitzius, dum reponit, *cognatumque volunt figmenta Camenæ Idola convaluit.* corruptus etiam erat Thuaneus, & Boherius vetuſtior, in quibus *cognatumque volunt pigmenta Camenæ Idola convaluit*. & perperam illic ab interpolatore repoſitum, *cognatumque vocant*. quod Egmondanus in contextu quoque perperam exhibebat. de *pigmentis* diximus ad Hamartigen. v. 273. ceterum probe Oxonius, alter Rottendorphius, & Weitziani nonnulli, *cognatumque malum pigmenta*. eſt enim epexegeſis. ſed ſcribendum præterea,

—— *cognatumque malum, pigmenta, Camenas,*
Idola conſlavit fallendi trina poteſtas.

De tribus impoſturis hoc loco agit Prudentius, de pictura, poëſi, & ſuperſtitione. nihil certius hac conjectura. Giphanius indice ad Lucretium voce *fac* parum hic intellexit. *trina poteſtas* ex ſcriptis apud me potioribus probum omnino eſt. non *docta poteſtas*. quod hactenus circumferebatur. niſi quod Oxonius utramque ſcripturam agnoſcit.

v. 50. *fabula præſtet*] *præſtat* libri. quod requirunt ſequentia. mox perperam editi, *cum pulcher ſeſe caſtraverit Atys*. revoca ex membranis apud me

me fere omnibus, certe potioribus, *cum pulchrum poëſis caſtraverit Attin.* eleganter profecto, & ex mente Prudentii, tamquam Attis à poëtis ſit caſtratus, quem poëtæ fuiſſe caſtratum ſint ementiti. nec quem offendat ſecunda ſyllaba in *poëſi* correpta, cum idem ſibi in *matheſi* permiſerit Prudentius non ſemel. *Atys* & *Attis* differunt. in altero nomine corripitur prior ſyllaba, in altero producitur. mox etiam vere codices vetuſti, *cum Muſa pudicum Raptarit juvenem*, non *Phædra*. de Muſa jam vidit Gronovius, quem ſuadeo adeundum Diatribe Statianâ. mox poſt τὸ *obducere* transferenda eſt diſtinctio.

V. 60. *magnuſque eadem Dea vultur*] opinabar *magicuſque vultur.* nam id vocabulum ſæpe in τὸ *magnus* degenerare ob cognationem litterarum ad Naſonem compluribus exemplis jam pervici. quamquam vel ſic verſus hic cum proxime præcedenti ſuſpectus eſt.

V. 64. *fœda ornamenta Deorum*] *vetera* malebat Cauchius. obluctantur membranæ omnes. Reſpexit haud dubie Juvenalis illa Cauchius, *Phæcaſianorum vetera ornamenta Deorum.* ſic *veteres Dei* initio libri hujus & aliis compluribus locis apud noſtrum.

V. 68. *proſequitur*] *perſequitur* Thuaneus. & mox *morem veterem.* ut infra v. 272. & ſic eraſa vetus ſcriptura in Egmondano jam olim videbatur exhibuiſſe. confirmat etiam Boherius antiquior.

V. 72. *Sic urbibus adfert Hora dieſque ſuum*] *ſuus* Weitziani plerique, & noſtri omnes, Thuaneo excepto, in quo *ſuus.* quod mehercules amplectendum videtur.

V. 86. *communis aura*] *communi aurâ* omnino ſcribendum, quicquid obnituntur membranæ. ad præcedens proxime *vegetamur* referendum.

v. 89. *proprius genti cuique eſt mos*] Hæc fœde ſunt interpolata. ſcripti apud me fermè omnes, *ſuus eſt mos cuique genti.* recte. ut ſupra monitum v. 35. Egmondanus tamen cum Giſelino vulgatum expreſſerunt.

v. 101. *victo fragilem laſſeſcere viſu*] *viſum* Oxonius cum Aldo. deinde *ſub tempore parvo*, non, *pectore* Thuaneus. & placebat Salmaſio. pro parvo tempore. τὸ *ſub* redundat. ſic & alibi noſter. Alcimus Avitus libro primo,

——— tenerus radicibus arbor
Duravit vaſtos parvo ſub tempore ramos.

apud eundem, *uno ſub tempore* libro II. apud Dracontium in Hexamero,

Oſtentat ſub vere novo, ſub tempore primo.

noſter ſupra libro I,

Quantum præcipuus noſtro ſub tempore Princeps.

& infra v. 337.

Jam tunc diluvii ſub tempore.

v. 109. *ipſo de munere pendas*] *penſa* prior Rottendorphius. *auctorem* etiam cum Giphanio præſtantiores libri, non *auctores.*

v. 114. *propria eſt opulentia*] *proprium eſt* in altero Rottendorphio. tum *quod non deſinat umquam* ex potioribus ſcriptis.

v. 118. *ſummoque indignus honore*] *& ſummo* cum iiſdem.

v. 125. *Nam quantum ſubjecta polo*] *ſubjecta ſitu* Aldus & ſcripti noſtri excepto altero Rottendorphio.

v. 132. *Cuncta quidem*] *equidem* & *continet ipſa* præſtantiores libri.

v. 140. *Et ſpecies tenues*] *Et ſpecie tenui* Thuan. Egmond. & Aldus cum Boherio & Rottendorphio prioribus. quod & ex ſuis ſecutus eſt Weitzius. paullo ante in Thuaneo *inaniter uſus*, non *ardens.*

v. 143.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 143. *Robur enervatum gereret ſine laude palæſtræ*] ſic alter Rottendorphius. prior omittit hunc verſum. uterque cum Oxonio præterea, priore Boherio, Egmondo, Aldo,

Enervare ſuum corrupta per otia robur
Poſſet, & in nullo luctamine pigra jaceret.

Thuaneus pro vulgata ſtat ſcriptura. idem de Egmondano veterrimo teſtatur Weitzius. ſed immerito. Thuaneus *inervans.* ut & Hymno Cathemerinon octavo v. 64. ubi pari prorſus modo prima ſyllaba in *enervare* corripitur.

v. 149. *Luctandum*] *Nitendum* Oxonius, Egmond. & Aldus.

v. 159 *Spemque ſuam in me omnem ſtatuat*] *Spemque in me omnem ſtatuat* ſcripti cum Aldo. familiaris Prudentio hiatus. alter tamen Rottendorphius,

Spemque in me ſtatuat omnem.

mox pro *mea dona manebunt*, iidem ad unum omnes, *mea dona trahenda*, cum Cauchii ſchedis. etiam probe. alii aliter. ſed perperam.

v. 169. *ſupereſſe meum*] *mei* à manu ſecunda Thuaneus. mox idem, *aut quo jam merito.*

v. 183. *Per mortem monumenta operum*] *momenta* rurſum Thuaneus. & prior Boherius. nec aliter Aldus cum Egmondano & Palatino ſcriptis apud Weitzium. deinde *occidet* plerique veteres.

v. 190. *ſpirituum ſator unus*] *ſpirituus* in Thuaneo. quod eſt *ſpiritibus.*

v. 203. *Nil vos*] *Ad vos* Egmondus apud me cum Palatino Weitzii. Opinor, *At vos fallant.* mox *arentia quæque*, non *ſicciſſima quæque* noſtri codices conſtanter.

v. 224. *Gignere amat ſubolem*] ita noſtri. Weitzius *Gignere habet.* mox, *Unus ego elementa rego*, ſcripti apud me & Weitzium. quæ variis modis

 edito-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

editores interpolarant. Cauchius, *Vnus ego hac.* Nihil frequentius apud noſtrum hac licentia.

v. 229. *nec morte ſolubilis ætas*] *& non reſolubilis ætas*, ſcripti apud me excepto altero Rottendorphio. nec aliter Weitziani præſtantiores.

v. 234. *qua natura creatis*] *quam natura* Oxonius.

v. 247. *maculoſaque Synna*] omnino *Synnas* ſcribendum. & ſic cum Cauchio pro diverſa ſcriptura Thuaneus. Aldus hic mera mapalia facit, adverſus auctoritatem veterum librorum.

v. 261. *totis converſum viribus in me*] *totis ſenſibus* noſtri codices cum Aldo.

v. 263. *ſed deſpexit humum*] *diſpexit* Egmondanus cum Oxonio & Weitzii Palatino. de quo nos ad Maronem.

v. 273. *& dici id patitur*] τὸ *id* à Thuaneo abeſt. & recte.

v. 299. *Sic tradunt habitaſſe Remum*] *habuiſſe* prior Rottendorphius. *habere* pro *habitare*. mox *vel Tuſcus habebant* Thuaneus & apud me ac Weitzium meliores reliqui, etiam Aldus. deinde prior Rottend. *Roma ſibi antiqua*. opinor, *Roma ſibi antiquum non conſtat verſa per ævum.*

v. 322. *Vltima conſiliis melior*] *conſilii melior* in priore Rottendorphio. eleganter. quomodo Silius Italicus frequenter. mox potiores ſcripti *per diſſona tempora duxit*, non *fluxit*. ævum videlicet. tum paullo poſt Thuaneus, cum utroque Boherio, & etiam alii complures ex Weitzianis,

—— ſic hebes inter
Primitias, merſumque ſolo, ceu quadrupes, egit.

ceteris reſectis, quæ omnino ſunt ſuperflua. uterque Rottendorphius & Oxonius, —— *ſic hebes inter*

Primitias, merſumque ſolo titubavit, & inſtar
Quadrupedis pueri lactantia viſcera traxit.

etiam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

etiam Egmondanus pari modo. ne quem forte Weitzius hic fallat. nos vetuſtiores libros tutius ſectabimur.

V. 334. *Quamquam ſi tantum ſtudium eſt*] *ſi tantus amor* ſcripti excepto Boherio principe, Egmondo, ac priore Rottendorphio. deinde, *ut à priſco placeat* Thuaneus. aliud ſenſus poſtulat.

V. 347. *ex claris*] *& claris* potiores ſcripti.

V. 366. *æternumque inimicam venit in urbem*] *externumque* cum ſcriptis. prior tamen Rottendorphius, cum Cauchiano, *externumque migrans devenit in orbem.* puto, *externamque migrans devenit in urbem.* quamquam & alterum poteſt non incommode ferri. cum *urbem* denuo paullo poſt habeamus. poſſis & *emigrans venit.* Certe in Egmondano, *Exultat externumque micam venit in urbem.* in quo veræ ſcripturæ manifeſta apparent veſtigia.

V. 375. *& quid poſſit*] Tolle τὸ *&* cum ſcriptis. deinde ex iiſdem, *& ulla ſit ſpecies.*

V. 385. *Membrorum genio*] *Murorum* Thuan. & alter Rottendorphius ex noſtris cum Cauchiano & utroque Boherio. quod genuinum Prudentii noſtri.

V. 391. *quem rerum ſumma ſequatur*] in Thuaneo, *quæ rerum ſumma ſequantur.* & emendatum, *quem ſequatur.*

V. 397. *repentinam figuram*] *repentinâ de nube* Thuan. prior Boherianus, & alter Rottendorphius. *repentini* Egmondanus. deinde *penetralia ſervat* potiores. & *lituo ciet* cum Cauchiano prior Rottendorphius. Oxonius & Egmondanus *lituos.*

V. 406. *de relligione colenda*] ita noſtri. mox iidem, *ſuſpectat libera cælum,* non *proſpectat.*

V. 414. *& quæ regnandi*] aufer τὸ *&* ex auctoritate codicum ſcriptorum.

V. 421. *Conſule nobilitas viguit*] Egmondanus,

Oxonius, & Rottendorphius prior rejiciunt hunc verſum poſt illa, *Publica res & Conſulibus.*

v. 429. *deprendere*] *reprendere* prior Rottendorph.

v. 463. *Ad facinus cogunt*] *Cogunt ad facinus* ex ſcriptis.

v. 466. *gladiumque retundite veſtrum*] malim *recondite.* etſi membranæ obluctantur.

v. 473. *ſed ſit reus ipſe ſuopte Arbitrio*] *ſuopte ingenio* Thuan. cum utroque Boheriano. Oxonius, *ſuapte arbitrio.* & ſic etiam Egmondanus à ſecunda manu: veteri ſcriptura prorſus eraſa. Aldus quoque id ipſum eſt ſecutus. *ſuapte ingenio* prior Rottendorphius. alter, *ſuopte ingenium.* Weitzius ex nonnullis ſuorum, *per amplum ingenium.* nec aliter in Cauchiano. Nimirum ſcribi oportet,

—— *ſed ſit reus ipſe ſuapte.*

Ingenitum placitumque nefas & facta rependit

Inpia ſupplicis. —— *ſuapte*, ſuâ ſponte. Ingenitum nefas, refer ad peccatum originale. Hamartig. v. 265. *contenta decore ingenito.* Apotheoſi appoſite,

Et tenet ingenitas animarum infantia in ortu

Primi hominis maculas.

poteſt tamen ſe tueri τὸ *ſuopte ingenio.* ſic *ingenium* pro ingenita animi vi, aut pro natura ponit Apuleius nonnumquam. ut libello de Mundo, *Sola Philoſophia ſuum non deſpexit ingenium.* ubi videndus Vulcanius, qui ex Græcis illuſtrat ſcriptoribus.

v. 476. *omniparentem Eſſe Deum*] *Noſſe Deum* Thuan. duo Boher. Egmond. & Oxonius cum Aldo ac duobus Weitzianis. in priore Rottendorphio, *Poſſe.* alter pro vulgata ſtat. deinde *fatalibus aſtris* noſtri omnes.

v. 482. *Figere propoſitam*] *Fingere* Thuan. & uterque Rottendorphius, cum Weitzianis nonnullis. ſed *figere* verbum mathematicum.

v. 500.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

v. 500. *Perfidiane Deûm indigenum*] *Indigetum* vel ſine auctoritate codicum præſtabit, etiam Cauchio ſic cenſente.

v. 504. *quæ transfugio*] *qui* ex ſcriptis. nec aliter Giphanius.

v. 509. *Immo ita id eſt*] Tolle τὸ *id*, & hiatum relinque, auctoribus optimis membranis. jam millies id monitum.

v. 512. *Natæ procinctus*] *Late procinctus* alter Rottendorphius. *Natæ ad procinctus* in Thuano, utroque Boherio, Egmondo, Aldo, & Oxonio. in priore Rottendorphio & Cauchiano, *Natæ ad procinctum*. quod concinnius. ne τὸ *procinctus* ad *inertes* referatur.

v. 516. *Nunc maſtigophoris*] De Laconibus ſermo eſt. Euſtathius in Homerum Iliad. B. μαστίγες Λακωνικαὶ καὶ σιδήρειον Λακωνικόν. at in altero Rottendorphio & duobus Weitzianis *marrucophoris*. hoc eſt *maſtrucophoris*. quod alii in ſuis exemplaribus invenerunt, & in margine unius Weitziani pro diverſa occurrebat ſcriptura. ut per *maſtrucas* cæſtus innuat. vide Turnebum in Adverſariis. infra noſter diverſa ſignificatione tamen,

—— *maſtrucis proceres veſtire togatos.*

v. 521. *Congreſſum excipiens*] *Congreſſu* membranæ veteres conſtanter prorſus.

v. 526. *Difficiliſque operis*] *Difficilis operis* ſcripti.

v. 529. *Inſtar erant tenuis cumbæ*] *Inſtiterant tenues cumbæ fragileſque* Egmond. Oxonius & prior Rottendorphius ex noſtris, ex Weitzianis totidem. quod verum eſt: per ironiam cum liburnis Romanis cumbas & faſelos Ægyptias componit.

v. 532. *ductore exercitus ardens*] *ductor* in codicibus nonnullis. Fortaſſe *ductorem ardens*. uti initio libri hujus jam monitum. vide notas Hamartigen. v. 162. proximo verſu adfirmat Cauchius repertum

ſibi in veteribus libris, *gelido quem miſerat Arctos ab axe.* & de Maximo tyranno capit, qui ex occidente adverſus Theodoſium Orienti præpoſitum expeditionem infeliciter ſuſcepit. Bongarſianus Weitzii, *gelidum quem miſerat algidus axis.* codices noſtri pro vulgata ſtant ſcriptura, niſi quod in altero Rottendorphio, *Borea quem miſerat algidus axis.* quod ſequor. nam de Algido monte nugæ ſunt. *gelido quam miſerat Alcidus axe* Aldus: mox *Venere auxilio,* non *Vexere auxilium,* noſtri conſtanter.

v. 544. *cæſis cuſtodibus ultro*] *cuſtodibus arcis* noſtri excepto altero Rottendorphio, Boherioque. etiam Aldus & Palatinus Weitzii cum Cauchiano. ex Marone, *cæſis ſumma cuſtodibus arcis.* deinde *ubi humenti* Thuaneus cum reliquis vetuſtioribus. & *ductor Macetum* iidem cum Oxonio & priore Rottendorphio. probe omnia. de *Amyclis* quod ſubjungit, non ſatis capio. pro quo *ab Indis* Weitziani duo & Cauchianus. nihilo melius, ſi quid video. putabam tamen hinc aliquando *victis Aphidnis*, quæ Lacedæmoniæ ditionis. agit enim de bello, quod Alexander Magnus cum Lacedæmoniis geſſit. & ſic *Amyclis* quoque hic ſit ſuus locus.

v. 555. *ſumma miramur in arce*] *ſummo in arcu* noſtri cum Aldo præter alterum Rottendorphium. quod & editiones nonnullas inſedit, ut arcus triumphales deſignet. alterum de Capitolio intelligendum.

v. 562. *Laurentina ſubegit*] rectius in Egmondano *Larentina.* uti ad Faſtos Naſonis diximus. deinde reponantur *dextra omina* cum melioribus ſcriptis.

v. 576. *gens Perſica limbum*] ſic vetuſtiores. Cauchius de Veneris cæſto capiebat: cujus membranæ *libum.*

v. 583. *quis gloria fortibus aucta*] imo *fotibus.*

quod

quod Widmannianus Weitzii & ex noſtris alter Rottendorphius cum duobus Boherianis exhibebant.

v. 597. *continet occidualis*] vel *diſtinet* in Oxonio. & ſic Thuaneus cum priore Boherio. ita mox *diviſa ponto litora*. ſed paullo poſt habes, *Unus & Oceanus, noſtrum qui continet orbem*.

v. 606. *Ganges alit*] *Gangis* ſcribendum Prudentiano more. quod & Salmaſius vidit. deinde *tepidi oſtia Nili* probe in ſcriptis. & mox, *lare conciliemur avito*. *conciliamur* Egmondanus. In verbis Symmachi alter Rottendorphius, *reveremini canos meos*, pro quo vulgati *annos meos*.

v. 653. *læta profatur*] *profetur* in Cauchiano.

v. 675. *diffundere mortes*] *defundere* in Thuaneo & Weitzianis nonnullis.

v. 688. *Cum ſuper excelſo*] *e celſo* ſcripti.

v. 704. *præfractaque congredientum*] *perfractaque* ex iiſdem. & deinde *prima haſta dracones*, tum *ſublimior effert*.

v. 724. *lauro præcingere*] *lauru* Thuaneus. mox idem cum reliquis præſtantioribus & Aldo, *aure tenus*, non *Alpe tenus*. tum *ſpoliis receptis* ſcripti. &, *date, vincula demam*. quod Maronianum eſt. *Date, vulnera lymphis Abluam*. monuit jam ad Lucretium Giphanius. noſter Apotheoſi,

Promite ſecretos fatus, date pandite librum,
Evomuit, ſpirante Deo, quem ſanctus Eſeias.

v. 733. *matrum juvenumque catervæ*] *caterva* in Egmondano à manu priore.

v. 742. *congreſſum comminus*] *congreſſus* ex ſcriptis, & *mera virtus*. & mox *Eripit* non *Eruit*.

v. 768. *Sic effata*] *adfata* in noſtris. quod præſtat.

v. 771. *patriæ nam gloria*] *ſua gloria* in Oxonio.

v. 792. *dominæ fert tranſtra carinæ*] *licitæ* noſtri.

v. 800. *Influit imber*] malim *impluit*.

v. 808. *Garamas*] *Garamans* ſcripti, & *Alamannus*. tum *Galaula*, non *Galaulas* Thuan.

v. 813. *Spurcaque ſus*] *Spurca ſues* Thuan. in uno Weitzii & Boheriis duobus, *Spurca ſuis*. *ſus* & *ſues*, ut *plebs* & *plebes*. *ſus* & *ſuis*, ut *grus* & *gruis* apud Phædrum. In Egmondano *ſordida ſus*. deinde *ipſas aura canes*, non *ipſos*, Thuaneus. *canes* fæminino genere paſſim poëtis. de quo ad Naſonem.

v. 816. *Quadrupes adjuncta eſt*] imo *abjuncta* cum ſcriptis. ſic *abjunctæ plagæ* ex membranis Peri Steph. Hymn. II. v. 437. & paullo poſt, *quantum etiam*, & *relligione tuendâ*, iidem ſcripti. in Egmondano & Oxonio,

Quadrupides bipedi abjunctæ, mutæque loquenti.

& ſic Aldus. *abjunctæ partes* apud Alcimum Avitum libro tertio poëmatum,

Et chaos objectum lato diſtinguit hiatu,
Nec ſinit abjunctas miſceri fœdere partes.

abjuncta elementa apud eundem libro IV.

Et tamen abjunctis quæ conſtant ex elementis
Sic diverſa putes, ut concordantia cernas.

Henricus Altiſſiodorenſis libro IV de Vita S. Germani.

Se quoque virginei ſemper manſiſſe pudoris,
Abjuncto quamquam ſecretum corpore teſtem.

v. 821. *redivivaque ſemina ſervat*] *recidivaque* membranæ apud me. & recte. de quo ad Claudianum pluribus. monuit jam indice Lucretiano Giphanius. *recidiva prælia* ſupra ibamus reſtituendum Pſychomachia v. 390.

v. 835. *redolenti fornice*] *in fornice* potiores.

v. 844. *Tramitibus ſi centenis*] *& centenis* iidem, & mox *deverticulum*.

v. 853. *altera & una*] *& unum* concinnius alter Rottendorphius, & ex ſuis Weitzius.

v. 867. *Serapin*] *Serapen* meliores. deinde *Crocodilus idem eſt*, non *id eſt*, in Oxonio. *idem* Thuaneus & alii fere omnes cum Aldo ſine verbo ſubſtantivo.

v. 870. *Hos tu Nile Deos colis & tu Thybris adoras*] ſcripti, *Hos tu, Nile, colis, illos tu, Thybris, adoras.*

v. 888. *Multiplicis Dux Dæmon adeſt*] alii aliter. ego *Multiplici* malo cum Egmondo, Oxonio, priore Rottendorphio, & Weitzianis nonnullis. quomodo & Giphanius. ſed perperam idem mox *Illicitat* reponi vult, pro *Illicit &c.* parum Latine profecto. nam *Illectat* dicendum eſſet.

v. 899. *Charybdin*] *Charybdem* Thuan. Egmond. & Oxonius. In verbis Symmachi codices vetuſtos videas deficere poſt illa verba, *honor publicus paſceret.* præterea Egmond. & Rottendorph. prior cum Aldo in iiſdem Symmachi verbis, *Quid tale proavi pertulerunt?* non, *Quid tale provinciæ.* ſed id ipſum tamen in vetuſtioribus comparet.

v. 910. *ſtipes ipſis*] *ſtipis* denuo vetuſti codices Prudentiano ritu. iidem mox *caſtiſque choris* cum Giphanio. deinde *frugeſcere rarius* noſtri excepto altero Rottendorphio. denique codices noſtri ad unum omnes *ſævire famem.*

v. 918. *penu ulciſcendo*] *peno* Thuaneus.

v. 927. *perſtringere ripas*] *præſtringere* ſcripti potiores. quod paſſim Prudentio ex membranis reddidimus.

v. 946. *Jam corna cibus*] *cibos* prior Rottendorphius. ut à ſuperioribus hæc dependeant. mox pro *Janiculo mola nota*, plerique, *Janiculi mola mota.* ſed Thuan. & prior Rottendorphii, cum utroque Boherio, *Janiculi mola muta.* vere. deinde *tantaſque manus longa otia paſcunt* Thuan. quod & Weitziani plerique agnoſcunt. & alter Rottendorphius. At Aldus cum ceteris noſtris ac editis pleriſque *tantæque manus longa otia paſcit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

V. 954. *Sit fortaſſe*] puto *Si fortaſſe*. quod ſequentia confirmant. aliter ſcripti. mox rectius iidem, *Nil mirum, nec in orbe novum*, quam *in orbe novo*.

V. 959. *Fruge nova & viridis*] *& viridi* Thuan. recte: ſi diſtinctione locus adjuvetur. *viridis meſſis* in Egmondano, omiſſo τοῦ *ſi*. quo etiam ad veram ſcripturam tenditur.

V. 982. *ejecta ſolo*] ita ſcripti conſtanter, non *erecta*.

V. 985. *ebrius educat humor*] *crebrior humor* in priore Rottendorph.

V. 996. *Semper crede*] *credo* Egmondanus.

V. 1002. *Chriſticolum agros*] *Chriſticolas agros* alter Rottendorph. quod omnino concinnius videtur, mox *Faſceolis* Thuan. & Oxon. tum *rogare* ſcripti conſtanter. pro quo Giphanius *rigare*.

V. 1013. *Temperat aut pluvius*] *Temperet* ſcripti. Aldus etiam probe, *pluvius ventus*. deinde *amplo in gaudia cenſu* cum Cauchio & Gronovio. etſi obnituntur codices antiqui pœne omnes. nam prior Boherius etiam *amplo cenſu*.

V. 1035. *non ſummâ intelligit aure*] *non ſurda* pro diverſa ſcriptura Thuaneus. mox *Exſtirpemus* alter Rottendorphius. deinde *ſentis*, non *ſentix*, in Thuan. & priore Rottendorphio.

V. 1051. *Agrorum reddit*] *redigit* ex ſcriptis.

V. 1079. *Tum thalamis*] *Dum* ex iiſdem. mox cum Aldo, & priore Rottendorphio, *juventas*. quo Thuaneus cum priore Rottendorphio alludunt, in quibus *juventa*. *juventas* pro *juventute*. de quo ad Maronem & Claudianum.

V. 1109. *tridente*] *tridenti* codices. & v. 1122, *patri ſupereſt*. & v. 1131, *Ducem bellis* Oxonius & prior Rottendorphius cum Weitzianis nonnullis.

NICOLAI HEINSII IN DIPTYCHON PRUDENTII NOTÆ.

DIPTYCHON] Hoc ex conjectura Giphanii. In Gloſſa Oxonienſi, *Iſte liber proprie Dirocheum vocatur.* alter codex Oxonius, *Incipiunt tituli hiſtoriarum Aurelii Prudentii Hiſpanienſis, quod Dirocheum de utroque teſtamento vocatur.* In Thuaneo liber hic ſolummodo ſub *Titulo hiſtoriarum* citatur initio operis, ubi index poëmatum Prudentianorum exhibetur. & ſub finem hujus poëmatii, *Explicit tituli hiſtoriarum.* Membranæ Cauchii, *Tetraſticha de veteri & novo Teſtamento* inſcribunt. *Dirocheum* pro *Diptycho* etiam in Gennadii vetuſtis codicibus occurrit. Non defuere, qui hoc poëmatium Prudentio neſcio cui Amœno aſſertum voluerint. quia nimirum cum Sichardus Amœni nomen huic poëmatio præfixum in membranis Wernheri Wolffini Argentoratenſis reperiſſet, id ſequendum eſſe ſit arbitratus Georgius Fabricius, eamque in rem verſus nonnullos ſic ſatis putidos Weitzianæ editioni hujus poëmatii præmiſſos eſt videre. Sichardus ipſe Sedulio Diptychon adjudicabat. De auctore hujus opuſculi ut temere nil aſſeverarim ipſe, ſic Prudentii noſtri illius fœtum hic minime agnoſco. quod & ipſum jam ante me cenſuerunt quoque præter Sichardum & Fabricium, Aldus Manutius, Poſſevinus in Apparatu ſacro, alii. quamquam inficias haud iverim, occurrere in hoc opuſculo modos loquendi complures ad Prudentianum genium plane compoſitos. In bibliotheca

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

patrum hæc interpolata utcumque exhibentur. Lemmata tetraſtichorum ex Thuano codice expreſſimus, quod in vetuſtius horum exemplar incidere haudquaquam datum ſit nobis.

Carm. V. *Abraham mercatur*] *mercatus* in ſcriptis. deinde *cui conderet* Thuan. Egmondan. & alii nonnulli. Adi annotata Pſychomach. v. 105.

VII. *actio fallax*] *auctio.* & *veniaque pudeſcunt* ſcripti.

XX. *mirifici David*] *mitifici* ex iiſdem. monitum jam Periſteph. Hymno VII. v. 42.

XXIV. *quod gradibus, quos veſpera texerat umbra*] *tot gradibus, quot veſpera texerat umbram* ex iiſdem. cum vulgatis ſentit Egmondanus.

XXV. *Implebit Maria*] *Implevit.* Thuan. Oxon. Egmond. & Aldus.

XXVII. *regemque ſupremum*] *regem quoque ſummum* ſcripti.

XXIX. *cædibus hoſtis*] *noctis* Thuan. & emendatum *actis.*

XXX. *Perfundit fluvio*] *perfudit* in Thuaneo.

XXXI. *laterum compago duorum*] *lapidum* noſtri.

XXXIII. *medicina latex*] *latet* in ſcriptis, & *ſpiritus horis.*

XXXV. *manum regit*] *manu* Rottendorphius. nec damnare auſim, eſt enim manifeſta Maroniani illius imitatio ex tertio Æneidos,

Trunca manum pinus regit & veſtigia firmat.

ubi pari à me modo inventum in pervetuſtis exemplaribus non paucis, *manu.* præterea *plantas mergitur* in Egmondano & Nomſio, eleganti Græciſmo. *plantis mergitur* in Oxonio.

XXXVI. *porcorum furiare greges*] *raptare* cum noſtris. apud Theodulphum tamen de eadem re:

Das pecorum furiare greges, juſtiſſime judex.

XXXVII.

XXXVII. *Implentur minimo*] *nimio* iidem codices.

XXXIX. *Juda eminus artat*] Aldus, *Judæ munus artat In Coll. laqueus.* unde Rivinus, *Judæ minus a. I. C. laqueus.* In Nomſio *Judæ nimis a. I. C. laqueus.* Egmond. Thuan. prior Boher. *Juda eminus a. I. C. laqueo.* In Oxonio, *Judæ eminus ar. Inf. col. laqueus.* Forte, *Judæ manus artat Infelix collum laqueo.*

XLIII. *Chriſtum non tenuit*] Abeſt ab omnibus membranis noſtris hoc tetraſtichon, & abeſſe debet. nam cum Veteri Teſtamento tetraſticha viginti quatuor, Teſtamento Novo totidem videatur aſſignaſſe Prudentius, ut æqualis utrimque tetraſtichorum numerus conſtituatur, hos verſus tollendos eſſe facile apparet.

XLVI. *laxatos currere greſſus*] *damnatos* Thuan. & alii nonnulli. in Egmondio *laxatus.* Opinor *luxatos.* ſic Cathemerinon Hymno II. Weitzius dabat *Luxante claudus poplite.* ſed ſcripti illic conſtanter *Labſante.* hic facilis fuit mutatio. quamquam *damnati greſſus* eleganter & poëtice omnino dicti poſſunt videri. ſic Hamartig. v. 652.

Damna aures pater alme meas, & claude meatus.

XLIX. *evolvere librum*] *volvere* Thuan. & alii nonnulli.

FINIS NOTARUM IN PRUDENTIUM.

NOTIS ADDENDA
& in iiſdem mutanda nonnulla.

PErductis à Typographo jam propemodum ad finem animadverſis in Prudentium noſtris, opportunè admodum evênit, ut Juvenis Clariſſimus Nicolaus Witzen, patre conſulari filius omnino dignus, ex Gallicana redux peregrinatione, Amſtelædamo perferendas ad me perquam officioſe curarit Prudentii membranas, oppido vetuſtas ac notæ perquàm præſtantis, quas ex Abbatia Egmondana nactus olim vir in litteraturâ hac noſtrâ celeberrimus Janus Gruterus non uno in ſcriptis ſuis collaudavit loco. Depromſit quidem ex eodem exemplari diſcrepantem ſcripturam ante nos in Prudentii editione abs ſe procuratâ Weitzius, ſed non ea, qua oportuiſſet, diligentiâ; cum non ſit uſus, uti teſtatur ipſe, hoc exemplari, ſed oculis Gruterianis opellam ſuam omnem crediderit, à quo varias, ut vocant, lectiones Egmondani codicis ſibi comparaſſet. Atque hinc contigiſſe opinor, ut frequenter à ſcopo Weitzius in collectione veteris ſcripturæ, quantum ad has ipſas membranas, quæ Prudentii omnia, quotquot quidem ad nos pervenerunt, opuſcula complectebantur, aberrarit; ſive Gruteri conjecturas nonnumquam pro ſchedis Egmondanis, ut fit, amplexus, ſive quod Gruterus, Palatinum quoque aut alium quemcumque codicem antiquum Prudentii adhibuiſſet, quem ab Egmondano noſter ille non ſatis valuerit diſcernere. Percurri igitur id ipſum exemplar denuo totum, etſi alibi occupatiſſimus, nec lucubrationis pœnitet: præſertim cum ſubſidia ex Galliis nova huic codici acceſſiſſent. Emericus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

quippe Bigotius, jam ſæpenumero laudatus nobis, edoctus per amicos, Divione in bibliothecâ Ampliſſimi Præſidis Johannis Boherii membranis antiquis egregie inſtructâ, aſſervari duos manu exaratos Prudentii codices, quorum unus magnæ eſſet vetuſtatis, facile perſuaſit Johanni Baptiſtæ Lantino Senatori terſiſſimæ eruditionis, quicum uſus neceſſitudinis jam mihi longus intercedebat, & Jacobo Auguſto Chevaneo JCto itidem inſigniter litterato, ut eſt uterque ſingulari præditus comitate, ne laborem excutiendi codicis alterni meæ in ſpem gratiæ, ac publicæ utilitatis ergo, ſubterfugerent. Illis igitur, ut & Ampliſſimo Boherio, ad quem codices ipſi ſpectant, acceptum abs te referendum eſt, Lector, quicquid inde commodi ac ſalutis ad Prudentium, nævis non paucis hactenus fœde inquinatum, redundavit; & redundavit ſane non parum. Quod tamen nos operoſius profitendum curis ſecundis reſervamus. Nunc videamus, quid addi ac mutari in Notis conveniat.

Pag. 3. lin. 12. deleantur iſta, *Ceteri etiam codices initio Cathemerinon erant mutilati. ipſam, de qua agimus, præfationem Prudentius.* pro quibus repone, Nonnulli codices operis initio ac capite erant truncati; cum omnes, quos adhibui, à Cathemerinis ordirentur. Exſtabat autem Cathemerinon præfatio in Oxoniis ac Thuaneis membranis. etiam in Boherio codice utroque. Egmondanus præfationem dabat cum hac inſcriptione, INCIPIT PROHEMIUM AURILI PRUDENTI. Non igitur prohœmium eſt Cathemerinon hæc præfatio, ſed omnium Clementis noſtri poëmatum, quod ipſum, ni fallor, Egmondani libri titulus liquide ſatis deſignat. Ceterum uti præfatio hæc operis univerſi exordium complectitur in pleriſque membranis, ſic vetuſti quoque codices plerique epilo-

gum voluminis faciunt præfationem illam, quæ nunc ante librum περὶ στεφάνων legitur. eſt autem ejus inſcriptio talis in membranis Egmondiis, INCIPIT DE OPUSCULIS SUIS PRUDENTIUS. unde illam quoque ad univerſum Clementis noſtri poëticum opus epilogi loco referri oportere non difficulter, puto, agnoſcas. Sed & in Thuaneo ac priore Boherio, DE OPUSCULIS SUIS PRUDENTIUS. In Rottendorphio, INCIPIT DE OPUSCULIS SUIS. Quapropter redeat poſtliminii jure in priſtinum locum, unde exulabat immerito, ea ode; quod tamen in editione hac noſtra neglectum eſt ſequi. Ipſam autem Cathemerinon inſcriptionem noſter Clemens videtur mutuatus ex illo, &c.

pag. 4. lin. 4. poſt *Silium Italicum* XI, v. 445, adde, Nec aliter à manu prima in Egmondano fuerat exaratum.

lin. 8. poſt, *vocem ſecutus ſpiritus*, adde, Tertullianus libro III contra Marcionem de Chriſto, *volens populi vim paſſus iniqui*. Victorinus Pictavienſis, vel quicumque alius, de fratribus Machabæis, in exordio opuſculi,

——— ſic namque volentes
De populo meliore Dei ſua jura tenebant.

quem locum temere Rivinus ſollicitabat refingendo, *ſacra namque colentes.*

lin. 9. poſt, *Altinius.* adde, cum Egmondano & Boherio priore.

lin. 14. lege, Put. Thuan. & alii. etiam Egmondanus.

lin. 16. lege, cum Thuano, Egmond. & Altinio, *Ægros, ſoporos, deſides*, quod & in Palatino Weitzii comparet. recte.

pag. 5. lin. 5. poſt *eſſe.* adde, in Egmondano legebatur *Hieſum*, etiam aliis compluribus locis.

lin. 9.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

lin. 9. poſt *alibi*, adde, Apud Damaſum Papam in poëmatiis id nomen eſt triſyllabum:

Verbum, homo, rete, lapis, domus, omnia, Chriſtus Ieſus. ſic & non ſemel apud Henricum Altiſſiodorenſem de vita S. Germani.

lin. 23. poſt *conſtanter*, adde, in Egmondano gloſſa erat margini adſcripta, *diſſice*, id eſt, *diſperge, effuga vel diſcute.* unde apparet, τὸ *diſcute* alterius verbi, quod huc revocavimus interpretamentum eſſe.

lin. 31. poſt *Egmondanus codex*, dele *quomodo*, & adde, apud Weitzium. ſed alium codicem is voluit deſignare. Nam Egmondanus ipſe à me inſpectus *fucis* diſertim. *fuſcis* tamen.

Pag. 6. poſt lin. 8. adde, v. 75. *Eouſque dum lux ſurgeret*] *Quouſque* in Oxonio pro diverſa ſcriptura. Putabam aliquando, *Eoa dum lux ſurgeret.* ſic *Eoa munera* magorum habes Hymno Epiphaniæ.

Poſt lin. 29. adde v. 66. *ſpumea mulctra gerunt*] *gerit* Egmondanus pro diverſa ſcriptura. & ſane feminino genere apud Maronem id vocabulum non ſemel occurrit, quem æmulari paſſim noſter amat.

lin. 32. adde, quod tamen in Egmondano ab interpolatrice manu erat prælatum.

Pag. 7. lin. 15. poſt *invenit*, adde, nec aliter pro diverſa ſcriptura Egmondanus.

Poſt lin. 21. adde, v. 22. *tætrum flagrat*] *fragrat* in altero Boherio.

lin. 28. poſt *Weitzianis*, adde, quod à Prudentii manu opinor eſſe. nam Græcis hic propheta dicitur Ἀμβακοὺμ. ſic *Solomon* pro *Salomon*, *Sarra*, Σάῤῥα, pro *Sara*. *Moyſes*, Μωϋσῆς. *Maccabæi*, Μακκαβαῖοι. *Emmanuel, Leuvi, Symeon, Nebroht*, aliaque complura ex nominibus Veteris Teſtamenti Græcum in morem extulit noſter, unde poſſit colligi, uſum Clementem Sacræ Scripturæ non Latina illa,

quam nunc habemus, ſed verſione Græca, aut ex Græcis, non Hebraïcis, expreſſa. Niſi volumus contendere ex duplici editione horum poëmatum, quæ liquido evinci poteſt, priorem Græcos interpretes in his talibus ſecutam, poſteriorem Hebraïco contextui adhæſiſſe. Tertulliano tamen eſt *Habacuc* lib. 3. contra Marcionem: *Atque Naum, Habacuc.* in priore Boherio *Ambacuc.*

lin. 31. poſt *ſcripti*, adde, in quibus *ac tu* & *regis* conſtanter.

lin. 33. poſt *ſubjungit*, adde, aut certe *actum*, pro eo quod agunt homines. B. Paulinus epiſtola ad Romanianum,

Corporeis jam nunc morere actibus.

Alcimus Avitus appoſite lib. IV.

——— *Ut juſto quondam ſub tempore Noe*
Diluvium varios mundi cum repperit actus.

Occurrit apud eundem id vocabulum frequenter. Theodulphus carmine Bibliis præfixo:

Adde, quod exemplis mundanos inſtruit actus.

Pag. 8. poſt lin. 8. adde, Pſychomachia,

Sic quidquid gerimus mentiſque & corporis actu.

lin. 24. poſt *licet*, adde, Exſtat carmen inter poëmata Chriſtiana Drepanii Flori de Cereo Paſchali. ſed ille poſteriorum temporum poëta fuit, Theodulpho & Agobordo coævus. ut mirer, hunc ab illuſtriſſimo Baronio animadverſis ad diem VIII Maii menſis in Martyrologium Romanum, atque etiam in Annalibus Eccleſiaſticis, appellari poëtarum Chriſtianorum vetuſtiſſimum.

Pag. 9. lin. 2. poſt *ibi vulgo.* adde, In catalectis veterum poëtarum carmine de menſibus, menſe Maio,

Cereus è dextrâ flammas diffundit odoras.

Cera nimirum grati eſt odoris.

lin. 7. poſt *papyris.* adde, apud noſtrum Apotheo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

theoſios v. 197. *olida acerra* ex ſcriptis. & *olidus cultus* ex iiſdem libro primo adverſus Symmachum v. 499. quod ad tus & acerram ture olentem referri oportet.

lin. 34. poſt *heremi ſitis?* adde, nihil frequentius occurrit apud poëtas Chriſtianos, quam prima ſyllaba correpta hujus vocabuli.

Pag. 10. lin. 10. poſt *caltaque.* adde, ſic libro II contra Symmachum v. 681 Egmondanus codex pervetuſtus exhibebat, *caltus inoleſcere Chriſti.*, pro *cultus.*

lin. 13. poſt *prælambit.* adde, Alcimus Avitus libro primo poëmatum de Gange,

Motus odorifero quoties qui vertice crevit,
Deciduas pulchro quas ſpargunt flumina luco
Prælambens furatur opes. Auctor Geneſios quatuor priorum capitum, quem alii Tertullianum, Cyprianum alii volunt, *Perſpicuuſque vadis terram prælambit.*

Poſt lin. 14. adde, in Thuaneo & Egmondano à manu prima, *pariles ſuaviſonantibus.* & recte apud Lucretium *verſus ſuaviloqui,* & *ſuaviloquens carmen,* & *ſuavidica verba.* noſter *pueros flavicomantes* dixit adverſus Symmachum. infra Hymno IX, *peſtis milliformis dæmonum.* Hymno VII, *multinode germen.*

Poſt lin. 16. adde, & priore Boherio. nec in contraria Egmondanus diſcedit, niſi quod is in margine alteram quoque ſcripturam agnoſcit. pro qua ſtat & Puteaneus.

Pag. 11. poſt lin. 7. adde, Alcimus Avitus poëmatum libro IV de Jona,

Deglutire virum, fauceſque implere capaces
Ardenti monſtro cum ſit permiſſa poteſtas.

Poſt lin. 22. adde, præterea *præſtrigiator*, non *præſtigiator*, in Egmondano & duobus Weitzii codicibus. de quo nos Periſteph. Hymno II, v. 86. ubi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

idem quoque Egmondanus cum Puteaneo *ſuadendo quos præſtrigiis exaggeratos obtines*. apud Apuleium de Mundo *præſtigiæ* appellantur meteora, quæ in aëre nonnumquam cernuntur. *Nunc de nubium præſtigiis videamus*. & mox, quæ Ariſtoteles dixerat τὰ ἐν ἀέρι φαντάσματα, idem Apuleius *præſtigias* vertit, ſive *præſtigia*, ut in vetuſtis Bonavonturæ Vulcanii membranis legebatur. ſed & illic *præſtrigia* reponenda. quod ejuſmodi phaſmata oculos ludant ac fallant. ſic eidem Apuleio, *Fallunt imagine iris & arcus, & talia.*

Pag. 12. lin. 23. poſt *Torrentii*: adde, in Egmondano minus bene *Ventris receſſus tortilis.*

Pag. 13. poſt lin. 13. adde, v. 126. *tertiæ noctis vice*] *vicem* in Altinio. nec aliter à manu prima Egmondanus. uti & paullo poſt *Monſtri evomentis.*

Pag. 14. poſt lin. 27. adde, plura diximus Pſychom. v. 479. præterea *menſas omnes* Egmondanus, haud male. quod & Weitzius ex ſuis eſt ſecutus.

Pag. 17. poſt lin. 16. adde, In carmine Merobaudis de Chriſto:

—— quem miſit ab aſtris
Æquævus genitor, verbique in ſemina fuſum
Virgineos habitare ſinus, & corporis artas
Juſſit inire vias.

Pag. 19. lin. 3. poſt *Eutrop. v.* 34. adde, apud Alcimum Avitum quoque in poëmatiis *obex* fæminino genere ter quaterve occurrit.

poſt lin. 29. adde, v. 97. *Tunc patres ſanctique multi conditorem prævium*] In Egmondano,

Tunc patres ſancti quem ultima virorum condidit.

Latet aliquid reconditi ſub illa depravata lectione, quam ex Palatinis membranis quoque profert Weitzius. In Altinio,

Hunc patres ſancti quos ultima ſors virorum condidit.

Pag. 20. lin. 17. poſt *profluxiſſe*, adde, In Egmondano

dano ſecundus horum verſuum & tres reliqui ſequentes pro diverſa ſcriptura in margine erant annotati.

Pag. 21. poſt lin. 14. adde, nec diſſentit Egmondanus: niſi quod primum verſum ſic exhibet, ut ſupra jam deſignavimus.

Pag. 23. lin. 18. poſt *codicibus*, adde, In Egmondano una littera omiſſa, *Satelles ferrum rape.* In altero Boherio, *Ferrum ſatelles arripe.* perperam.

Pag. 24. poſt lin. 12. adde, & Boheriano priore. Egmondanus *Qui proficit?* ſic idem paullo poſt, *Qui non liceret matribus.* vide Apotheoſ. v. 265.

Pag. 25. poſt lin. 7. adde, etiam Boherianus prior. at in Egmondo *Chriſto figuram finxerint.* qui & *fracta*, non *facta*, proxime præcedenti verſu.

lin. 14. poſt *tetrius omnium eſt*, adde, Paſſione SS. Tarachi, Probi & Andronici, *Omnium beſtiarum ferocior es.*

Pag. 27. lin. 21. poſt *Hemiterii &c.* adde, In Egmondano, *Incipit liber Periſtephanon. Hymnus Sanctorum Martyrum Hemeteri & Cheledoni Calagoritanorum.*

Pag. 28. poſt lin. 31. adde, v. 51. *Dulce nunc juſtis cremari*] *juſſit* in Thuaneo & Boherio priore vetuſtiſſimis codicibus. Forte *jus fit.*

Pag. 29. poſt lin. 6. adde, v. 72. *Et chalybs attrita colla*] ita ſcripti conſtanter. Valeat igitur Weitzius cum illo Gruteriano *artita.*

poſt lin. 21. adde, apud Apuleium de Mundo in ſcriptis exemplaribus, *Iris multicolora eſt*, non *multicolor*, ut vulgati.

poſt lin. 24. adde, Sic *ignire* pro candefacere in Paſſione SS. Tarachi, Probi & Andronici, *Ignite ferrum fortius*, & *ignite obeliſcos.* quod & apud Henricum Altiſſiodorenſem de vita S. Germani, & apud alios occurrit. *odire opera Nicolaïtarum* apud

Victorinum Pictavienſem commentario in Apocalypſin. expreſſit Græcum verbum Prudentius, nec præter morem id ſuum. *hymnite*, ὑμνεῖτε.

Pag. 30. poſt lin. 19. adde, Cathemerinon Hymno VI, v. 140. etiam in nonnullis ſcriptis, ut ſuo loco monuimus,

Procul eſto pervicaci
Præſtrigiator actu!

Pag. 31. lin. 5. poſt *adhæſerat*, adde, ſic Apotheoſi,

Sed cadit in faciem plebs non viſura, profundæ
Legis in effigie ſcriptum per enigmata Chriſtum.

ubi *ænigma typum* deſignat vel *figuram*. unde & apparet id vocabulum ſine diphthongo exarandum eſſe: *figuram* dixit præfatione Pſychomachiæ,

Hæc ad figuram prænotata eſt linea,
Quam noſtra recto vita reſculpat pede,
Vigilandum in armis pectorum fidelium.

ad figuram myſticam intellige, ut mox ibidem eſt locuturus. In codice Egmondano *ænigmatum nummorum* interpretamenti loco eſt ſuperſcriptum.

Pag. 32. poſt l. 4. adde, Apud Henricum quoque Altiſſiodorenſem libro V de vita S. Germani, Diaconus jubetur per S. Germanum itineris ducem erogare in mendicantium manum obviam quicquid nummorum habebat reliquum. Deinde idem recipit diaconus ducentos ſolidos, à Leporii miniſtris S. Germano oblatos. Diaconorum præterea partes erant, captivis inſervire, ſeu miniſtrorum vicem & officium præſtare. qua de re videndus Lucas Holſtenius animadverſis ad Paſſionem B. Perpetuæ pag. 111. editionis Gallicanæ. τὸ *promus* Puteanei codicis hoc loco etiam confirmatur à membranis Boherianis pervetuſtis.

Pag. 38. poſt l. 2. adde, v. 19. *Corduba Aciſclum*] *Acliſclum* vel *Acliſdum* vetuſtiores libri. niſi quod Puteaneus *Aciſcum*. In Oxonio, *Aſciſdum*, pro *Aſci-*

Aſciſclum. quomodo Adonis in Martyrologio. ſed *Aciſclus* genuinum martyri eſt nomen. *Aciſculi* in gente Valeria nonnulli dicti ab inſtrumento latomico. Vide Familias Romanas Fulvii Urſini à Carolo Patino viro induſtrio & de antiquitate Romana pulchre merenti adauctas nuper admodum.

poſt lin. 20. adde, v. 107. *Laureis doctus*] *doctas* Egmondanus & Oxonius, quod & in nonnullis ſuorum videbatur Weitzius inveniſſe, & Aldus expreſſit. nec auſim damnare, *laureas currere*. Adi infra annotata noſtra ad Hymnum XII. v. 53.

P. 39. l. 10. poſt *Evoti*, adde: quod omnino verum eſt. Vides caſtigatiora exemplaria eo manifeſte contendere, ut *Evotius* Martyr hic Cæſar-Auguſtanus omnino ſit nuncupandus, non *Eventius*. Nam Puteaneus codex hoc ſolum peccavit, quod ſyllabam in eo nomine unam perperam geminatam nobis proponit. *Eventius* tamen dicitur in Martyrologio quoque Baronii Romano, ut & in Hiſpaniæ Martyrologio, cujus Eventii feſtum celebretur a. d. XVI Kal. Maias. ita, inquam, illa Martyrologia: ſive quod revera in nonnullis vetuſtis exemplaribus pari modo id nomen exaretur, ſive quod interpretes hunc Prudentii locum reſpicientes, quem in rem ſuam illic producunt, iſta pro libitu interpolarint ac refinxerint. Neque aliter Uſuardi & Adonis Martyrologia, ut quidem vulgo circumferuntur. At vero Emericus Bigotius noſter, vir numquam laudandus ſatis, ſeu raram hominis comitatem, ſive eruditionem exquiſitam juvet ſpectare, conſultus ſuper ambiguo hoc nomine, monuit me opportune admodum, in Martyrologii Uſuardi libro pervetuſto, & ad ipſius Uſuardi ætatem propius accedente, quod Lutetiæ Pariſiorum ad D. Germani adſervetur, ita prorſus exſtare ſcriptum: XVI *Kal. Mai. apud Corinthum natalis*

ſanctorum Caliſti & Chariſii, cum aliis ſeptem, omnium in mare merſorum. Cæſar-Auguſtæ Sanctorum decem & octo martyrum: Quintiliani, Caſſiani, Matutini, Publii, Urbani, Martialis, Fauſti, Succeſſi, Felicis, Januarii, Primitivi, Evoti, Ceciliani, Optati, Frontonis, Luperci, Apodemi & Julii. Hi omnes ſimul ſub Datiano Hiſpaniarum præſide pœnis adfecti atque interempti ſunt. In Martyrologio Adonis itidem vetuſtiſſimo ejuſdem bibliothecæ, prorſus litterarum ductu eodem Eventii nomen exaratum occurrit, teſte hoc ipſo Bigotio: ut dubitationi locus ſupereſſe haudquaquam videatur. Verum enim vero Adonis Martyrologium à Roſweydo editum convenit quidem cum aliis de die, quo paſſi ſunt Martyres Corinthii, ſed paſſionem Martyrum Cæſar-Auguſtanorum transfert in diem proxime præcedentem, hoc eſt in diem XVII Kal. Maias. Sed bonum factum eſt, quod *Evoti* nomen illuc Roſweydus revocavit, haud dubie ex membranis. In Bibliotheca Bigotiana eſt videre Uſuardi quoque Martyrologium manu pervetuſta exaratum, & quod codice S. Germani nihilo ſit recentius, in quo itidem *Evoti* nomen non *Eventii* diſertim exhibeatur. In vetuſta denique editione ejuſdem Uſuardi, Lutetiæ per Johannem Capellam Collegii Navarræi concentorem Anno CIↃ CCCCXC procurata, *Evoti* exhibetur, teſte jam toties laudato Bigotio. *Eventius* igitur è Martyrologiis exſulare poſthac jubeatur.

v. 169. *artis modus annotatas*] *adnotator* in Egmondano.

Pag. 41. poſt lin. 30. adde, Paſſione B. Perpetuæ, *Et cœperunt me favitores mei oleo defrigere.* ubi agit de gymnicis. ſed apud Prudentium his non eſt locus.

Pag. 43. lin. 27. poſt *Aucorii*. adde, In Martyrologiis

giis XII Kal. Sept. natalis SS. Julii, Juliani, Vincentii, Auguri, & Eulodi celebratur. ita enim codex longe vetuſtiſſimus teſte Holſtenio in annotatis ad eum locum.

lin. 30. poſt *ſuperba*, adde, Pſychomachia noſter,

Hæc ubi dicta dedit, gradibus Regina ſuperbis
Deſiliit.

Pag. 44. poſt lin. 7. adde, Tertullianus libro II contra Marcionem,

Saxa fiunt, & ſemper erunt, niſi magna poteſtas
Solverit inducto molli ſpirante rigore.

ac apud Alcimum Avitum de laude virginitatis prima in *fieret* producitur.

Cum ſtipante choro ſanctorum fieret Abbas.

poſt lin. ult. adde, *Siſcia* Pannoniæ civitas in Martyrologiis antiquis non ſemel occurrit. in Notitia Imperii, *præpoſitus theſaurorum Siſcianorum Saviæ. & procurator monetæ Siſcianæ.* In hac civitate Tiberius cum Meſſallino expeditione Dalmatica hibernarunt, teſte Dione Caſſio, quem locum vir longe doctiſſimus immerito nuper ſollicitavit. huc & trahendus nummus aureus Conſtantini junioris, FL. CL. CONSTANTINUS P. F. AUG. ab altera parte, SIS. ad idem oppidum victus à Theodoſio Auguſto Maximus tyrannus, ac poſtea Aquileiæ obſeſſus capitis ſupplicio adfectus eſt.

Pag. 48. poſt lin. 30. adde, v. 88. *inpiati & ſæculi*] τὸ & non exhibetur in Egmondio nec in aliis quatuor noſtris. nec in Palatino Weitzii. tres tamen vetuſtiores apud me in contraria videntur ire.

Pag. 50. lin. 10. poſt *intellige*, adde, apud Silium Italicum libro XVII, ubi agit de magna Matre Romam advecta,

Circum arguta cavis tinnitibus æra, ſimulque
Certabant rauco reſonantia tympana pulſu.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Pag. 51. lin. 16. poſt *frigentibus*, adde, Ceterum hujus Prudentiani verſus loco in Egmondano, Altinio, Nomſio, & duobus aut tribus Weitzianis,

Quos verum latet, qui fidunt in ſtipite.

Pag. 52. poſt lin. 28. adde, v. 499. *Vivum ſecatur*] *exſecatur* in Boherio priore.

Pag. 53. lin. 29. poſt *Nomſius.* adde, cum vetuſtiore Boherio & Egmondano. probe omnino, ſi diſtinguis,

Quem torva mater eminus triſte intuens,
Vultu & ſeveris vocibus ſic increpat.

Vultu torvo & vocibus increpat. ſic Hamartig.

Vultuque & voce minaci Terribilis.

Pſychomach. —— *vultuque & voce minatur*
Adverſum ſpectans cuneum. Adi annotata ad Pſychomach. v. 555. Claudian. *vultuque & murmure torvus.*

poſt lin. 34. adde, v. 776. *Machabæos*] in Egmondano ac aliis nonnullis, *Maccabæos.* recte. Μακκαβαῖοι ſunt Græcis.

Pag. 55. lin. 18. poſt *Torrentiani.* adde, cum vetuſtiore Boherio. etiam Egmondanus à ſecunda manu. in quo primitus legebatur *oblatraret* cum vulgatis. quod & Giphanius amplectebatur, hiatu relicto, quod ſollemne noſtro. Aldus *oblacteraret.*

pag. 58. lin. 9. adde, Manifeſta alluſio ad locum Matthæi cap. XXIV. In antiquis Chriſtianorum ſaxis ac monumentis Chriſtus habitu paſtoris exprimebatur, cujus rei fidem facit abunde locis plurimis Roma ſubterranea Boſii, jam typis deſcripta. Adeundus doctiſſimus Holſtenius ad paſſionem B. Perpetuæ & Felicitatis pag. 126. Nec abludunt ab hoc Clementis loco illa Alcimi Aviti poëmatum libro III, de ſupremo judicio,

Tunc cum ſinceros paſtor diſcreverit agnos,
Hædis diſparibus diverſa in ſede locatis.

idem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

idem laude Virginitatis de eadem re,

——— *ubi ſede ſuperna*
Humanum in partes dirimet genus arbiter orbis,
Agnos dextra lavans lævos contemnet ut hædos.

Tertullianus libro IV adverſus Marcionem:

Quos in Evangelio dominus quoque dixit, & hædos
Abs ovibus cerni ſtantes in parte ſiniſtra.

cerni pro *diſcerni*. ſimplex pro compoſito. quomodo *cernere ferro* pro *decernere* apud Ennium & Maronem.

lin. 11. dele iſta, *rectius, ut puto*. & adde, Sed aliter, qui reſpexit manifeſte hæc Prudentiana, Henricus Altiſſiodorenſis ſub finem poëmatis de S. Germano, ubi inter alia,

Hunc hædum niveos quam primum transfer in annos.
Agnus eat dexter: decoretur vellere pulchro.

plura illic videantur. nam omnia deſcribere nimis operoſum foret.

pag. 60. poſt lin. 26. adde, mox Egmondanus, *Et crucis & gladii teſtes*, non *teſtis*. ut ad *herbas*, non *ad imbrem ſanguinis* referatur.

pag. 61. poſt lin. 13. adde, mihi ſcriptura codicum vetuſtorum magis arridet, & jure id quidem, ni fallor. ad Principem hæc quoque referenda ſunt, cujus modo meminerat, & qui in ſequentibus deſignatur. *currere* autem cum caſu quarto eleganter jungitur, & Prudentiano more. de quo adverſus Symmachum libro ſecundo v. 9. S. Damaſus de S. Agatha martyre,

Lætior inde, magiſque flagrans
Cuncta flagella cucurrit ovans.

hoc eſt, per flagella cucurrit. noſter ſupra hymno IV.

Noverat templo celebres in iſto
Octies partas decieſque palmas:
Laureis doctas patriis eadem
Laude cucurrit.

Sic enim in membranis quibuſdam exhiberi ſuo

loco monuimus. Tettullianus libro II adverſus Marcionem:

Denique ſi celeri primordia mente recurras,
Invenies funeſta nimis. pro ſi percurras primordia.

poſt lin. 18. adde, Forte, *Quo liquor ambroſius.* Paullo ante *Illa ſuperſtes agit*, non *Sola* Egmondius, uterque Boherianus, Altinus, & Weitziani nonnulli.

pag. 62. poſt lin. 19. adde, v. 51. *abditis repoſta*] *altius* in Egmondano & Rottendorphio. quod explerisque ſuorum etiam Weitzius profert.

poſt lin. 23. adde, niſi quod in Egmondano *Chriſti decus* à manu prima. quod in nonnullis ſuorum Weitzius teſtatur ſe inveniſſe & Aldus expreſſit. *Chriſti decet* in Nomſio. an *Chriſti Dee?* ut ſub finem Amartigeniæ,

O Dee cunctiparens, animæ dator, ô Dee Chriſte.

poſt lin. 26. adde, v. 86. *candor vehit ad ſuperna mentes*] *ardor vehit* à manu ſecunda Egmondanus.

pag. 63. poſt lin. 17. adde, ſic B. Ambroſius in hymnis,

Agnes beatæ virginis natalis eſt.

& Damaſus Papa,

Sacravit templum victricis virginis Agnes.

Fruſtra igitur Stephanus Claverius *Agnis* in ſecundo caſu malebat legi. Ἀγνὴ, Ἀγνῆς. *Agnen ſepulchrum* in Egmondano à manu ſecunda. mendoſe.

pag. 64. poſt lin. 6. adde, Egmondanus hanc præfationem inſcribit HYMNUM DE TRINITATE.

lin. 24. poſt *Cauchiano.* adde, nec aliter pro diverſa ſcriptura Egmondanus in margine.

lin. 28. poſt *annotavit.* adde, Egmondanus *doloſa* quidem in contextu expreſſit, ſed alterum allitum margini habet.

pag. 65.

pag. 65. poſt lin. 4. adde, IN APOTHEOSIN NOTÆ.

lin. 12. poſt *Thuaneo*, adde, & Boherio vetuſtiore. in Egmondano, *Sed tamen & patris & ſpecimen.* non inconcinna repetitione.

pag. 68. lin. 9. poſt *hic vidit.* adde, Apud Plutarchum in Parallelis minoribus *Epona* vocatur Ἱππώνα. tanquam alludat πρὸς τῶν ἵππων, quorum præſes habebatur. Minutius Felix Octavio, *Vos & totos aſinos in ſtabulis cum veſtra Epona conſecratis.* Tertullianus Apologetico, *Vos tamen non negabitis & jumenta omnia & totos cantherios cum ſua Epona coli à vobis.* Ex quibus locis, præſertim ex Minutiano, tum ex altero illo Juvenalis paullo ante producto, noſtra in Appuleio conjectura non parum fulcitur. In ſtabulis enim Eponæ ſimulacrum, potiſſimum in equilibus, ſeu pictum ſeu fictum plerumque dedicabatur. Scholiaſtes Juvenalis, *Epona mulionum dea eſt.*

lin. 20. poſt *quod ſomniat*, adde, quod Aldus, quoque expreſſit. Egmondius tamen *quos* à manu ſecunda. quod ex Puteaneo amplectebamur modo.

pag. 70. lin. 23. dele iſta, *in Thuano, Oxonio, Nonſio, flagellis*, & adde, reliqui codices cum Aldina editione *flagellis.* flagella pro plagis, aut pro pœna flagellum. ſic & apud Fortunatum. Nazianzenus in carmine, quo vitam ſuam complexus eſt, Αἰγυπτίων μάστιγας vocat. idem in Epigrammatis μάστιγας Αἰγύπτοιο. ſed ne dubitationi ſit locus, ecce Alcimum Avitum, qui pari modo poëmatum libro V.

Inſidiſne poteſt elabi cordibus umquam
Ægyptus, tot cæſa malis, interque flagella,
Succumbens quæ ſenſit humus, vos cunctaque veſtra,
Adflicto regno ſalvos vixiſſe ſub hoſte?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

& paullo poſt,

Ægypto jam finis erit: jam clade ſupremâ
Tot caſtigatam vicibus ſententia mentem
Puniet expugnans. enſis ſuccede flagellis.

poſt lin. 31. Tertullianus contra Marcionem, libro quinto,

De patre principium, genitum de lumine lumen.

pag. 72. lin. 32. poſt *magica verbum*, adde; Noſter ipſe libro priore adverſus Symmachum,

Murmure jam magico tenues excire figuras,
Atque ſepulcrales ſcite incantare favillas.

Silius Italicus libro I:

Tum magico volitant cantu per inania manes
Exciti.

pag. 73. poſt lin. 32. adde, Apud Græcos quoque nonnumquam Σολομὼν. uti in Nazianzeni carminibus non ſemel. quod Latinorum nonnulli ſunt ſecuti. Drepanius Florus carmine ad Moduinum:

Quid loquar inſigni tumidum Solomona cothurno.

pag. 75. poſt lin. 32. adde, & v. 827. de anima,

Illa quidem flatus Domini eſt; ſed ſpiritus & vis
Non eſt plena Dei, tanto moderamine miſſa,
Quanto flans voluit flandi ſervare tenorem.

Hamartigenia, v. 831.

Norat enim flatu ex proprio vegetamen ineſſe
Corporibus noſtris, animamque ex ore perenni
Infuſam non poſſe mori.

pag. 76. lin. 5. poſt *Puteano*, adde, & Egmondio à manu prima. nam illic *fatus* correctum. hinc *fatidici* vates.

poſt lin. 8. adde, & aliis nonnullis vetuſtioribus. ſic & apud Alcimum Avitum carmine de laude Virginitatis opinor ſcribi oportere,

Latius hæc vero ſanctus deſcribit Eſeias.

Contra

Contra apud Tertullianum libro III contra Marcionem. *Eſaias, locuples vates & fontis aperti.* & denuo aliter libro IV, *Sicut Eſaias dixit.*

poſt lin. 28. adde, verius tamen eſt ſcribendum *lactentibus horis*. hoc eſt recens natis. Sic paſſione B. Romani v. 667. codices plerique etiam veterrimi *Lactantis oris*, pro, *Lactentis*. Hujuſcemodi argutiæ in deliciis erant ſub illam tempeſtatem. ſic *lactens orbis* pro recens nato apud Alcimum Avitum libro IV poëmatum, de diluvio,

——— fluctus nunc perſequar illos,
Per quos immiſſus rebus vix pæne creatis
Lactentem velox prævenit terminus orbem.

Vernantem orbem noſter dixerat hymno in Natalem Domini,

Vagitus ille exordium
Vernantis orbis prodidit:
Nam tunc renatus, ſordidum
Mundus veternum depulit.

poſt lin. 32. adde, v. 625. *Seque die medio velandum*] *velandam* Aldus. quomodo & à manu prima in Puteaneo. idque editiones nonnullas inſedit. In Egmondio diſertim, *Seque diem medio velandam.* quod verum eſſe exiſtimo. *Seque* ad Solem refer.

pag. 77. ante lin. 1. adde, v. 664. *qui ſpiritus olim*] in Egmondio à ſecunda manu caſtigatum *cui.*

lin. 12. poſt *probe*, adde, niſi quod in Egmondano *medicæ purgamen in aquæ.* ut opiner à Prudentii ipſius manu fuiſſe, *medicæ purgamina aquai.*

pag. 80. poſt lin. 21. adde, ſed monendum prius Alcimum Avitum libro primo poëmatum hæc Prudentii cogitaſſe, quamquam ſenſu nonnihil diverſo, agit enim de creatione hominis,

Inde ubi perfectus conſueſcit vivere membris
Totus homo.

pag. 82.

pag. 82. poſt lin. 3. adde, v. 821. *Sit res illa Dei*] *Fit* in Egmondano.

poſt lin. 10. adde, v. 851. *praenoſcere juſſa*] *pernoſcere* in Boherio principe.

poſt lin. 21. adde, ſed nolim vulgatam ſcripturam ſollicitari. Tertullianus poëmate de judicio Domini:

Saecula cuncta tenens, ante omnia ſaecula ſolus
Ingenitus ſine fine Deus, ſedemque ſupernam
Solus habens.

Candidus Arianus ad Marium Victorinum de Generatione verbi divini: *Simplex enim quiddam Deus. non igitur ex praeexiſtente ſubſtantia. Ingenitus ergo Deus.* & mox: *Si iſta omnia poſt genita, genita ergo ſunt: ſi genita iſta, aliud fuit, à quo genita. Ingenitum igitur illud, à quo genita iſta omnia. Quid iſtud, niſi illud, ex quo omnia Deus? Ingenitus igitur Deus: quia cauſa horum omnium Deus.* & poſt: *Sine ortu igitur, & ingenitus eſt Deus. quod autem ingenitum, ſine ortu. quod ſine ortu, ſine fine.* Plura in rem proferri poſſent ex SS. Patribus. Illud tamen Puteanei & Egmondani codicum *Agenitus* Graeci fontis videtur eſſe. ἀγέννητος Patribus Graecis Dei filius, utpote Deus, nonnumquam pari ſignificatione dicitur.

poſt lin. 23. adde, v. 895. *Exſortem dic eſſe animam*] *diſce* in Egmondio à manu prima.

pag. 83. lin. 12, poſt *clamoribus*, adde, Drepanius Florus in hymno Ananiae:

Artificem proprium pulcherrima flamma loquatur,
Et rapidus Domini nomen ſimul aeſtus anhelet.

poſt lin. 20. adde, v. 939. *Concideret ſterilis*] *Conciderent ſteriles* Put. & Egmond.

pag. 84. lin. 1. poſt *Puteaneus*, adde, quod etiam pro diverſa ſcriptura in margine Egmondani comparebat.

ib. pro *Eſſe hominem*, lege, *Effluxiſſe hominem.*

poſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

poſt lin. 2. adde, v. 1001. *ſanctiloquus Lucas*] *ſanctilogus* in Egmondano & Nomſio. quomodo & Aldus. ut vocabulum ſit ex Græco & Latino compoſitum. quale illud *primoplaſtes*, quod ſupra habuimus, & *idololatrix relligio* Hamartigenia.

poſt lin. 15. adde, Egmondanus margini adſcriptum habebat, *De reſurrectione*. Facit & cum Puteaneo Boherianus veterrimus.

pag. 85. poſt lin. 21. adde, In Egmondano, *Finit Apotheoſis. Incipit liber unus Amartigenia.* ſed ſcribendum, *liber ſecundus*. Nam in fine poëmatis hujus idem codex, *Explicit liber ſecundus Prudentii Amartigenia.*

v. 20. *Mors prima*] *ſors* in Egmondano & uno Torrentii.

pag. 87. lin. 3. poſt *dicuntur*, adde, idque in margine Egmondani pro diverſa lectione etiam occurrebat.

poſt lin. 3. adde, v. 43. *Unum ſemper erit*] *erunt* à manu prima Egmondanus.

pag. 88. lin. 7. poſt νεβρώδ, adde, mox *ſinuoſis ſcopulis*, non *ſilvoſis* Boherianus vetuſtior.

lin. 24. poſt *impoſita eſt*, adde, fuit cum approbarem ſcripturam illam, *dominum conditioni impoſitum*, in qua tuenda codices plerique conſpirant; cumque *conditionem* hic loci opinarer poni pro orbe condito. quomodo apud Gennadium in Catalogo virorum Illuſtrium, ubi agit de Prudentio, *Commentatus eſt & in morem Græcorum Hexaemeron, de mundi fabrica, uſque ad conditionem primi hominis, & prævaricationem ejus.*

pag. 89. lin. 18. poſt *Symmachum*, adde, pro unguentis etiam aut aromatis pigmenta poſuit Dracontius in Hexamero:

India tunc primum generans pigmenta per herbas
Eduxit ſub ſole novo rudibuſque racemis.

lin.

lin. 33. poſt *in Thuano*, adde, mox *obumbrata dulcedine* Egmondanus & Weitzii Palatinus.

pag. 90. lin. 13. poſt *confirmatur*, adde, multum ſibi præ aliis permiſit in ejuſmodi archaïſmis Tertullianus, apud quem *deformus*, *infamus*, *elinguus*, & ſimilia paſſim occurrunt. infra apud noſtrum hoc libro v. 587. *trilingua conjunx*.

lin. 17. poſt *Latinum*, adde, quamquam Prudentius, & horum temporum ſcriptores Græco-Latina vocabula non infrequenter ſolent procudere. Adi annotata Apotheoſi v. 991.

lin. 29. poſt *Joſue XXIV*, adde, omnes has fere gentes habes conjunctas Geneſios cap. XV. Τοὺς Κεναίους, καὶ τοὺς Κενεζαίους, καὶ τοὺς Κεδμοναίους, καὶ τοὺς Χετταίους, καὶ τοὺς Φερεσαίους, καὶ τοὺς Ῥαφαεὶμ, καὶ τοὺς Ἀμορραίους, καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς Εὐαίους, καὶ τοὺς Γεργεσαίους, καὶ τοὺς Ἰεβουσαίους.

lin. 35. poſt *quadrat*, adde, mox *aptant*, non *optant* in Egmondio & Aldino codice. deinde *contento limite*, pro *extento* idem Egmond.

pag. 91. lin. 1. poſt *me omnes*, adde, niſi quod in Egmondano caſtigatum erat *petulantia pectora* à ſecunda manu.

lin. 10 poſt *non arato*, adde, nec abludit Egmondanus. niſi quod in illo mendoſe *arietus*.

lin. 28. poſt *Belia mihi*, adde, apud Nazianzenum in carminibus duæ priores ſyllabæ in Βελίας frequenter admodum corripiuntur. In Egmondano, *Principe Bellia*.

lin. 33. poſt *Cauchiano*, adde, quod & in margine Egmondani pro diverſa ſcriptura exſtabat.

lin. ult. poſt *Prudentius*, adde, & ſane id amplectendum reor, ſi τὸ *mobile* cum Aldo & ſcriptis admittimus; ne bis idem dicat, *vegetabile* etiam eſt in Boherio pervetuſto.

pag. 92. poſt lin. 6. adde; apud LXX Interpretes tamen Ἀβεσσαλώμ.

lin.

lin. 16. poſt *probabatur*, adde, nec aliter Aldus. *elinguus* apud Tertullianum. Adi annotata noſtra ſupra hoc libro v. 367.

lin. ult. poſt *uſus eſt*, adde, Apud Alcimum Avitum libro I I,

Tu modo ſuſpenſos tantum ne contine tactus.

pag. 93. lin. 15. poſt *requirit*, adde, antiquiſſimus Boherius, *ne ſana voluntas.*

lin. 33. poſt *Oxonius*, adde, cum Boheriis, Egmondano atque Aldino. deinde Egmond. *orbis arbiter.* Forte *orbis & arbiter.*

pag. 94. lin. 9. poſt *diſtinctione*, adde, Boherius tamen Egmond. Oxon. & Rottend. cum Aldo, *magis utile dum ſibi credit.*

lin. 21. poſt *Noemi*, adde, ſeptuaginta interpretibus eſt Νωεμὶν. *Boos* etiam Puteaneus. Græcis Βοὸζ.

pag. 95. lin. 2. poſt *Thuaneus*, adde, & Boherianus eximii. ſic Pſychomachia,

Florentes animos ſurſum in mea regna tetendit.

reddidimus id ipſum Apotheoſi v. 232.

lin. 27. poſt *plus ſatis*, adde, mox Boherius idem recentior,

Quis patris antiquo reverentius ager abyſſo.

pag. 99. l. 7. poſt *fatigat*, adde, cum τὸ *fatigat* manifeſte huc irrepſerit ex verſu ſubſequenti proxime.

poſt lin. 25. adde, mox *Eliſos in morte oculos* Puteaneus, Egmondus, Rottendorphius cum Aldo & Weitzii Palatino. quomodo poëtis, *oculi in morte natantes.*

pag. 100. lin. 27. poſt *vagina*, adde, ſic in Diptycho V ex membranis reſtituimus, *Abraham mercatus agrum, cui conderet oſſa Conjugis*, non *quo.*

lin. 31. poſt *ſcripti*, adde, *Indurat humeris* Boherianus potior.

pag. 101. poſt lin. 6. inſere, v. 166. *multo vulnere*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

nere anhelus] *funere* ſcripti apud me omnes cum Aldo & priſcis editionibus. nec mutandum fuit à Giſelino.

pag. 102. lin. 1. poſt *terret*, adde, recte. cum *territat* proxime ſubſequatur.

ibid. poſt *omnes*, dele, *niſi quod in uno Cauchiano terret.*

poſt lin. 4. inſere, v. 304. *Victores cæſa*] *Lictores* prior Boherius. quod & Thuaneus confirmat à manu ſecunda.

lin. 12. poſt *Cauchianus*, adde, mox *cura voluptas* in Boherio principe.

lin. 13. poſt *Puteaneus*, adde, & cum Puteaneo Egmondanus à manu prima.

pag. 103. l. 28. poſt *ramentis lecto.* adde, apud Nazianzenum in poëmatis χρύσεα ψήγματα dicuntur.

pag. 104. lin. 1. pro *improba*, lege, *impia.*

lin. 2. poſt *Puteaneo*, dele, *ſic idem*, & adde, Boherio priore & Egmondano. in quo *famis improba.* ſic iidem.

lin. 3. poſt *inproba*, dele, *quomodo & Egmondanus utroque loco.*

lin. 4. poſt *hymno* VII, *v.* 162. adde, ſupra hoc ipſo libro v. 464. codices vetuſti, *Cura, famis, metus, anxietas.* & libro II contra Symmachum, *Invidioſa famis.* Tertullianus libro III contra Marcionem de Eſaia:

Vincula dura tulit ſqualenti carcere clauſus,
Inque luto putei famis hauſit tabida membra.

Sic ſcribe. Paulinus de vita B. Martini libro II.

Ne deguſtati famis inproba creſceret auri.

ſic *fidis* idem videtur dixiſſe non ſemel, etſi *fides* nunc illic perperam circumfertur. libro II. *removet fidis aucta pavorem.* &, *adjecit veram fidis aucta ſalutem.* ſic *lues* pro *luis* nequicquam apud eundem editiones nobis obtrudunt libro primo. etiam libro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

libro V, *Obruerat luis una domum.* apud noſtrum *vulpis* pro *vulpes* Diptycho XVIII. uti & in pervetuſtis Phædri codicibus. & ſane antiquiſſima apud noſtrum exemplaria duas haſce litteras paſſim confundunt. quod an à Prudentii ipſius ſit manu, an librariorum oſcitantiæ acceptum referendum, difficile eſt judicatu. Sed videntur horum temporum poëtæ multum ſibi permiſiſſe in hiſce talibus, etiam præter exemplum vetuſtioris ævi. Apud Alcimum Avitum libro V poëmatum,

—— muſcarum nubis ad auras
Exiit, infectum corrumpens aëra flatu.

ſic *diis* pro *dies* videtur poſuiſſe Tertullianus poëmate de Judicio Domini, ubi tamen *dies* nunc vulgo circumfertur,

Et dies in denſa moritur cum lumine nocte.

pag. 106. poſt lin. 5. inſere, v. 555. *vultuque & veſte ſevera*] *& voce* Widmannianus Weitzii, & ex noſtris prior Rottendorphius. ſed quod ex Egmondano idem Weitzius profert, in eo fallitur. nam is *veſte*, ut reliqui noſtri cum Aldo. *vultuque & voce* nihilominus malim, quod hæc duo amet Prudentius conjungere. Adi annotata ad Paſſionem Romani. v. 719.

lin. 9. poſt *deducitur*, adde, apud Alcimum Avitum de laude Virginitatis,

Ne Chriſti famulo, ſolo ſermone fatenti,
Nomine confeſſo vivens operatio deſit.

poſt lin. 10. inſere, v. 575. *ſed ſola duello*] *prima* in vetuſtiore Boherio.

poſt lin. 23. inſere, v. 595. *nullo quæ vulnera rapta*] ſic noſtri. etiam Egmondanus, etſi aliter aſſeverante Weitzio. ſolus Boherius vetuſtior, *rupta*.

lin. 30. poſt *membris*, adde, apud Tertullianum libro II contra Marcionem,

Sic Dominus virtute Patris, quos morte diremit,
Exutos ſua luce tegit.

hoc eſt, corpore exutos. apud noſtrum Hamartigenia, *Moribus & patriis exuti.* &, *thalamis & lege jugali exutæ.*

pag. 107. lin. 16. poſt *arces*, adde, Paullo ante ſolus ex noſtris Egmondanus *Agmina caſta ſimul.*

pag. 108. poſt lin. 21. adde, In Egmondano toti quatuor verſus manum interpolatricem præ ſe ferebant eraſa veteri ſcriptura; tum in margine hiſce adſcriptis: *Alius liber habet,*

In commune bonis tranquillæ plebis ad unum
Senſibus in tuta valli ſtatione locatis.

pag. 109. poſt lin. 14. inſere, v. 750. *Cumulata quidem jam gloria vobis*] *ſat gloria* in priore Boherio.

pag. 110. lin. 15. poſt *habitabat*, adde, nonnulli ex poëtis Chriſtianis ſequioris ævi primam in *Hieruſalem* producunt, ſecundam tertiamque corripiunt minus decenter. quos inter & Drepanius Florus Hymno ad Michaëlem Archangelum,

Hieruſalem Dominus largâ pietate reviſet.

at contra Lactantius, ſive alius quicumque, in carmine elegantiſſimo de Paſſione Domini,

Impia Hieruſalem rabidis exercita curis.

ubi prima, tertia, & quarta corripiuntur, ſecunda & poſtrema producuntur: niſi volumus poſtremam τῦ *Impia* non eſſe elidendam.

pag. 111. lin. 2. poſt *Weitzius*, adde, pro proxime præcedenti verſu, *Ambit & electos*, prior Boherius, *Intrat & electos vocat in ſua gaudia juſtos.*

lin. ult. poſt *commemini*, adde, in carminibus Paſchaſii Radberti, *quadro ſub cardine cœli.* Henricus Altiſſiodorenſis libro II de vitâ S. Germani.

Lectus erat quadri gracilis complexio ligni. &,
Divinis quadrum fingebant legibus orbem.

pag. 113. poſt lin. 4. adde, Egmondanus inſcribit hos libros CONTRA SIMMACON. Boherius

rius prior CONTRA ORATIONEM SYMMACHI.

lin. 12. poſt *Phædrum*, adde, quamquam apud Phædrum *Muſca contracta frigore* etiam circumfertur.

Mori contractam cum te cogunt frigora.

lib. IV, Fab. 23. Sed ibi præſtat cum Cl. Scheffero legi, *contracta frigora.* nam & apud Virgilium *contracto frigore piger* occurrit. *contactam* tamen in Phædro reponi fortaſſe non minus, quam apud Prudentium, præſtiterit.

pag. 114. lin. 15. poſt *occurrit*, adde, & apud Heſiodum Genealogia Deorum.

Η δὲ καὶ ὡς τὰ πρῶτα πολύπτυχον ἷξον Ο'λύμπον.

pag. 118. lin. 15. poſt *faciunt*, adde, niſi quod in Egmondano mendoſe, *ſa cuique vetuſtan Agna Iano etiam.* ſed caſtigatum, *Janoque etiam.*

pag. 120. lin. 13. poſt *Libyæ*, adde, in nonnullis exemplaribus, *populis ſceptrisque potentem*, minus bene.

lin. 18. poſt *noſtris*, adde, paullo poſt Egmondanus, *in parte cava membra*, & emendatum à ſecunda manu, *inpacta cava membra.* deinde idem codex, *Contigiem effigiem.* & correctum deinde *contiguam.* Forte *Contigit effigiem.* nam in Oxonio, *contegit.*

I N-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

I N D E X

In obſervata ad Prudentium.

A. Apotheoſis.
C. H. Hymni Cathemerinon.
D. Diptychon.
H. Hamartigenia.
P. Peri Stephanon.
Pſ. Pſychomachia.
R. Romanus Martyr.
S. Contra Symmachum II.
Si Pr. alicui harum litterarum ſubjungitur, Præfationem deſignat.

A.

Abacuc, Ambacum. C. H. IV. 59.
Abdere gremio. C. H. X. 161.
Abeſſalom, Abeſſalon. H. 566.
Abjuncta quadrupes. S. II. 816.
Abjunctæ plagæ. P. H. II. 437.
Ablutúrus non Abluiturus. A. 681.
Abſcidere. A. 945.
Achan & Achar. Pſ. 537.
Aciſculus martyr. P. H. IV. 19.
Acroma, acroama. P. H. II. 327.
Actu aliquid complecti. Pſ. 836.
Actus mundi pro motu. C. H. IV. 77.
Actus & artus in MSStis confundi. A. 159.
Ad procinctum nata gens. S. II. 512.
Ad uſque pedes. Pſ. 630.
Addicere cenſum haſtæ. Pſ. 872.
Addicere ſe amori. H. 334.
Addubitare. Pſ. 619.
Adficere catamitum. S. I. 70.
Ador, odor. C. H. X. 180.
Ægyptia flagella, pro plaga. A. 360.

Æni-

Ænigmata argentea pro nummis. P. H. II. 96.
Æra Cybeles pro Cimbalis. P. H. X. 200.
Æracum machinæ roſtrum. H. 489.
Æſtuare cum quarto caſu. C. H. VII. 156.
Agenitus. A. 892.
Agere triumphum ex aliquo. Pſ. 530.
Algidus axis. S. II. 532.
Alte repoſtum antrum. P. H. XIII. 51.
Alternus. H. 710.
Amburi. H. 787.
Anapæſtus in Iambis an quarta ſede poſſit admitti. A. Pr. 47.
Anhelare cum quarto caſu. A. 916.
Anicula & anulla. P. H.
Anima hominis ex ore Dei. C. H. III. 100.
Appuleius emendatus. A. 197.
Aptare pro eligere. S. II. 31.
Aquai ἀρχαϊκῶς *pro aquæ.* A. 699.
Arcas pro Evandro. S. I. 227.
Arces ætheris. Pſ. 640.
Ardere cum quarto caſu. H. 162. 511. 532.
Arietare aliquem & in aliquem. H. 489.
Armentarius vir & Armentalis. C. H. VII. 167.
Artus vitioſi. H. 302.
Attrita colla. Pſ. Pr. 33.
Aucipes pro aucupes. P. H. V. 76.
Auctor fautorque. H. 642.
Auris ſtolida. H. 657.
Auritæ mortis leges. A. 764.

B.

B *Acæ pro catenis.* Pſ. Pr. 33.
Bacchius, Bacchicus. S. I. 185.
Belia, Belial. H. 522.
Biſulci ictus ungularum. P. H. V. 113.
Boreæ gelidus axis. S. II. 532.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Borras pro Boreas. Pſ. 847.
Bractea, brattea. Pſ. 335.

C.

CÆmentum ſtruere. A. 512.
Cæſa rupes, cæca rupes. S. I. 210.
Cæſuræ exempla. H. 710.
Calere cum quarto caſu. S. II. 9.
Calor laudis. Pſ. 24.
Candidiora togæ. S. I. 548.
Capax beſtia, capaci alvo. C. H. VI. 105.
Caſſa figuris ſomnia. S. II. 45.
Cavilli mimici. P. H. II. 318.
Cenſibus haſtæ addictis. Pſ. 872.
Cenſura faſcium. P. H. II. 327.
Cenſus amplus. S. II. 1013.
Cerebrum ebrium. H. Pr. 47.
Cernuare ora. S. I. 350.
Chriſmate innovari. C. H. VI. 118.
Chriſticolæ agri. S. II. 1002.
Circuminſpicere. A. 489.
Cluere. S. I. 223. 505.
Concaleſcant pectora. P. H. I. 52.
Concaluiſſe Dei flatu, vel convaluiſſe. H. 183.
Condere, cum tertio caſu. Pſ. 105.
Confeſſa animos ſuſpiria trahere. S. I. 478.
Conſenſus publicus cavea. H. 367.
Conſerunt ſe viarum divortia. A. Pr. 9.
Conſtratus rogus. P. H. II. 353.
Conſueſco pro conſuefacio. A. 722.
Contacti vel contracti frigore nautæ. Pr. S. I. 14.
Credere aliquem terræ vel aquæ. Pr. S. I. 60.
Credere cum quarto caſu. A. 574.
Crimen pietatis. H. 593.
Cuique, pes dactylicus. H. 105.
Culta pinguia pro ſegete. C. H. V. 111.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Currere cum quarto caſu. P. H. XII. 53.
Cur pro quapropter. C. H. IV. 81.
Cynicus hircoſus. A. 201.

D.

DAmnati greſſus. D. 46.
Date, vincula demam. S. II. 724.
Decolori artus. P. H. I. 113.
Decutere aſpidem. Pr. S. I. 37.
Defundere mortes. S. II. 675.
Dens frequens. P. H. V. 218.
Denſeri, denſari. C. H. V. 53.
Derogare pro denegare. C. H. VII. 165.
Deſcendit vulnus. C. H. XII. 110.
Deſtrictus mucro. C. H. XII. 110.
Deus bis repetitum. A. 433.
Deus eſt homo. Pſ. 385.
Dextra indoles. Pſ. 895.
Didere vetus verbum. A. 920.
Didita ſtipendiis pecunia. P. H. II. 91.
Difflata in humum agmina. C. H. V. 103.
Dilabi. A. 539.
Diligere pro Deligere. A. Pr. 29.
Diſcincta juventus. Pſ. 822.
Diſcingere pro exarmare. Pſ. 630.
Diſpicerem. S. II. 263.
Diſpuere, deſpuere. A. 1078. S. I. 581
Diſſicere ſomnum. C. H. I. 97.
Diſſicit morbus membra. P. H. II. 209.
Diſſipare. C. H. VII. 119.
Diſtinguere viam. A. Pr. 4.
Diſtruere, deſtruere. A. 445.
Divorſoria carnis. H. 856.
Domina eccleſia. C. H. XII. 185.
Donare aliquid hoſtico ferro. P. H. I. 27.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Dulcia pro cibis dulcibus. Pſ. 424.
Dura mors & dira. P. H. I. 22.

E.

EAdem, ſecunda producta. P. H. I. 3.
Ebrius humor. S. II. 985.
Ecmancipator. C. H. VII. 184.
Efferbuit, S. I. 117.
Effraim, Efrem. C. H. XII. 189.
Ejecta ſolo herba. S. II. 982.
Ejuſmodi mors. P. H. V. 357.
Eleazar, Lazarus. C. H. X. 161.
Elutus ſecunda correpta. P. H. V. 362.
Emmanuel. A. 591.
En quo defluximus. A. 539.
Enervare prima ſyllaba correpta. C. H. VIII. 64. S. II. 143.
Eniſus, enixus. A. 91.
Epexegeſios exempla. C. H. I. 26. XII. 177.
Epona dea ſtabulorum. A. 197.
Eſcias. A. 591.
Evotius martyr, non Eventius. P. H. IV. 157.
Excelleo & Excello. A. 557.
Excipere ſolis ortum. A. 425.
Excitæ ſepulchris umbræ. A. 471.
Exim pro exin. A. 908.
Exſcindere vires naturæ. H. 47.
Exſpatiari. A. 118.
Exſpectant concio. Pſ. 746.
Exſtimulare. Pſ. 350.
Exutum corpus. Pſ. 598.

F.

FAbrum Deitatis figmen. A. 1032.
Faceſcere. C. H. II. 93.
Fames, & famis. Pſ. 479.

Fatus

Fatus ſecreti. A. 591.
Feralis beſtia. Pſ. 719.
Fertilis avena in herbam. A. Pr. 47.
Fervet formidabile. Pſ. 293. *ambitum.* P. H. II. 249.
Fidei, ſecunda producta. P. H. I. 33.
Fies priore correpta. P. H. XVI. 83.
Figere verbum mathematicum. S. II. 482.
Figere titulum ſepulchri. P. H. V. 392.
Fingere Chriſti figuram. C. H. XII. 184.
Fiſſa voluntas. Pſ. 759.
Flabrale frigus. A. 841.
Flagellum Ægyptium, pro plaga. A. 360.
Flammicomi ignes. Pſ. 773.
Flare roſas pro ſpernere. P. H. III. 21.
Flatu ſincero conceptus Chriſtus. A. 566.
Flatus vagi pro ventis. P. H. V. 443.
Flavicomantes pueri. A. 489.
Fletum ſepulcrum. C. H. X. 84.
Fluere cælo. C. H. IX. 6.
Fœda animalia. Pſ. 723.
Fœnus rediturum. Pſ. 580.
Fons Dei. A. 78.
Fotibus augeri. S. II. 583.
Foveri vallo. Pſ. 727.
Fractum furiarum flagellum. A. 471.
Fragiles artus. A. 159.
Fragile votum. H. 758.
Fremere. P. H. II. 313.
Frigere in cute ſolem. P. H. V. 226.
Frons verſuta. C. H. II. 21.
Fruſta ſanguinis. Pſ. 424.
Fucus anguinus. H. 114.
Fulcrum geniale. S. I. 256.
Fulva munera pro auro. H. 635.
Funalis & fundalis ſtridor. Pſ. 293.
Functorum populus. C. H. V. 135.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Fundi pro naſci. C. H. IX. 10.
Fur diabolus. A. 408.
Furiare greges. D. 36.
Furva antra. C. H. IX. 76.
Fuſco illitum. C. H. II. 58.

G.

GEmit dolorem & dolore. Pſ. 119.
Gemmantes tori. Pſ. 60.
Geraſeni porci. A. 400.
Græciſmi.
exutus glaciem amnis. A. 428.
ditata fidem. Pſ. 580.
oculos vaga, languida vocem. Pſ. 312.
pulvere fædatur veſtem. Pſ. 414.

H.

HAbere pro habitare. S. II. 299.
Haſtæ cenſum addicere. Pſ. 872.
Hebros, Hebrus. A. 428.
Heremus prima correpta. C. H. V. 82.
Hieruſales templum. Pſ. 811.
Hilara plebs. H. 367.
Hiſus pro Jeſu. C. H. I. 82.
Hoc habet. Pſ. 53.
Holofernes & Olofernes. Pſ. 60.
Homuſionitæ qui. A. 545.
Hymnire, hymnos canere. P. H. I. 118.

I.

I, pro ito. C. H. XII. 99.
Jactata anima. C. H. V. 111.
Jactibus vacuis. Pſ. 136.
Igneum genus hominis. C. H. X. 37.
Illinere alicui oculos. A. 670.

Imago

Imago mortis ſomnus. C. H. I. 26.
Immundum principium. A. 557.
Impulſa nervo ſagitta. Pſ. 324.
In menſam ſtillare cyathos. Pſ. 367.
In volam manus recurvæ. P. H. II. 242.
Incentiva luis. H. 250.
Incerare ſtatuas Deorum. A. 454.
Inclita flatibus tibia, non incita. C. H. III. 82.
Indigere victus & victu. C. H. IV. 50.
Indiſſolubilis cardo. C. H. IX. 72.
Indoles mortis. P. H. III. 2.
Inducere aliquem Deis. S. I. 297.
Induere ſe forma hominis. A. 113.
Induviæ. Pſ. 573.
Inermus ſucceſſor. Pſ. 806.
Inexſuprabilis. P. H. V. 170.
Informata metallo caſſis. Pſ. 140.
Ingenitus pro non genito. A. 892.
Ingenitum nefas, peccatum originale. S. II. 473.
Ingeſtæ auræ. Pſ. 189.
Inluminatur frons ſevera. P. H. V. 127.
Innovari chriſmate. C. H. VI. 118.
Inpexæ lappæ vel inplexæ. C. H. VIII. 42.
Inponere conditionem. H. 237.
Inſpatiari. A. 118.
Inſtat tortor. P. H. I. 103.
Inſtimulare. Pſ. 350.
Inſubjectus, non ſubjectus. H. 700.
Intendere animo. S. I. 109.
Inter viſcera, non intra. C. H. IV. 5.
Invitiabile ævum. Pſ. 626.
Inundari nova gratia. A. 875.
Jocari. P. H. II. 567.
Johannis pro Johannes metri cauſa. C. H. VI. 105.
Jonathan, Jonatham. Pſ. 397.
Iulus pro Romano. P. H. II. 456.

Jun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Junctim. A. 795.
Jus cautum & ſtatutum. C. H. XII. 145.
Jus dividuum. H. 105.
Juvenalis emendatus. A. 197.
Juventas pro Juventute. S. II. 1079.

L.

LAbeones, guloſi. H. 323.
Lacedæmoniæ palæſtræ. H. 367.
Lactantes diem horæ. A. 610.
Lacunæ vulnerum. P. H. V. 115.
Larentina. S. II. 562.
Larvæ pro diis gentilium. S. I. 499.
Latebra. C. H. XI. 97.
Lateranæ ædes. S. I. 587.
Laxa voluntas. H. 678.
Laxantes diem horæ. A. 610.
Lenta ſolatia. Pſ. 232.
Liber ſervitii. C. H. V. 57.
Librare manum in ictum. Pſ. 140.
Lignum Chriſmatis. A. 489.
Limbus Veneris pro ceſto. S. II. 576.
Lintea veſtis. P. H. V. 336.
Locari tuta valli ſtatione. Pſ. 727.
Loquaces undarum ſcatebræ. C. H. V. 82.
Lubricum linguæ pro lingua lubrica. C. H. I. 53.
Lucanus emendatus. S. I. 478.
Lucretius emendatus. Pſ. Pr. 47.
Lues & luis. Pſ. 479.
Luminare frontem. P. H. V. 122.
Lumen de lumine Deus. A. 372.
Luridum venenum hydropis. P. H. II. 234.
Lux Bethleem Chriſtus. C. H. VII. 1.
Luxati greſſus. D. 36.
Luxuria & Luxuries. A. 55.

M. Mac-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

M.

MAccabæi. P. H. X. 776.
Mæandri pro receſſibus. C. H. VII. 124.
Magicus vultus. S. II. 60.
Marcianus Capella emend. A. 722.
Marſuppium, marſupium. Pſ. 598.
Martyras. P. H. II. 580.
Maſtrucophori Lacones, à caſtibus. S. II. 516.
Mater caſtitas pro matris caſtitas. C. H. XI. 14.
Meditamina pro cunctatione. Pſ. 232.
Melior conſilii. S. II. 322.
Migrare prima ſyllaba correpta. S. II. 366.
Milliformis C. H. IX. 55.
Minari framea & frameam. Pſ. 324.
Miſerari inopum. Pſ. 580.
Mitificus. P. H. VII. 42.
Mobile ingenium. H. 549.
Moderare & moderari. A. 47.
Moderamen. A. 841.
Momenta operum. S. II. 183.
Motatus uterus. H. 598.
Multinode germen. C. H. VII. 139.
Muſtum Falernum. S. I. 127.
Muta mola. S. II. 946.

N.

NArdus & Nardum. Pſ. 359.
Natura patris & Chriſti. A. 945.
Nebroth, Nimrod. H. 143.
Nebulones ſpiritus. H. 431.
Nefaſta limina. P. H. II. 479.
Nemea pellis pro Nemeaa. S. I. 117.
Neſcienter. A. Pr. 4.
Nigrans honor argenti, pro ſordeſcens. Pſ. 530.
Nobiles flamma pro lucerna. C. H. V. 26.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Nolanus priore correpta. P. H. XI. 208.
Nomen unicum Chriſtus. P. H. II. 413.
Nomiſma quid a nummo differat. P. H. II. 96.
Non capis? A. 355.
Nonius Marcellus emendatus. C. H. VII. 124.
Numen neſcio quod. A. 461.

O.

Obex fœminini generis. C. H. IX. 74.
Obire conjugium, ducere uxorem. S. I. 169.
Oblini ſanguine & cæde. H. Pr. 62.
Obſetrix, obſtetrix. C. H. XI. 97.
Odos, odor. C. H. XII. 70.
Offendicula, tertia producta. Pſ. 484.
Offodere. P. H. II. 190.
Olentes cerei. C. H. V. 22.
Olida acerra. A. 197.
Olidus cultus. S. I. 499.
Omina dextra. S. II. 562.
Operatio, munificentia. Pſ. 573.
Oppaleſcere. P. H. I. 92.
Oppanſa cornua. Pſ. 410.
Oppoſitus modus. H. 237.
Orare ſympuvium Numæ. P. H. II. 513.
Oſſua, oſſa. P. H. II. 532.
Otioſa herba pro ſterili. A. Pr. 47.

P.

Panſa brachia. C. H. XII. 170.
Parabſis, parapſis, & paropſis. Pſ. 532.
Parilis humus. C. H. III. 204.
Paſta ſanguine voluptas. S. I. 388.
Paſti funere nati. H. 622.
Patentia munera. C. H. VIII. 31.
Patria ſedes. A. 539.

Paucum moderamen. A. 841.
Paulinus emendatus. A. 916.
Pectoris impreſſu. Pſ. 273.
Peculator, ſecunda correpta. Pſ. 484.
Penetrant tela vitam. H. 540.
Percenſe, tertia correpta. H. 626.
Percucurrit. P. H. I. 11.
Perferre. Pſ. 511.
Perfida plaga Mauri. A. 433.
Perſephone. A. 471.
Pharos pro Ægypto. C. H. V. 82.
Piatæ veterum noxæ. C. H. VII. 72.
Pigmentis cutis illita. H. 273.
Placens Deo. Pſ. Pr. 12.
Placita fides. Pſ. 630.
Placitum dogma. Pr. S. I. 4.
Plebicolæ Gracci. S. I. 559.
Plumigeræ aves. C. H. III. 44.
Plutones reorum carnifices. P. H. V. 99.
Pluvius ventus. S. II. 1013.
Poëſis ſecunda correpta. S. II. 50.
Poëſis caſtravit Attin. S. II. 1013.
Pompa ſupplicii. P. H. I. 81.
Poteſtas ultima ſyllaba correpta. C. H. VI. 6.
Præcinunt vates. C. H. IX. 25.
Prædurare. Pſ. 442.
Præfultus torus. P. H. V. 335.
Prælambens fluvius. C. H. V. 120.
Præpes currus. C. H. VII. 32.
Præſtigiæ an præſtrigiæ. P. H. II. 86.
Præſtrictus uterus. A. 115.
Præſtringere aliquem levi vulnere. Pſ. 507.
Præſtringere aërem pennis. Pſ. 324.
Præſtringi voce. C. H. VII. 32.
Præſtringi luce oculos. A. 400.
Precanda numina. P. H. V. 51.

Pretium noctis perſolvere honorem. S. I. 143.
Prior judicum, pro primus. C. H. XII. 185.
Probrum. P. H. I. 25.
Proditor angulus. P. H. V. 308.
Proditus ignis. A. 280.
Promus Eccleſiæ. P. H. II. 160.
Proſpera noſtra vulnerantur.
Proſpicere in foveam. Pſ. 273.
Protoplaſtus, primoplaſtus. C. H. IX. 17.
Pubis pro pubes. C. H. VII. 162.
Pullati patres. A. 139.
Purus odor. Pſ. 787.
Putidus prima producta. P. H. II. 286.
Putris & putreſcere prima correpta. Ibid.

Q.

Quacumque jubetur doctus ſequi. A. 765.
Quadam, quadamtenus. C. H. XII. 142.
Quadrus conus. Pſ. 870.
Qui pro Quo. C. H. XII. 145.
Qui pro quomodo. A. 265.
Qui ſis, non quis. A. 418.
Quiſque pro quicumque. C. H. VII. 216.
Quo proficit ea res? C. H. XII. 131.
Quodcumque terrarum jacet. P. H. II. 431.

R.

Rabidi maris æſtus. C. H. V. 83.
Rabidus fragor circi. H. 367.
Ramenta auri. Pſ. 456.
Rarus paſtus. C. H. VII. 69.
Recidere. A. 875.
Recidiva prælia. Pſ. 390. *ſemina.* S. II. 821.
Reciſo ſtirpe. Pſ. 879.
Recondere gladium. S. II. 466.

Refici cibo. C. H. IX. 58.
Refringere pro frangere. P. H. V. 432.
Regreſſus pro reverſo. C. H. VI. 61.
Renuere menſam. C. H. VIII. 71.
Repulſus extrorſum obex. C. H. IX. 74.
Reſerare aſylum. S. I. 196.
Reſtaurare ope hominem. H. 666.
Rex Eoi ſideris. C. H. II. 68.
Rex populus, Romani. S. I. 391.
Ritus ferini. S. I. 78.
Rogare Deos pecudum extis. S. II. 1002.
Roſeus ſolis ortus. A. 425.
& Roſea Aurora. Ibid.
Rubigo pectoris. C. H. VII. 205.
Rubigo prima correpta. Pſ. 105.
Rubus ſenta. A. 55.
Rudus æris & plumbi. A. 722.
Ruere cum quarto caſu. A. 400.
Ruſticulæ lupæ. S. I. 104.

S.

SÆculo ſervire. P. H. I. 59.
Salia Flavius Conſul. C. H. Pr. 22.
Salis excuſſus. P. H. V. 226.
Sanctilogus Lucas. A. 991.
Sanioſus ſanguis. Pſ. 51.
Sardoa gemma & Sardia. Pſ. 857.
Scandere cæleſtia regna. C. H. X. 90.
Scutilum quid. H. 287.
Sedule pro ſedulo. P. H. V. 402.
Sedulius emendatus. P. H. II. 318.
Semetra & ſymmetra contraria. Pſ. 829.
Senſus humanos tendere. A. 254.
Seps pro vipera. Pr. S. I. 74.
Sequeſtra terra humani corporis. C. H. X. 126.
Seraphin. C. H. IV. 5.

Serere crimina. H. 579.
Serviens cor. Pſ. Pr. 12.
Servit Deo ſpiritus & caro. C. H. X. 8.
Si potis es. Pr. S. I. 84.
Sibila ſerpentis colla. C. H. IX. 85.
Signat ſtella viam. C. H. XII. 56.
Silvoſus Olympus. S. I. 59.
Simpuvium Numæ orare. P. H. II. 513.
Singillatim. H. 105.
Sitire cum quarto caſu.
Sole in tenero occidere, pro in prima juventa. P. H. III. 109.
Solomon, Salomon. A. 504.
Solvere pondus alvi. C. H. XII. 145.
Solvere ſe ſpira. A. 408.
Somnus imago mortis. C. H. I. 26.
Soporus lectulus. C. H. I. 6.
Sorde carens beſtia. H. 198.
Sordidus cinis. A. 139,
Sortes & inſomnia. Pſ. 465.
Spe devorare aliquid. P. H. II. 134.
Species mendax. A. 1049.
Spiritus Deus vel Dei. A. 433.
Statio triplex, pro cælo, terra & inferis. A. 226.
Statius emendatus. C. H. V. 22. H. 700.
Stellantia ſaxa. 865.
Stirpe inculto, non inculta. A. 55.
Stramen pro ſtramento aut toro. H. 860.
Structum ſerpente flagellum. Pſ. 683.
Studioſus cum tertio caſu. P. H. IV. 54.
Suapte, ſua ſponte. S. II. 475.
Suaviſonans hymnas. C. H. V. 120.
Sub tempore parvo. S. II. 101.
Subjecta homini domus. H. 214.
Sublime oculos aperire. S. I. 594.
Subterna nox. H. 930.

Sudare

Sudare prælium. C. H. II. 68.
Summa diſpar. H. 31.
Superbum Chriſti ſedile. P. H. VI. 8.
Supernaſci ſibi.
Superne, ultima ſyllaba correpta. C. H. III. 20.
Surda auris. S. II. 1035.
Suſceptare fidem. A. 545.
Surſum. A. 232. H. 834.
Sutiles hyacinthi. H. 269.
Synalœphæ exempla. C. H. XII. 131.

T.

TAcent delubra Delphica, non jacent. A 833.
Tenta & tenſa viſcera. C. H. III. 175.
Tepidus Nilus. S. II. 606.
Theſſalius pro Theſſalicus. S. I. 89.
Tiaras maſculino genere. A. 145.
Titulus inſignis. Pſ. 208.
Tinea & Tinia. Pſ. 598.
Topazion & Topazon gemma. Pſ. 857.
Tornare ex ſaxo æque ac ex ligno. S. I. 102.
Tranſadigere viſu loca remota. H. 889.
Trilingua conjunx. H. 588.
Triplex, priore ſyllaba producta. A. 150.
Tris, tres. A. 132.
Triſtes mugitus. H. 924.
Tros pro Æneа. S. I. 223.
Trudi in cloacam. Pſ. 723.
Trux ira. C. H. IV. 86.
Tuenda, videnda. C. H. VI. 76.
Turbare monilia. Pſ. 442.
Turma equeſtris. C. H. V. 53.

V.

VAde & unde confunduntur. H. 699.
Vagare pro vagari. C. H. VI. 29.

Vaginæ condere gladium, in vaginam. Pſ. 105.
Vagus pietate. H. 710.
Ubique loci. A. 118.
Uda humus. C. H. V. 111.
Vegeta gula. H. 323.
Vegetabile ingenium. H. 549.
Vero ex patre Deus. A. 365.
Verſipellis aſtutia & verſipelle hortamen. C. H. IX. 92.
Vertere æquor fundo ab imo. C. H. IX. 38.
Veru pro haſta. S. I. 230.
Vetera ornamenta. S. II. 64.
Vetus mos. S. II. 68.
Vieta alvus. Pſ. Pr. 47.
Vigilantia curæ. S. II. 25.
Virtus patris & Chriſti. A. 945.
Vis ac poteſtas una, Deus. C. H. VI. 6.
Vitiare planitiem inſidioſis ſcrobibus. Pſ. 261.
Vivit æs & marmor artificum. A. 722.
Umbrarum populus. C. H. V. 135.
Umbrificum nemus. H. 797.
Unicolora anima. H. 821.
Vocitare. P. H. IX. 2.
Volens vita. C. H. Pr. 22.
Volucres currus equis & rotis. C. H. V. 53.
Vortex & vertex. Pſ. 95.
Vota murmura. P. H. II. 536.
Urguet ſopor. C. H. X. 68.
Ut qui ſit natus. A. 254.
Utraque media ſyllaba producta. A. 320.
Uvidi molares balænæ. C. H. VII. 119.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Cloacina aue
sponsa 170

soleas Iunonis
tarabere 177

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Voortfrawm Sewnbry 177

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [2]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
235 F 10 [1]